Základní škola a Mateřská škola Mladá Boleslav, Jilemnického 1152, příspěvková organizace

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

ŠESTKA

Obsah

1 Identifikační údaje ... 5

2 Charakteristika školy ... 6

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu ... 7

3.1 Zaměření školy ... 7

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie ... 8

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ... 12

3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných ... 13

3.5 Začlenění průřezových témat ... 14

4 Učební plán ... 17

5 Učební osnovy ... 22

5.1 První stupeň ... 23

5.1.1 Český jazyk a literatura ... 23

5.1.2 cizí jazyk ... 30

5.1.3 Matematika ... 35

5.1.4 Informatika ... 42

5.1.5 Prvouka ... 46

5.1.6 Přírodověda ... 51

5.1.7 Vlastivěda ... 55

5.1.8 Hudební výchova ... 58

5.1.9 Výtvarná výchova ... 62

5.1.10 Tělesná výchova ... 67

5.1.11 Pracovní činnosti ... 73

5.2 Druhý stupeň ... 78

5.2.1 Český jazyk a literatura ... 78

5.2.2 Cizí jazyk ... 86

5.2.3 Další cizí jazyk ... 91

5.2.4 Matematika ... 99

5.2.5 Informatika 107
5.2.6 Dějepis 112
5.2.7 Výchova k občanství 119
5.2.8 Fyzika 129
5.2.9 Chemie 135
5.2.10 Přírodopis 138
5.2.11 Zeměpis 145
5.2.12 Laboratorní práce 152
5.2.13 Hudební výchova 155
5.2.14 Výtvarná výchova 160
5.2.15 Tělesná výchova 166
5.2.16 Pracovní činnosti 172
6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků 175
6.1 Pravidla pro hodnocení žáků a způsoby hodnocení 175
6.2 Kritéria hodnocení žáka 178
7 Příloha 181

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání ŠESTKA

Číslo jednací: 978/2022

3. upravené vydání zpracované podle RVP ZV

Základní škola a Mateřská škola Mladá Boleslav, Jilemnického 1152, příspěvková organizace

Adresa:	Jilemnického 1152, 293 01 Mladá Boleslav
Telefon:	326 201 911
E-mail:	info6zsmb@6zsmb.cz
Web:	http://www.6zsmb.cz
IČO:	75 034 034
Rezortní identifikátor školy:	600 049 230
Identifikátor základní školy:	102 326 941
Ředitel školy:	Ing. Tomáš Suchý

Zřizovatel školy:

Statutární město Mladá Boleslav

Adresa:	Magistrát města Mladá Boleslav
	Komenského náměstí 61, 293 49 Mladá Boleslav
Web:	http://www.mb-net.cz

Koordinátor tvorby ŠVP:	Mgr. Lukáš Krejčík
Autoři a realizátoři:	učitelé ZŠ a MŠ Mladá Boleslav, Jilemnického 1152, příspěvková organizace

Dokument projednala školská rada dle zápisu ze dne 30. 8. 2022.

Platnost dokumentu od:

01. 09. 2022 (od prvního až čtvrtého ročníku a šestého až sedmého ročníku)

Podpis:

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola a Mateřská škola Mladá Boleslav, Jilemnického 1152 se nachází na menším mladoboleslavském sídlišti Slavoj v okrajové části města s výbornou dostupností městské hromadné dopravy i dopravy meziměstské. Slavnostní zahájení provozu ve školní budově bylo v roce 1968. Škola je úplnou základní školou s kapacitou 700 žáků s kompletním zabezpečením, včetně školní jídelny a školní družiny, které sídlí v jedné bezbariérové budově. Součástí školy je od 1. září 2010 také mateřská škola vybudovaná přestavbou jednoho z pavilonů. K začátku platnosti upraveného ŠVP je škola téměř kapacitně naplněna.

Škola disponuje kvalitním zázemím v podobě kmenových i odborných učeben – na druhém stupni má většina učitelů svoji odbornou pracovnu. Většina tříd je vybavena dataprojektory, některé učebny pak interaktivní tabulí. Nadstandardem je víceúčelové sportovní hřiště zahrnující nejen hřiště na míčové hry, běžecký ovál s atletickými sektory, ale i hřiště na plážový volejbal. Nově jsou k dispozici také odborné učebny přírodovědných předmětů a cizího jazyka vzniklé v nástavbě nad jedním z pavilonů nebo rekonstruované atrium se zoo koutkem. Materiální vybavení je na relativně dobré úrovni.

Základní škola má relativně stabilizovaný pedagogický sbor čítající k vydání ŠVP cca 50 členů. Drtivá většina pedagogů má odbornou kvalifikaci. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je zaměřeno především na informační a komunikační technologie, práce s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami a moderní metody ve výuce. V pedagogickém sboru působí nejen učitelé, ale i vychovatelé školní družiny a asistenti pedagoga. Součástí je i školní poradenské pracoviště tvořené výchovnými poradci, metodikem prevence a školním psychologem.

V rámci udržení kvalitní spolupráce pedagogů a pozitivního školního klima pořádá škola i výjezdní zasedání a kulturně vzdělávací akce. V rámci výchovy a vzdělávání svých žáků organizujeme i různé sportovní a vzdělávací akce, relaxační pobyty a sportovní soustředění v zahraniční, exkurze nebo školy v přírodě. Nebráníme se ani účasti na různých projektech, např. V rámci výzev OPVK či OPVV.

Za zásadní formu kvalitního výchovně vzdělávacího procesu považujeme úzkou spolupráci s rodiči a zákonnými zástupci.

Při škole je ze zákona zřízena Školská rada. Spolupracujeme také s Pedagogicko-psychologickou poradnou a SPC, především s ohledem na potřeby žáků se specifickými vzdělávacími potřebami.

3 CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Program je cíleně orientován na žáka, respektuje jeho osobní maximum a individuální potřeby. Umožňuje efektivní profesionální a promyšlenou práci učitele. Cílem programu je vytvořit zázemí, které rozvíjí iniciativu žáků a jejich tvořivost. Současně zohledňuje i jejich možnosti. Musí je vybavit vším potřebným pro úspěšný život. Školní vzdělávací program **ŠESTKA** navazuje svým pojetím na tradiční zaměření vzdělávání na naší základní škole a zároveň upravuje dosavadní ŠVP. Cílem úprav bylo především zakomponovat změny v souvislosti s vydáním nového RVP pro základní vzdělávání a zohlednit dosavadní zkušenosti se samotným programem ve výuce.

Důraz v ŠVP je kladen zejména na tělesnou a sportovní činnost, na vědomosti a dovednosti ve všeobecně vzdělávacích předmětech a rozvoj klíčových kompetencí. Důraz je kladen také na jazykovou vybavenost našich žáků. Znamená to především tři hodiny tělesné výchovy týdně na prvním stupni, možnost navštěvovat třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy na stupni druhém, výuku anglického jazyka od třetí třídy, výuku druhého cizího jazyka od třídy sedmé. Ani samotný název ŠVP není nahodilý. Vychází z tradičního označení školy v rámci města Mladá Boleslav, které se udrželo v paměti obyvatelů regionu. Vystihuje ovšem také naše priority ve vzdělávání:

ŠANCE, **E**LÁN, **S**PORT, **T**VOŘIVOST, **K**OMUNIKACE, **A**KTIVITA

3.2 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

1) VYTVÁŘET POHODOVÉ ŠKOLNÍ PROSTŘEDÍ – POROZUMĚT LIDSKÉ OSOBNOSTI

Pohoda školního prostředí není dána školními prostorami samými. Pohodu prostředí vytvářejí všichni zaměstnanci, kteří v tomto prostředí pracují a toto prostředí navštěvují. Pro vytvoření pohody prostředí je důležité mít ve škole příznivé klima. Na naší škole jsou si žáci, učitelé i rodiče partnery. Dokáží se vzájemně informovat, podpořit se ve svém snažení. Řízení školy je vybudováno na demokratických principech, respektuje liberální prostředí. Partneři se respektují a společně plánují. Partneři vyhodnocují – při nezdaru hledají efektivnější cestu, při zdaru se ocení. Partneři si najdou k sobě cestu i ve volném čase. Práce ve škole je vhodně doplňována relaxačními aktivitami. Chceme, aby prostor školy byl pro všechny příjemný, a tak napomáhal vytváření vhodného klimatu uvnitř školy. Aby vše dobře fungovalo, musí být zajištěno i efektivní organizační prostředí.

2) ZDRAVĚ UČIT – POROZUMĚT POTŘEBĚ VZDĚLÁVAT SE

Rámcový vzdělávací program předpokládá nejen smysluplné stanovení cílů výchovně – vzdělávacího programu školy, ale také co nejaktivnější zapojení žáků do procesu učení, možnost volit nejvhodnější metody a formy práce učitele. Vhodně zapojovat evokaci a motivaci, a tak vtahovat žáka do maximální spoluúčasti na učení. Smyslem základní školy v etapě základního vzdělávání je vybavit žáky klíčovými kompetencemi – tj. schopnostmi – k učení a k řešení problémů, komunikativními, sociálními a personálními kompetencemi, kompetencemi občanskými, pracovními a digitálními. Hlavním posláním školy je vzdělávat s porozuměním. Důležité je však vzdělávat v souvislostech, nikoliv v odtržených pojmech. Výstupem jsou schopnosti, dovednosti a návyky (kompetence) získané v jednotlivých předmětech.

3) VYCHOVÁVAT LIDSKOU OSOBNOST – POROZUMĚT JÍ

Každý živý tvor na tomto světě je jedinečný a zranitelný. Respektujeme jedinečnost jednotlivce. Na naší škole se každý může cítit bezpečně. Osobnost učitele a osobnost žáka na sebe působí. Osobnost tvoří opět osobnost.

4) INTEGROVAT – POROZUMĚT INKLUZIVNÍMU VZDĚLÁVÁNÍ

Posilujeme osobnostní rozvoj dítěte. Odstraňujeme v rámci podpůrných opatření, zejména formou speciálních cvičení a náprav, handicapy žáků (specifické poruchy učení, případně vady řeči). Mimo to se všichni učíme respektování individuálních potřeb dětí, vzájemné toleranci a schopnosti spolupracovat. S integrací souvisí boření

bariér a umožnění optimálního rozvoje dítěte v souvislosti s jeho osobním maximem, které současně odstraňuje jeho individuální znevýhodnění.

5) VYTVÁŘET INFORMAČNÍ PROSTŘEDÍ – POROZUMĚT PRÁCI S INFORMACEMI

Od první třídy jsou děti vedeny k dobrému zvládnutí čtenářských dovedností, rozšiřují si komunikační dovednosti, pracují s daty a učí se je zpracovávat. Všichni žáci mohou využívat učebny výpočetní techniky k procvičování získaných znalostí, k rozvoji schopností a dovedností v práci s počítačem. Žáci druhého stupně mají možnost využívat odbornou literaturu v odborných kabinetech. Chceme, aby žáky ve škole obklopovalo to, o čem se učí, co vyrobili a prožili. Od první třídy se děti učí plánovat, rozhodovat, hodnotit a sebehodnotit se.

6) SPORTOVAT A POŘÁDAT OZDRAVNÉ POBYTY – UČIT SE NEMUSÍME JEN VE ŠKOLE

Vzdělávací strategie a výchovně vzdělávací proces na naší škole jsou naplňovány dobře zorganizovanými pobytovými akcemi, tematickými a tréninkovými výjezdy do zahraničí, ozdravnými pobyty, školami v přírodě, týdenními sportovními soustředěními a podobně. Tyto akce mají nejenom ozdravný význam pro děti, ale zejména mají vliv při vytváření dobrých vztahů mezi dětmi ve třídě a mezi jednotlivými třídami. Z učitele se na pobytové akci stává partner. Učitel a žák zůstávají partnery i po návratu do školy. To, o čem se jen teoreticky můžeme učit ve škole, je možné objevovat ve skutečnosti. Klasickou výuku tělesné výchovy mohou doplňovat například kurzy plavání, bruslení, lyžování apod.

7) MÍT PARTNERY V ZAHRANIČÍ – POROZUMĚT TOMU, ŽE JSME SOUČÁSTÍ EVROPY

Jsme rádi, že máme partnery v zahraničí. V současné době ze Slovenska. Zde nás jazyková bariéra nerozděluje. Dlouhodobě úzce spolupracujeme se Základní školou Jána Kupeckého ze slovenského Pezinku a to na bázi výměnných návštěv, seminářů, prezentací, kulturních a společenských akcí nebo emailové a běžné komunikace. Pravidelně se setkávají učitelé při plánování společných projektů v rámci pedagogického vzdělávání. Podobné aktivity realizujeme také se Základní školou č. 8 z polského Gdaňsku.
Výuce cizích jazyků, zejména angličtiny, věnujeme ve škole zvláštní pozornost. Dobrá znalost anglického nám umožňuje doplnit kontakty s dalšími školami v Evropě i jinde ve světě. Výuku cizích jazyků začínáme ve třetí třídě. V sedmé třídě umožňujeme, aby se žák začal učit druhý cizí jazyk. Podporu k realizaci nejen uvedených partnerství hledáme ve spolupráci s rodiči žáků nebo ve Spolku přátel ZŠ a MŠ Mladá Boleslav, Jilemnického 1152, u zřizovatele a také u dalších institucí a firem.

8) MÍT PREVENTIVNÍ PROGRAM – POROZUMĚT NEBEZPEČÍ, KTERÉ NA NÁS ČÍHÁ

Velká péče je věnována preventivním programům. Součástí školního plánování je Preventivní program. Z něho vychází nejen úzká spolupráce s odborníky na organizaci seminářů pro žáky od nejnižších tříd I. stupně školy, systematická spolupráce v rámci školního poradenského pracoviště, vedení školy a třídních učitelů, ale i široká nabídka programů pro volný čas. V současnosti má základní škola ve své nabídce několik kroužků. Spolupracuje i s občanskými sdruženími.

9) KOMUNIKOVAT S VEŘEJNOSTÍ – POROZUMĚT PARTNERSTVÍ

Oblast, která je pro školu významná, je oblast „public relations“. Nemalý význam má webová stránka na internetu. K informaci veřejnosti patří také vydávání různých letáků a dalších materiálů. Srovnáváme se i s ostatními školami v podobě různých soutěží, olympiád, sportovních soutěží a zápasů. Nebojíme se srovnávat se školami zapojených do hodnocení znalostních testů v rámci České republiky.

10) PODPORA SPORTU A POHODOVÉHO KLIMA

Propojení sportu a efektivního systému duševního rozvoje žáků považujeme za podmínku umožňující vytvoření harmonické osobnosti jako základního kamene pro další hodnotný život člověka. Trvale škola spolupracuje s Českým atletickým svazem, Florbalovou akademií nebo Asociací školních sportovních klubů.
Žáci s rozšířenou výukou tělesné výchovy jsou členy mladoboleslavského atletického oddílu. Řada z nich pak reprezentuje školu na sportovních kláních a závodech. Snažíme se vzhledem k lepší organizaci o zařazení těchto žáků do společné třídy. Pro ně nebo pro skupiny ve třídě se vžilo tradiční označení sportovní třída. Do rozšířené formy vzdělávání jsou žáci zařazeni na základě osobnostních předpokladů a souhlasu zákonných zástupců.

POJETÍ, CÍLE A KLÍČOVÉ KOMPETENCE ZÁKLADNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ NA ZŠ:

KOMPETENCE	Co to znamená na ZŠ a MŠ Mladá Boleslav, Jilemnického 1152
KOMPETENCE K UČENÍ umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	✓ v učení je kladen důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací ✓ učit se vyhledávat hlavní myšlenky, logicky je uspořádat a schopnost formulovat je v souvislostech ✓ v hodinách je počítáno se sebehodnocením žáka
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	✓ učitel připravuje vyučování tak, aby žák hledal různá řešení, řešil netradiční problémové úlohy ✓ žák řeší problémy, volí vhodné postupy ✓ žák se zapojuje do soutěží, do problémů školního života ✓ žák se učí pracovat v týmu ✓ žák činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	✓ učitel klade důraz na adekvátní verbální i neverbální komunikaci – se spolužákem, s dospělým ve škole i mimo školu ✓ žák je schopen formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v ústním i písemném projevu ✓ žák využívá informační a komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem ✓ žák je schopen částečně komunikovat v cizím jazyce, účastnit se mezinárodních projektů
KOMPETENCE OBČANSKÉ připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti	✓ učitel i žák respektují práva a dodržují povinnosti nejen při dodržování školního řádu ✓ učitel i žák respektují individuální rozdíly, kulturní a náboženské odlišnosti spolužáků ve třídě – škola vítá žáky z celého světa ✓ žák jedná zodpovědně a uvědoměle ve škole i na různé akci školy ✓ žák chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv, ale i povinností
KOMPETENCE PRACOVNÍ pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci	✓ žáci jsou vedeni – motivováni k aktivnímu zapojení do všech předmětů ✓ žáci se aktivně zapojují do poznávacích akcí, exkurzí ✓ žáci jsou vedeni k zapojení se do zájmových aktivit ve škole i mimo školu ✓ žák, na základě sebehodnocení, je schopen posoudit a rozhodnout se k dalšímu studiu na střední škole
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií	✓ žáci jsou vedeni v jednotlivých předmětech k využívání digitálních technologií – základní administrativní dovednosti nabývají ve všeobecně vzdělávacích předmětech, porozumění principům digitálních technologií je součástí aktivních činností a zpracování dat včetně interpretací v předmětu informatika ✓ žáci mají svůj účet pro vzdálený přístup a komunikaci – využívají ho pro zefektivnění a usnadnění práce

3.3 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Ve škole existuje školní poradenské pracoviště, které je tvořeno výchovným poradcem, školním psychologem a metodikem prevence. Komunikaci se školským poradenským zařízením (ŠPZ) zajišťuje výchovný poradce.
Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, kterým byla přiznána podpůrná opatření, jsou vzděláváni podle plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálních vzdělávacích plánů (IVP).
Pokud je žákovi přiznáno podpůrné opatření 1. stupně, sestaví třídní učitel, případně vyučující daného předmětu spolu s výchovným poradcem PLPP. PLPP má písemnou podobu a před jeho zpracováním probíhají konzultace jednotlivých vyučujících, rodičů i žáka.
Pokud je žákovi přiznáno podpůrné opatření 2. - 5. stupně na základě vyšetření SPC nebo PPP, je pro něj na základě žádosti rodiče vypracován individuální vzdělávací plán (IVP). IVP vypracují učitelé příslušných předmětů (v prvé řadě těch, ve kterých se problémy promítají větší měrou) pod dohledem výchovného poradce. Žák je dále vzděláván a hodnocen na základě IVP. Ten může také upravovat výstupy ŠVP nebo vzdělávací obsah – nejčastěji u 3. a vyššího stupně podpory. Pro žáky s přiznaným podpůrným opatřením, kdy dojde k úpravě vzdělávacích obsahů, může být do IVP na doporučení ŠPZ zařazována speciálně pedagogická a pedagogická intervence, případně může být nahrazena část obsahu některého vzdělávacího oboru jiným obsahem. Může být také nahrazen celý obor jiným (např. další cizí jazyk nahrazen předmětem český jazyk – pro žáky s jazykovou bariérou). S tím souvisí možná změna časové dotace vzdělávacích oblastí. Jedná se především o uplatnění vhodnějších metod, které by tomuto žákovi pomohly lépe naplnit očekávané výstupy ŠVP v závislosti na konkrétní speciální potřebě (důraz na motivaci, doplňovací cvičení, přiměřené množství, úlevy v písemném projevu, zařazení předmětů zaměřených na oblast logopedických obtíží, řečové výchovy, zařazení předmětů, v nichž je třeba zlepšit výsledky učení, možnost kompenzace nedostatečné domácí přípravy apod.).
Dle možností a na základě speciálních vyšetření a doporučení u závažnějšího handicapu (zdravotní nebo jazyková bariéra) je v IVP zohledněna možnost domácí přípravy a slovního hodnocení. U žáků se sociálním znevýhodněním je možné snížit náklady na aktivity, využít prostředků Spolku přátel ZŠ a MŠ Mladá Boleslav, Jilemnického 1152. Velkou výhodou je i zapojení vlastního školního psychologa.

Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními:

- uplatňovat princip diferenciace a individualizace při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem a metod výuky,
- zabezpečit všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání,
- v odůvodněných případech zabezpečit odlišnou délku vyučovacích hodin pro žáky se SVP, případně dělení nebo spojování hodin,
- zabezpečit spolupráci se zákonnými zástupci, ŠPZ, případně dalšími odborníky mimo oblast školství.

3.4 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Žáci mimořádně nadaní jsou vzděláváni obdobným způsobem jako žáci se specifickými vzdělávacími potřebami. I v tomto případě škola sestaví PLPP, případně IVP. PLPP, IVP sestavuje výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem a učiteli předmětů, ve kterých se mimořádné nadání projevuje. Na základě osobního zjištění učitelů mohou být žáci vzděláváni specifickým způsobem i bez IVP. Může se jednat o složitější zadání a úlohy, samostatnější činnost ve vhodných situacích, rozšiřující učivo (nad rámec výstupů v ŠVP), práce s žákem při předčasném nástupu ke školní docházce, účast žáka na výuce jednoho nebo více předmětů ve vyšších ročnících školy, příprava a účast na soutěžích, aj. IVP je sestaven ihned po obdržení doporučení ŠPZ a podání žádosti zákonným zástupcem, nejpozději však do 1 měsíce. Součástí IVP je také termín vyhodnocení naplňování IVP. V průběhu školního roku může být upravován podle potřeby žáka, vyučujícího, rodiče. Všechny strany musí být o změně informovány.

3.5 ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Tematické okruhy průřezových témat jsou na naší škole začleněny do vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů (pro přehlednost uvádíme realizaci v přehledných tabulkách). Konkrétní náplň činnosti je uvedena v učebních osnovách. I když se jednotlivé okruhy témat mohou prolínat s učivem osnov téměř všech předmětů, v ŠVP ŠESTKA jsou tematické okruhy zařazeny do těch předmětů a ročníku, ve kterých je propojenost se vzdělávacím obsahem největší.

Některá průřezová témata realizujeme v rámci projektového vyučování. Vzhledem k tomu, že projekty jsou velmi variabilní a určeny většinou pro vícero ročníků najednou (nemusí se realizovat vždy v daném školním roce), nebyla jejich konkrétní realizace uvedena v našem ŠVP.

Tematický okruh *Občanská společnost a škola* průřezového tématu Výchova demokratického občana je realizován formou činnosti školního parlamentu, který je zároveň poradním orgánem ředitele školy. Tematický okruh *Hodnoty, postoje, praktická etika* průřezového tématu OSV je realizován jako součást života školy (mimo rozvrh a běžnou výuku) s obecným výchovným působením na odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost apod.

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Okruh/Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Rozvoj schopností poznávání		PRV	M						
Sebepoznání a sebepojetí					PŘÍ			VÝO	
Seberegulace a sebeorganizace						VÝO			
Psychohygiena								VÝO	
Kreativita	PRČ	PRČ	PRČ	PRČ	PRČ	VV	VV	VV	VV
Poznávání lidí	PRV					VÝO			
Mezilidské vztahy	PRV					VÝO			
Komunikace	ČJ	ČJ						ČJ	ČJ
Kooperace a kompetice	M	M							TV
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti									PRČ
Hodnoty, postoje, praktická etika	SOUČÁST ŽIVOTA ŠKOLY					SOUČÁST ŽIVOTA ŠKOLY			

Výchova demokratického občana (VDO)

Okruh/Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola	ŠKOLNÍ PARLAMENT					ŠKOLNÍ PARLAMENT			
Občan, občanská společnost a stát									VÝO
Formy participace občanů v politickém životě			PRV			VÝO			VÝO
Principy demokracie jako formy vlády a způsob rozhodování									D

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VEG)

Okruh/Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá			AJ				Z	AJ	AJ
Objevujeme Evropu a svět					VLA			Z	
Jsme Evropané									Z

Multikulturní výchova (MK)

Okruh/Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní diference									ČJ
Lidské vztahy					VV				
Etnický původ									Z
Multikulturalita								ČJ	
Princip sociálního smíru a solidarity									VÝO

Environmentální výchova (EV)

Okruh/Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy									PŘ
Základní podmínky života			PRV	PŘÍ		Z		CH	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí					PŘÍ				Z, VÝO
Vztah člověka k prostředí				PŘÍ				FY	PŘ

Mediální výchova (MV)

Okruh/Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení									ČJ
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					ČJ				
Stavba mediálních sdělení						ČJ			
Vnímání autora mediálních sdělení									VÝO
Fungování a vliv médií ve společnosti							VÝO		
Tvorba mediálních sdělení				VV					
Práce v realizačním týmu									INF

4 UČEBNÍ PLÁN

UČEBNÍ PLÁN – PRVNÍ STUPEŇ

Vyučovací předměty	1. stupeň					
	1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	
Český jazyk a literatura	8+1	8+1	7+2	5+1	5+1	**39**
Cizí jazyk	-	-	3	3	3	**9**
Matematika	4	4	4	4+1	4+1	**23**
Informatika	-	-	-	1	1	**2**
Prvouka	1+1	1+1	1+1	-	-	**5**
Přírodověda	-	-	-	2	2	**4**
Vlastivěda	-	-	-	2	2	**4**
Hudební výchova	1	1	1	1	1	**5**
Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	**7**
Tělesná výchova	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	**15**
Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	**5**
Celkem	**21**	**21**	**24**	**26**	**26**	**118**

Poznámky k učebnímu plánu:

Průřezová témata

- všechna průřezová témata jsou zapracována do učebních osnov ŠVP

Disponibilní hodiny

- disponibilní časová dotace je využita k posílení vzdělávacího předmětu *Český jazyk* a *literatura*, *Matematika*, *Prvouka, Tělesná výchova*

UČEBNÍ PLÁN – DRUHÝ STUPEŇ

Vyučovací předměty	2. stupeň				
	6.	7.	8.	9.	
Český jazyk a literatura	4+1	4+1	3+1	4	**18**
Cizí jazyk	3	3	3	3	**12**
Další cizí jazyk	-	2	2	2	**6**
Matematika	4	4	4+1	3+2	**18**
Informatika	1	1	1	1	**4**
Dějepis	1	2	2	2	**7**
Výchova k občanství	1	1	1	1	**4**
Fyzika	2	1	1	2	**6**
Chemie	-	-	1	1	**2**
Přírodopis	2	1	1+1	1	**6**
Zeměpis	2	2	2	1	**7**
Laboratorní práce	1	1	1	1	**4**
Hudební výchova	1	1	1	-	**3**
Výtvarná výchova	2	2	1	1	**6**
Tělesná výchova	2	2	2	2	**8**
Pracovní činnosti	1	-	1	1	**3**
Volitelné předměty	2	2	2	2	**8**
Celkem	**30**	**30**	**32**	**30**	**122**

Poznámky k učebnímu plánu:

Průřezová témata

- všechna průřezová témata jsou zapracována do učebních osnov ŠVP

Disponibilní hodiny

- disponibilní časová dotace je využita k posílení vzdělávacího předmětu *Český jazyk* a *literatura*, *Matematika*
- disponibilní časová dotace je využita k realizaci předmětu *Laboratorní práce*
- ostatní disponibilní časová dotace je určena k nabídce volitelných předmětů, které dotvářejí zaměření školy (viz příloha ŠVP, nabídka volitelných předmětů se může v průběhu platnosti ŠVP měnit)

Integrace vzdělávacích obsahů

- Vyučovací předmět **Výchova k občanství** v sobě propojuje vzdělávací obsah oboru *Výchova k občanství* a část vzdělávacího obsahu oboru *Výchova ke zdraví*. Časová dotace byla posílena o 1 hodinu určenou pro realizaci uvedeného integrovaného obsahu dle minimální časové dotace oboru Člověk a zdraví.
- Vyučovací předmět **Přírodopis** v sobě propojuje vzdělávací obsah oboru *Přírodopis* a část vzdělávacího obsahu oboru *Výchova ke zdraví*. Časová dotace byla posílena o 1 hodinu určenou pro realizaci uvedeného integrovaného obsahu dle minimální časové dotace oboru Člověk a zdraví.
- Vyučovací předmět **Matematika** v sobě propojuje vzdělávací obsah oboru *Matematika a její aplikace* a část vzdělávacího obsahu oboru *Výchova k občanství*. Časová dotace byla využita z disponibilní časové dotace.

Další poznámky

- Vzdělávací obsah vzdělávacích oborů Cizí jazyk a Další cizí jazyk je možné nahradit v nejlepším zájmu žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně dle § 16 odst. 2 písm. b) jiným vzdělávacím obsahem v rámci IVP.

UČEBNÍ PLÁN – DRUHÝ STUPEŇ – sportovní třídy (skupiny)

Vyučovací předměty	2. stupeň – sportovní třídy (skupiny)				
	6.	7.	8.	9.	
Český jazyk a literatura	4+1	4+1	3+1	4	**18**
Cizí jazyk	3	3	3	3	**12**
Další cizí jazyk	-	2	2	2	**6**
Matematika	4	4	4+1	3+2	**18**
Informatika	1	1	1	1	**4**
Dějepis	1	2	2	2	**7**
Výchova k občanství	1	1	1	1	**4**
Fyzika	2	1	1	2	**6**
Chemie	-	-	1	1	**2**
Přírodopis	2	1	1+1	1	**6**
Zeměpis	2	2	2	1	**7**
Hudební výchova	1	1	1	-	**3**
Výtvarná výchova	2	2	1	1	**6**
Tělesná výchova	2+3	2+3	2+3	2+3	**20**
Pracovní činnosti	1	-	1	1	**3**
Volitelné předměty	-	-	-	-	**-**
Celkem	**30**	**30**	**32**	**30**	**122**

Poznámky k učebnímu plánu:

Průřezová témata

- všechna průřezová témata jsou zapracována do učebních osnov ŠVP

Disponibilní hodiny

- disponibilní časová dotace je využita k posílení vzdělávacího předmětu *Český jazyk* a *literatura*, *Matematika*
- ve třídách s rozšířenou výukou tělesné výchovy je disponibilní dotace využita právě k posílení vzdělávacího předmětu *Tělesná výchova*

Integrace vzdělávacích obsahů

- Vyučovací předmět **Výchova k občanství** v sobě propojuje vzdělávací obsah oboru *Výchova k občanství* a část vzdělávacího obsahu oboru *Výchova ke zdraví*. Časová dotace byla posílena o 1 hodinu určenou pro realizaci uvedeného integrovaného obsahu dle minimální časové dotace oboru Člověk a zdraví.
- Vyučovací předmět **Přírodopis** v sobě propojuje vzdělávací obsah oboru *Přírodopis* a část vzdělávacího obsahu oboru *Výchova ke zdraví*. Časová dotace byla posílena o 1 hodinu určenou pro realizaci uvedeného integrovaného obsahu dle minimální časové dotace oboru Člověk a zdraví.
- Vyučovací předmět **Matematika** v sobě propojuje vzdělávací obsah oboru *Matematika a její aplikace* a část vzdělávacího obsahu oboru *Výchova k občanství*. Časová dotace byla využita z disponibilní časové dotace.

Další poznámky

- Vzdělávací obsah vzdělávacích oborů Cizí jazyk a Další cizí jazyk je možné nahradit v nejlepším zájmu žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně dle § 16 odst. 2 písm. b) jiným vzdělávacím obsahem v rámci IVP.

5 UČEBNÍ OSNOVY

Učební osnovy byly zpracovány na základě vzdělávacích obsahů jednotlivých oborů RVP do přehledných tabulek obsahující výstupy žáka a učivo. Do tabulky nebyly vzhledem k malé vypovídací hodnotě zařazeny mezipředmětové vztahy. Na ty klademe standardně důraz v přípravě na vyučovací hodiny a při plánování výuky, a proto se mohou během výchovně vzdělávací činnosti v průběhu platnosti ŠVP měnit a vyvíjet. Existence dvou učebních plánů na druhém stupni nebyla důvodem tvořit učební osnovy zvlášť pro oba dva typy výuky. Tato dvojkolejnost se liší pouze v předmětu tělesná výchova a u realizace předmětu laboratorní práce a volitelných předmětů. Bližší specifikace a rozdílnost je uvedena u charakteristiky příslušného předmětu. Integrace průřezových témat je zohledněna v charakteristice předmětu a dále pod tabulkou příslušného ročníku. Začlenění průřezových témat do jednotlivých předmětů je přehledně uvedeno v tabulkách v kapitole 3.5. Osnovy volitelných předmětů jsou uvedeny v samostatné příloze ŠVP.

5.1 PRVNÍ STUPEŇ

5.1.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika předmětu

V prvních třech ročnících je týdenní časová dotace celkem 9 hodin. Ve čtvrtém a v pátém 6 hodin týdně.

Dovednosti získané ve výuce českého jazyka jsou zásadní nejen pro jazykové vzdělání, ale jsou základem pro získávání všech znalostí v dalších oblastech vzdělávání. Žák základní školy prostřednictvím jazyka si nejen osvojuje znalosti, ale dále své znalosti prezentuje. Jazyk je tedy základním faktorem k poznávání a pochopení všech zákonitostí, které ho obklopují. Výuka jazyka je zaměřena na oblasti: jazyková výchova, literární výchova, komunikační a slohová výchova.

Jazyková výchova slouží k získávání a osvojení si psané i mluvené podoby českého jazyka. Při získávání a rozvíjení potřebných znalostí vedeme žáky k přesnému a logickému myšlení jako předpokladu správně formulované myšlenky, volbě vhodných výrazových prostředků.

Literární výchova umožňuje na základě četby rozlišit literární druhy, výrazové prostředky. Žáci se učí pochopit a hodnotit záměr autora. V neposlední řadě literární výchova rozšiřuje a obohacuje slovní zásobu a ovlivňuje i citové životní postoje.

Cílem *komunikační a slohové výchovy* je především naučit žáky formulovat a sdělovat své myšlenky, rozšiřovat slovní zásobu a naučit se volit vhodné výrazové prostředky verbální i neverbální komunikace. Součástí může být i *dramatická výchova.*

Výchovné a vzdělávací strategie a klíčové kompetence:

Kompetence k učení: Základem této kompetence je čtení s porozuměním. Důležité je nejen vyhledávání, ale i třídění informací a jejich aplikace. Žáci se učí využívat mluvnických, pravopisných a stylistických dovedností ve vlastních slohových pracích.

Kompetence k řešení problémů: Žáci se učí získaných vědomostí využít při hodnocení literárního díla, zaujímat k němu určitý postoj, popřípadě i volit jiné řešení při respektování jiného názoru.

Kompetence komunikativní: Komunikace zaujímá nejdůležitější a základní postavení ve vyučovacím procesu, v českém jazyce zvláště. Žáci jsou vedeni k tomu, aby ústní i písemnou formou formulovali své názory, myšlenky, postoje, uměli je prosadit, obhájit.

Kompetence sociální a personální: Rozhodující je vzájemná komunikace, práce ve skupině, schopnost naslouchat a respektovat ostatní. Učí se soustředit se.

Kompetence občanské: Motivuje žáky k uvědomění si svého názoru a přesvědčení a respektování přesvědčení a názoru druhých lidí. Žáci se zapojují do kulturního dění a získávají pozitivní postoj k uměleckým dílům.

Kompetence pracovní: Žáci se pokoušejí o vlastní tvorbu. Učí se zpracovávat pro vlastní studijní potřebu výpisky, referáty apod.

Kompetence digitální: Žákům je dán prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů). Vedeme žáky ke zjištění, které čtenářské strategie jsou vhodné i pro digitální čtení, a k využívání grafických organizérů pro třídění a uspořádání informací. Učíme žáky využívání navigace v různých prostředích obrazovky (např. šipky, mapy stránek…). Klademe důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů. Podporujeme žáky v získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji a v orientaci v rozložení jednotlivých znaků, velkých a malých písmen, číslic a symbolů na klávesnici. Vedeme žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi. Motivujeme žáky k tvorbě příběhů prostřednictvím digitálního storytellingu. Umožňujeme žákům využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov). Vedeme žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství.

Do výuky předmětu jsou začleněna tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova – Komunikace (1. a 2. ročník) a Mediální výchova – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (5. ročník).

Předmět: Český jazyk a literatura	**Ročník: 1. (9 hodin týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Čte s porozuměním jednoduché texty. *Dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání.* *Rozumí pokynům přiměřené složitosti.* *Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.* *Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.* *Píše písmena a číslice.* *Dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen.* *Spojuje písmena a slabiky.* *Dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost.* *Opisuje a přepisuje slabiky, slova a krátké věty.* *Píše diktovaná písmena, slabiky, slova a krátké věty.* *Kontroluje vlastní písemný projev*	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA • Čtení písmen, slabik, slov, vět, porozumění textu • Správná výslovnost, dechová cvičení • Základní pravidla komunikace • Návyky při psaní • Psaní psacích, tiskacích písmen a číslic • Opis a přepis písmen, slabik, slov, vět • Diktát
Rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy. *Vyslovuje pečlivě dlouhé a krátké samohlásky.* *Chápe rozdíl mezi hláskou a písmenem.* *Tvoří slabiky, slova.* *Rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky.* *Uvědomuje si pořádek slov ve větě.* *Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost.*	JAZYKOVÁ VÝCHOVA • Písmena malé a velké abecedy • Délka samohlásky • Písmeno x hláska • Skládání slabik, slov • Věta, slovo, slabika, hláska • Pořádek slov ve větě • Význam slov
Pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně. *Reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací, vypravuje podle obrázkové osnovy.* *Dramatizuje čtený text.* *Udržuje pozornost při poslechu pohádek a krátkých příběhů.*	LITERÁRNÍ VÝCHOVA • Reprodukce textu • Vyprávění podle obrázkové osnovy • Dramatizace • Naslouchání

Průřezová témata:

OSV – *Komunikace*

Zavedení pravidelných třídních rituálů – např. v pondělí si děti sdělují své zážitky z víkendu.

Předmět: Český jazyk a literatura	**Ročník: 2. (9 hodin týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. *Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.* *Respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru.* *Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.* *V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči* *Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.* *Píše správné tvary písmen a číslic.* *Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.*	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA • Plynulé čtení s porozuměním • Orientace v textu • Komunikační dovednosti • Zřetelná výslovnost, tempo řeči • Návyky při psaní, tvarová správnost písmen • Písemná sdělení
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky. *Zná abecedu, řadí menší skupinu slov abecedně podle prvního písmene.* *Porovnává významy slov, uvádí slova podle jejich významu.* *Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky, zná a správně používá interpunkční znaménka.* *Řadí věty v textu.* *Odůvodňuje a píše správně: ú/ů.* *Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách.* *Odůvodňuje a píše správně: dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě.* *Odůvodňuje a píše správně znělé a neznělé souhlásky na konci slova.* *Odůvodňuje a píše správně: velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat.* *Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru, pozná pod.jm. a sloveso.*	JAZYKOVÁ VÝCHOVA • Třídění hlásek • Abeceda • Význam slov • Druhy vět • Pořadí vět • Psaní ů, ú • Psaní i, í a y, ý po měkkých a tvrdých souhláskách • Psaní skupin dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě • Párové souhlásky • Psaní velkých písmen • Slovní druhy
Čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku. *Rozlišuje prózu a poezii.* *Odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.* *Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.*	LITERÁRNÍ VÝCHOVA • Přednes • Poezie a próza • Pohádka • Tvořivá práce s textem

Průřezová témata:

OSV – *Komunikace*

Formou dialogů se žák začíná učit vyjádření svých pocitů a názorů na dané téma či problém, poznává rozdíly mezi pravdou a lží.

Předmět: Český jazyk a literatura	**Ročník: 3. (9 hodin týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. *Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.* *Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.* *V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.* *Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.* *Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.* *Kontroluje vlastní písemný projev.*	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA • Zdokonalování čtení • Porozumění textu, orientace v textu • Výslovnost • Základní komunikační dovednosti • Písemná sdělení
Používá abecedu, řadí skupinu slov abecedně. *Porovnává významy slov, vyhledá v textu slova příbuzná.* *Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy, rozlišuje větu jednoduchou a souvětí, používá spojky a interpunkci.* *Odůvodňuje a píše správně: znělé a neznělé souhlásky uvnitř slova.* *Odůvodňuje a píše správně: y, ý po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech a slovech příbuzných.* *Odůvodňuje a píše správně: velká písmena ve vlastních jménech osob, zvířat a místních pojmenováních.* *Rozlišuje a třídí významově lehká slova ke slovním druhům.* *Určuje u pod.jm. rod, číslo a pád.* *Určuje u sloves osobu, číslo a čas.* *Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen a sloves.*	JAZYKOVÁ VÝCHOVA • Abeceda • Význam slov, slova příbuzná • Věta a souvětí, spojky a interpunkce • Znělé a neznělé souhlásky • Vyjmenovaná slova • Pravopis vlastních jmen • Slovní druhy • Podstatná jména–rod, číslo, pád • Slovesa – osoba, číslo, čas
Čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku. *Vyjadřuje své pocity z přečteného textu.* *Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších.* *Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.*	LITERÁRNÍ VÝCHOVA • Zážitkové čtení • Základní literární pojmy • Tvořivé činnosti s textem – přednes, reprodukce, dramatizace

Předmět: Český jazyk a literatura	**Ročník: 4. (6 hodin týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Chápe a reprodukuje smysl textu, rozumí přiměřeně složitému sdělení, zapamatuje si jeho smysl, rozlišuje podstatné od méně podstatného, tvoří literární text na dané téma. Zaznamenává své dojmy z četby. V rozboru literárních textů používá literární pojmy. Rozumí vybraným literárním pojmům a pracuje s nimi. *V přečteném literárním textu určí hlavní postavy a jejich vlastnosti.* *Dramatizuje jednoduché příběhy. Reprodukuje děj filmového nebo divadelního představení dle zadaných otázek.*	LITERÁRNÍ VÝCHOVA • Zážitkové čtení tiché i hlasité, naslouchání, tvořivé činnosti s literárním textem • Rozbor literárních textů • Rozpočítadlo, hádanka, říkanka • Poezie: rým, verš, sloka – přirovnání • Próza: pohádka, povídka, pověst, bajka, besedy o knihách • Čas a prostředí děje, hlavní a vedlejší postavy • Dramatizace • Divadelní nebo filmová představení
Správně a plynule čte se správným přízvukem slovním a větným (uvědomělé tiché čtení). *Vyhledává klíčová slova, zaznamenává je.* *Vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích.* *Čte potichu delší texty, reprodukuje obsah těchto textů.* *Vyhledává informace v učebnicích, dětských encyklopediích, slovnících a dalších různých textech.* *Sestavuje SMS, telefonuje, vede dialog, zanechává vzkaz.* *Předchází nedorozuměním, učí se toleranci.* *Využívá jazyka jako nástroje k ústnímu i písemnému dorozumívání ve škole i v běžném životě.* *Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji využívá podle komunikační situace, posuzuje úplnost a neúplnost jednoduchého sdělení.* *Sestavuje osnovu, tvoří nadpisy, člení text na odstavce, dodržuje následnost dějové složky.* *Vyjadřuje pocity z přečteného textu.*	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA • Reprodukce čteného, vyhledávání klíčových slov, praktické čtení, věcné čtení • Tvoření nadpisů, osnovy, členění textu na odstavce • Vypravování s použitím plnovýznamových sloves s využitím vhodných spojek • Vyhýbání se opakování slov, využívání synonym, slov zdrobnělých, spisovných slov a tvarů • SMS, telefonování
Rozlišuje kořen, část předponovou a příponovou, koncovku. *Určuje slovní druhy.* *Určuje základní větné členy.* *Určuje věty jednoduché, spojuje věty v souvětí, používá vhodné spojovací výrazy.* *Skloňuje podstatná jména, určuje koncovky dle vzorů.* *Porovnává významy slov (stejného významu, vícevýznamová).* *Časuje slovesa, rozumí pojmu infinitiv a určitý tvar slovesa.*	JAZYKOVÁ VÝCHOVA • Hláskové skupiny, stavba slova, odvozování, slova příbuzná • Slovní druhy • Skloňování podstatných jmen, vzory podstatných jmen • Slova jednoznačná, mnohoznačná, slova spisovná, nespisovná • Podmět, přísudek, shoda přísudku s holým podmětem • Vzorce souvětí, stavba věty • Rozlišení jednoduché věty od souvětí • Časování sloves, infinitiv, určité slovesné tvary

Předmět: Český jazyk a literatura	**Ročník: 5. (6 hodin týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Vyjadřuje pocity z přečteného textu. *Chápe a reprodukuje smysl textu, rozumí přiměřeně složitému sdělení, zapamatuje si jeho smysl, rozlišuje podstatné od méně podstatného, tvoří literární text na dané téma.* *Rozumí vybraným literárním pojmům a pracuje s nimi.*	LITERÁRNÍ VÝCHOVA • Zážitkové čtení a naslouchání, besedy o knihách, poslech literárních textů • Volná reprodukce přečteného textu • Poezie: lyrika, epika (rým, verš, sloka) • Próza, besedy o knihách • Přirovnání • Spisovatel, básník, kniha, čtenář, herec, režisér • Rozbor literárních textů
Vyhledává informace v učebnicích, dětských encyklopediích, slovnících a dalších textech. *Sestavuje SMS, e-mail, telefonuje.* *Předchází nedorozuměním, učí se toleranci.* *Obhajuje vlastní názor, řeší konfliktní situace.* *Uvědomuje si rozdíl mezi faktem a tvrzením, zkoumá ověřitelnost informací, učí se projevovat jednoznačný souhlas nebo nesouhlas a zájem a nezájem.* *Orientuje se v běžném společenském styku ústně i písemně, posuzuje úplnost a neúplnost sdělení.* *Využívá jazyka jako nástroje k ústnímu i písemnému dorozumívání ve škole i v běžném životě.* *Nepoužívá nespisovné tvary spisovných slov.* *Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché texty.*	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA • Čtení praktické – pozorné, plynulé • Čtení věcné – zdroj informací • Práce s textem vhodným pro daný věk • Telefonování, e-mail, SMS • Reklama • Adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, zpráva, oznámení, pozvánka, dopis, vyplňování jednoduchých tiskopisů • Vypravování (základní techniky mluveného projevu) • Tvorba vlastních textů
Určuje základní větné členy. *Určuje věty jednoduché, spojuje věty v souvětí, používá vhodné spojovací výrazy.* *Ovládá pravopis vlastních jmen.* *Píše správně i–y v příčestí minulém.* *Dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího.* *Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech.* *Píše správně i, y ve slovech po obojetných souhláskách.* *Píše správně koncovky podstatných a přídavných jmen.*	JAZYKOVÁ VÝCHOVA • Základní větné členy (podmět a přísudek), podmět vyjádřený a nevyjádřený • Přísudek slovesný • VJ a S • Přímá a nepřímá řeč • Pravopis i–y v obojetných souhláskách • Koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých i měkkých a přivlastňovacích • Vlastní jména – osoby, zvířata, místní pojmy • Předložky s, z • Shoda přísudku s holým podmětem, několikanásobným podmětem

Průřezová témata:

MV – *Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality*

V rámci slohové výchovy porovnávat zpravodajství na veřejnoprávní televizi a na komerčních televizích (znění a sdělení stejné zprávy); uvědomit si neseriózност bulvárních časopisů – překrucování skutečnosti.

5.1.2 CIZÍ JAZYK

Anglický jazyk

Charakteristika předmětu

Anglický jazyk je vyučován 3 hodiny týdně od 3. do 5. třídy. Anglický jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk. Konkrétním cílem výuky anglického jazyka je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa. Prioritou výuky je rozvíjení schopností žáka dorozumět se v reálných situacích běžného života. Osvojování jazyka pomáhá žákům zvýšit možnost uplatnění v osobním, studijním, a především pracovním životě. Zároveň žákům umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí a jejich kultur.

Na 1. stupni se jedná především o probuzení zájmu o učení se cizímu jazyku a vytváření pozitivního vztahu k tomuto vyučovacímu předmětu a zejména o rozvoj vhodných učebních postupů a strategií, které se mají stát základem pro celoživotní učení. Pozornost se věnuje převážně rozvoji dovedností poslechu a mluvení. Cizojazyčné vzdělávání na 1. stupni vede k dosažení úrovně A1 podle společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Žáci jednotlivých tříd jsou rozděleni do skupin. Vyučovací předmět je vyučován v kmenových třídách s doplněním jednoduchých autentických materiálů, resp. ve třídách přizpůsobených na výuku jazyků. Mají možnost využívat ICT jako prostředku, který umožňuje rychlý přístup k informacím a snadnou a pohotovou komunikaci a tím dává prostor k rozvoji jazykových dovedností v autentickém prostředí.

Výchovné a vzdělávací strategie a klíčové kompetence:

Kompetence k učení – Vybíráme a užíváme pro učení cizího jazyka takové metody, které žáky povzbuzují pro celoživotní studium cizího jazyka. Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu. Snažíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení a dokáže posoudit svůj pokrok.

Kompetence k řešení problémů – Žáky vedeme k tomu, aby se nedali odradit případným nezdarem, došli ve své činnosti k závěru, našli řešení. Podporujeme týmovou spolupráci k řešení problémů a učíme žáky sebehodnocení.

Kompetence komunikativní – Podporujeme různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa. Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti.

Kompetence sociální a personální – Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.

Občanské kompetence – Žáky zapojujeme do evropských projektů, kde se prakticky seznamují s kulturou jiných národů. Učíme zvládat běžná pravidla mezilidské komunikace a rozvíjíme pozitivní vztah k jazyku v rámci interkulturní komunikace. Vedeme žáky, aby se učili ochotě a vůli domluvit se s jinými lidmi.

Kompetence pracovní – Při výuce vytváříme tvořivé pracovní prostředí. Žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.

Kompetence digitální – Vedeme žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje. Vedeme žáky k uvědomování si existence autorského

zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů. Vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků.

Do předmětu bylo zařazeno průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá – 3. ročník.

Předmět: Anglický jazyk	**Ročník: 3. (3 hodiny týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
POSLECH *Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám běžným při výuce a reaguje na ně.* *Rozumí jednoduchým větám v rozhovoru s vizuální podporou.* *ČTENÍ* *Čte a vyslovuje jednoduchá slova ze známé tematické oblasti.* *PSANÍ* *Píše jednoduchá slova a věty podle předlohy.* *MLUVENÍ* *Reaguje na jednoduché otázky a pokyny učitele.* *Zeptá se a jednoduše odpoví (jméno, věk).* *Krátce se představí.*	SLOVNÍ ZÁSOBA NA TÉMATICKÉ OKRUHY: • číslovky 1–20 • základní zdvořilostní fráze • školní pomůcky a činnosti • barvy • hračky • jídlo • nábytek • základní části lidského těla a popis osob • oblečení • rodina, zvířata, domácí mazlíčci GRAMATICKÉ JEVY • užití *to* a *toto* při označování věcí • jednoduché otázky a odpovědi s použitím sloves *být, moct, mít* a pomocného slovesa *do* • vazba *there is* • rozkazovací způsob v běžných pokynech při hrách a sportu • jednoduché užití přítomného času průběhového při popisu toho, co máme na sobě • předložky *v*, *na, pod* při popisu umístění předmětů REÁLIE • jídlo ve Velké Británii • svátky ve Velké Británii

Průřezová témata:

VEG – *Evropa a svět nás zajímá*

Žáci prostřednictvím obrázků, jednoduchých vyprávění, her a písniček získávají základní informace o životě svých vrstevníků, zvycích a tradicích ve Velké Británii. Sami vytvářejí jednoduché obrázkové projekty na daná témata (Christmas, Easter, Halloween).

Předmět: Anglický jazyk	**Ročník: 4. (3 hodiny týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
POSLECH *Rozumí hledané informaci v nahrávce.* *Rozumí smyslu v nahrávce přiměřené obtížnosti.* *Rozumí pokynům učitele.* *ČTENÍ* *Čte nahlas jednoduchý text se známou slovní zásobou.* *Vyhledá známá slova.* *Přiřadí slova a obrázky.* *PSANÍ* *Sestaví větu podle vzoru.* *Obměňuje jednotlivé informace v rámci známé slovní zásoby.* *MLUVENÍ* *Jednoduše popíše obrázek.* *S použitím známé slovní zásoby vyjádří základní informace.* *Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.*	SLOVNÍ ZÁSOBA NA TÉMATICKÉ OKRUHY: • anglická abeceda • číslovky 1-100 • členové širší rodiny • běžné potraviny, ovoce a zelenina • zvířata v ZOO • budovy ve městě • volnočasové aktivity • dny v týdnu • povolání • typy počasí GRAMATICKÉ JEVY • dotazy na pojmenování předmětů v angličtině • sloveso *mít* • přídavná jména • vazba *there is, there are* • sloveso *rád* – otázka, krátká odpověď • předložky se dny v týdnu • vyjádření času • přítomné časy REÁLIE • typická anglická jídla • zvířata • dopravní prostředky v Londýně • sporty • typická britská povolání • roční období • svátky ve Velké Británii

Předmět: Anglický jazyk	**Ročník: 5. (3 hodiny týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
POSLECH *Rozumí krátkému textu s obrázky.* *Pochopí obsah jednoduchého rozhovoru pronášeného pomalu.* *Zachytí konkrétní informaci v projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům.* *Rozumí běžným, každodenním pokynům doma i ve škole.* *ČTENÍ* *Rozpozná známá slova a slovní spojení v jednoduchém textu.* *Rozumí jednoduchým větám.* *Pochopí obsah jednoduchého textu nebo rozhovoru.* *PSANÍ* *Napíše jednoduchý text o sobě, rodině, o svém volném čase* *MLUVENÍ* *Sdělí základní informace o sobě a rodině.* *Popíše skutečnosti z běžného života v jednoduchých větách.* *Reaguje na jednoduché otázky a zeptá se jednoduše na informace k probíraným tématům.*	SLOVNÍ ZÁSOBA NA TÉMATICKÉ OKRUHY • abeceda • čísla od 1 do 100 • názvy zemí • rodina • běžné vybavení domácností • domácí mazlíčci • vyučovací předměty, škola • volný čas • každodenní činnosti • nábytek, části domu • město • vzhled člověka • oblečení GRAMATICKÉ JEVY • neurčitý člen – a/an • rozkazovací způsob – do/don´t • množné číslo podstatných jmen • vazba *there is/there are* • sloveso *být, mít* • přivlastňovací zájmena • přivlastňovací pád • otázky s tázacími zájmeny • sloveso *mít* • postavení přídavných jmen ve větě • předložky s časovými údaji – on/at • přítomný čas prostý • předložky místa • sloveso can • přítomný čas průběhový REÁLIE • Schools • Sports • Towns

5.1.3 MATEMATIKA

Charakteristika předmětu

Matematika je důležitým oborem v životě člověka. Žákům poskytuje systém vědomostí a dovedností, který nachází uplatnění při studiu mnoha oborů, při analýze mnoha konkrétních faktů, rozvíjení abstraktního myšlení a logického uvažování. Vzdělávací oblast je realizována prostřednictvím samostatného vyučovacího předmětu matematika. Vzdělávací obsah má 4 tematické okruhy: čísla a početní operace, číslo a proměnná, závislosti, vztahy a práce s daty, geometrie v rovině a prostoru. Zahrnuje též nestandardní aplikační úlohy a problémy a průřezová témata, protínající se všemi tematickými okruhy.

Hlavní formou realizace předmětu matematika je vyučovací hodina. V každém ročníku žáci navazují na poznatky získané v předchozích letech. Tyto poznatky jsou dále prohlubovány a rozšiřovány. Matematické vzdělávání na základní škole je zaměřeno na osvojení matematických pojmů a postupů, rozvoj myšlení a užití matematiky v reálných situacích. Výuka probíhá většinou ve třídách. Dále pak v pracovně informatiky. K učení je využíváno různých forem práce, učitel i žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky. Časová dotace činí v prvním až třetím ročníku 4 hodiny týdně, ve čtvrtém a pátém 5 hodin týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie a klíčové kompetence:

Kompetence k učení: Žáci jsou vedeni k rozvoji myšlení a paměti, k vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmy, vztahy, metody řešení), k využívání prostředků výpočetní techniky (vyhledává a třídí informace), plánování učení, nacházení vhodných postupů, ohodnocení, k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě.

Kompetence k řešení problémů: Žáci rozpoznají podstatu problémů, oddělí důležité od nepodstatného, zvolí správný postup, odhadují výsledky. Využívají obecný návod k řešení konkrétního problému, vytvářejí strukturu řešení a zjišťují, že různé varianty postupu vedou ke stejnému řešení.

Kompetence komunikativní: Žáci jsou vedeni k logickému, přesnému a stručnému vyjadřování s využitím matematického jazyka včetně symboliky, přesnému formulování otázky, jasnému popisu zvoleného postupu a umění poslouchat druhé.

Kompetence sociální a personální: Žáci jsou vedeni k rozvoji osobnostních rysů (vytrvalosti, píli, systematičnosti, pracovitosti, kritičnosti, sebekontrole). Spolupracují ve skupině (přijmou určité role). Formulují a ověřují hypotézy, věcně argumentují. Umí pomoci a přijmout pomoc.

Kompetence občanské: Žáci respektují názory druhých, hodnotí svoji práci a práci ostatních, jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu.

Kompetence pracovní: Žáci správným způsobem užívají pomůcek, vybavení a techniky. Jsou vedeni k dodržování vymezených pravidel. Zdokonalují si grafický projev (úpravnost, přesnost) a jsou vedeni k efektivitě a systematičnosti při vlastní práci.

Kompetence digitální: Žáci se učí rozlišovat obrazné symboly a porozumět jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky). Žáci jsou vedeni k posuzování úplnosti dat s ohledem na řešený problém, dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů. Žáci jsou motivováni k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru), k používání kalkulátoru, např. při provádění kontroly odhadů. Žáci jsou vedeni k tomu, aby zapojovali do řešení úloh a problémů i digitální technologie, porovnávali využití tradičních a digitálních prostředků, diskutovali o nich.
Žákům umožňujeme využívat digitální pomůcky při modelování matematických situací a řešení matematických úloh i problémů a s volením efektivních postupů. Žáci mají sami možnost navrhovat vlastní statistická šetření v oblastech jejich zájmů, posuzovat získaná data, výsledky prezentovat, zobecňovat a diskutovat o metodách a výsledcích.

V matematice jsou realizovány okruhy Rozvoj schopností poznávání (3. ročník) a Kooperace a kompetice (1. a 2. ročník) průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova.

Předmět: Matematika	**Ročník: 1. (4 hodiny týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Vyjmenuje číslice 1 až 20, zapisuje a přečte, zná jejich hodnotu. *Seřadí čísla podle velikosti.* *Zakreslí čísla do 20 na číselnou osu.* *Používá matematické symboly +, -, =, větší, menší než.* *Zapisuje, přečte, vyřeší příklady na sčítání a odčítání do 20 bez přechodu přes desítku.* *Provádí rozklad na desítky a jednotky.* *Řeší jednoduché slovní úlohy.*	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE • Numerace do 20, čtení a zápis číslic • Číselná osa • Matematické operátory • Sčítání a odčítání přirozených čísel • Rozklad čísel • Slovní úlohy
Doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20. *Modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek.* *Zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu.* *Uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi.* *Zná jednotky Kč.*	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY • Tabulky a schémata • Orientace v prostoru • Práce s mincemi, Kč
Rozezná, pojmenuje, vymodeluje základní rovinné útvary; nachází v realitě jejich reprezentaci.	GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU • Základní geometrické tvary

Průřezová témata:

OSV – *Kooperace a kompetice*

Žák se učí seberegulaci v situaci nesouhlasu, dovednosti navazovat na druhé, řešit konflikty. Učí se zvládat situace v soutěži – konkurenci (vítězství x prohra).

Předmět: Matematika	**Ročník: 2. (4 hodiny týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Zapisuje a řeší příklady na sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku. *Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, seřazuje vzestupně i sestupně, užívá a zapisuje vztah rovnosti nerovnosti.* *Zakresluje čísla do číselné osy.* *Provádí zpaměti i písemně početní operace s přirozenými čísly v oboru čísel do 100.* *Počítá příklady se závorkami.* *Seznámí se s principem násobilky v oboru do 100.* *Ovládá násobilku v oboru 0–50.* *Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.*	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE • Sčítání a odčítání s přechodem desítky v oboru čísel 0-20 • Numerace do 100, zápis a porovnávání čísel • Číselná osa • Sčítání a odčítání do 100 pamětné I písemné • Závorky • Násobení a dělení • Slovní úlohy
Modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek. *Doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 100.* *Uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s mincemi a bankovkami do 100.* *Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času.*	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY • Tabulky a schémata • Práce s mincemi a bankovkami • Orientace v čase, jednotky času
Popisuje základní rovinné útvary. *Užívá pojem bod, čára, přímka, úsečka.* *Narýsuje přímku, lomenou čáru, úsečku dané délky.* *Porovná úsečky podle velikosti.* *Změří úsečku.* *Zná jednotky délky cm, mm.* *Rozezná, pojmenuje, vymodeluje jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci.*	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU • Základní rovinné útvary • Bod, čára, přímka, úsečka • Porovnávání, měření úseček • Základní geometrická tělesa

Průřezová témata:

OSV – *Kooperace a kompetice*

Žák zdokonaluje svou seberegulaci ve smyslu porovnávání se v třídní konkurenci (např. soutěže, skupinová práce, zkoušení).

Předmět: Matematika	**Ročník: 3. (4 hodiny týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Násobí a dělí v oboru malé násobilky i mimo ni do sta. *Násobí a dělí v oboru malé násobilky i mimo ni do tisíce.* *Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti nerovnosti.* *Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků do 1 000.* *Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose do 1 000.* *Provádí zpaměti i písemně početní operace s přirozenými čísly v oboru čísel do1 000.* *Násobí a dělí v oboru malé násobilky i mimo ni do tisíce.* *Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.* *Poznává význam symbolu rovná se přibližně. Zaokrouhluje na desítky a stovky v oboru čísel 0-1 000.*	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE • Automatizace všech spojů násobení a dělení • Dělení se zbytkem, neúplný podíl • Numerace, čtení, zápis a porovnání čísel do 1000 • Znázorňování a porovnávání čísel na číselné ose, určování stovek, desítek a jednotek • Sčítání a odčítání dvojciferných čísel v oboru čísel 0–1000 zpaměti i písemně • Pamětné násobení a dělení dvojciferných čísel jednociferným • Slovní úlohy k dosud probraným početním výkonům • Zaokrouhlování čísel na desítky a stovky
Orientuje se v čase, provádí převody jednotek času. *Popisuje jednoduché závislosti z praktického života.* *Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.*	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY • Orientace v čase • Jednotky času, převádění jednotek času • Tabulky, schémata, posloupnosti čísel
Popisuje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa. *Porovnává a měří velikost útvarů v cm, mm.* *Narýsuje a označí bod, přímku, polopřímku, úsečku, trojúhelník, obdélník, čtverec.* *Vnímá pojem opačná polopřímka.* *Poznává rozdíl mezi kružnicí a kruhem.* *Poznává význam pojmu průsečík a umí ho určit.* *Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.*	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU • Rovinné útvary • Tělesa • Porovnávání a měření rovinných útvarů, jednotky délky • Bod, přímka, polopřímka, úsečka – rýsování • Opačná polopřímka • Kružnice, kruh • Průsečík • Souměrné útvary

Průřezová témata:

OSV – *Rozvoj schopností poznávání*

Zapamatování si učiva zpaměti (např. násobení a dělení) jako návaznost na ČJ (např. vyjmenovaná slova), na PRV (např. dny v týdnu, měsíce v roce).

Předmět: Matematika	**Ročník: 4. (5 hodin týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Zapisuje, čte a porovnává čísla do 1000000. *Sčítá a odčítá zpaměti i písemně do 1000000. Využívá komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.* *Násobí a dělí čísly 10, 100 a 1000 zpaměti.* *Zaokrouhluje přirozená čísla a porovnává odhady.* *Orientuje se na číselné ose do 1000000.* *Ovládá pamětné násobení, dělení i se zbytkem v oboru malé násobilky.* *Násobí písemně jednociferným a dvouciferným činitelem.* *Písemně dělí jednociferným dělitelem.* *Sčítá, odčítá, násobí a dělí na kalkulátoru.* *Kontroluje výsledky početních operací.* *Řeší jednoduché a složené slovní úlohy.* *Pozná římské číslice I až X, L, C, D, M.*	OBOR DO 1000000 • Čtení, psaní, porovnávání čísel do 1000000 • Sčítání a odčítání zpaměti • Násobení a dělení čísly 10, 100, 1000 zpaměti • Zaokrouhlování čísel, odhady • Písemné sčítání, odčítání • Násobení a dělení zpaměti • Písemné násobení jednociferným i dvojciferným činitelem • Dělení se zbytkem v oboru malé násobilky zpaměti • Písemné dělení jednociferným dělitelem • Sčítání, odčítání, dělení, násobení provádí na kalkulátoru při kontrole výsledků • Slovní úlohy jednoduché i složené řeší logickým úsudkem • Kontrola výsledků početních operací • Římské číslice
Pracuje s kružítkem. *Rýsuje trojúhelník, čtverec, obdélník, kružnici, trojúhelník daný třemi stranami.* *Pozná a rýsuje pravoúhlý trojúhelník.* *Rýsuje kolmici, rovnoběžky, různoběžky.* *Určuje vzájemnou polohu přímek v rovině.* *Určuje souřadnice bodu ve čtvercové síti.* *Odečítá hodnoty z diagramu, orientuje se v tabulkách.* *Rozezná útvar, který je a není souměrný.* *Vypočítá obsah čtverce a obdélníku s využitím čtvercové sítě, obvod součtem jeho stran.* *Zvládne narýsovat osu úsečky. Graficky sčítá a odčítá úsečky, určí délku lomené čáry.*	GEOMETRIE • Rýsování pomocí kružítka (kruh, kružnice) • Čtverec, obdélník, typy trojúhelníků • Různoběžky, rovnoběžky, kolmice • Osově souměrné útvary, osová souměrnost • Obsah čtverce a obdélníku • Obvod čtverce a obdélníku • Tabulky a grafy • Osa úsečky • Grafické sčítání a odčítání úseček, délka lomené čáry
Zná jednotky hmotnosti, délky, objemu a času. *Převádí jednotky hmotnosti a délky.* *Vyhledává, sbírá a třídí data.*	ZÁVISLOSTI A PRÁCE S DATY • Jednotky hmotnosti, délky, objemu a času (převod, čtení) • Jednotky obsahu (m^2, dm^2, cm^2) • Práce s daty (diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády)

Předmět: Matematika	**Ročník: 5. (5 hodin týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Zapisuje a čte čísla v řádu milionu. *Orientuje se na číselné ose v oboru v řádu milionů.* *Sčítá a odčítá zpaměti i písemně v řádu milionů.* *Násobí deseti, stem, tisícem zpaměti.* *Násobí písemně dvojciferným a trojciferným činitelem.* *Dělí jednociferným i dvojciferným dělitelem.* *Řeší slovní úlohy v oboru milionu.* *Zná pojem zlomek, desetinný zlomek.* *Pozná a dokáže vyznačit polovinu, třetinu, čtvrtinu.* *Používá zápis ve formě zlomku.* *Porovnává a sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel.* *Zná pojem a přečte desetinná čísla, umí je vyznačit na číselné ose. Rozumí významu znaku mínus pro zápis celého záporného čísla, umí vyznačit celé záporné číslo na číselné ose.*	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE • Čtení, psaní, porovnávání, zaokrouhlování čísel v řádu milionu • Sčítání, odčítání, násobení, dělení zpaměti, využití matematických zákonů • Písemné násobení vícecifferným činitelem • Písemné dělení dvojciferným dělitelem • Zlomky (čtení, psaní, pojmenování částí zlomku) • Sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem • Slovní úlohy jednoduché i složené • Desetinná čísla (čtení, psaní, porovnávání, vyznačování na číselné ose) • Záporná čísla (čtení, psaní a porovnávání, vyznačení na číselné ose
Rozlišuje pojmy rovina, polorovina, trojúhelník pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný trojúhelník, využívá trojúhelníkovou nerovnost. *Sestrojí obecný, pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný trojúhelník.* *Načrtne a sestrojí čtverec, obdélník a jejich úhlopříčky.* *Vypočítá obvod trojúhelníku, čtyřúhelníku a mnohoúhelníku.* *Pozná a pojmenuje čtyřúhelníky.* *Zapisuje a používá data z grafu ve čtvercové síti.* *Vypočítá obsah čtverce a obdélníku. Dbá na přesnost a čistotu rýsování.*	GEOMETRIE • Rozlišení trojúhelníků dle stran, rýsování trojúhelníků pomocí kružítka, trojúhelníková nerovnost • Rýsování čtverce a obdélníku, vlastnosti úhlopříček • Výpočet obvodu obrazců • Rozlišování čtyřúhelníků • Obsah čtverce a obdélníku • Čistota rýsování, postupy a přesnost
Převádí jednotky času (hodina, minuta, sekunda), objemu (ml, l, hl) a obsahu (mm^2, cm^2, m^2, dm^2, km^2, ar, ha). *Vyhledává údaje v jízdním řádu a řeší slovní úlohy s časovými údaji.* *Pracuje s údaji v cenících apod. Sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.*	ZÁVISLOSTI A PRÁCE S DATY • Jednotky času (využití ve slovních úlohách) • Jednotky objemu (převádění, sčítání) • Jednotky obsahu (převádění, využití ve slovních úlohách) • Tabulky a diagramy (čtení a sestavování)

5.1.4 INFORMATIKA

Charakteristika předmětu

Na prvním stupni je výuka realizována v rámci samostatného předmětu ve 4. a 5. ročníku s časovou dotací 1 vyučovací hodina týdně. Výuka probíhá v odborné učebně informatiky. Ve výuce je využívána kombinace rozvoje znalostí a dovedností s důrazem na rozvoj informatického myšlení u žáků.

Předmět je zaměřen především na aktivní činnosti, které jsou propojeny s reálnými situacemi tak, aby žáci byly schopni využít dovednosti v dalším vzdělávání ale i praktickém životě. Žáci jsou rozličnými formami vedeni k poznávání informatických aspektů ve světě kolem nich. V rámci předmětu jsou žákům vytvářeny podmínky pro zpracování různých projektů a prací v rámci dalších vyučovacích předmětů. Žáci pracují jednotlivě i ve skupinách.

Výchovné a vzdělávací strategie a klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Vedeme žáky k využívání různých zdrojů informací a k rozlišení jejich hodnověrnosti. Zadávanými úkoly vedeme žáky k objevování možností využití v praktickém životě. Žáci mohou při praktických úkolech využívat svých poznámek, tím se učí pořizovat si takové, které jim pomohou při práci s technikou.

Kompetence k řešení problémů

Žáky vedeme při zadávání úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, ke schopnosti zvolit si vhodný postup řešení, případně dokázat úlohu vyřešit různými způsoby. Osvojené postupy aplikujeme při řešení obdobných nebo nových problémových situací.

Kompetence komunikativní

Žáky vedeme k správnému a srozumitelnému vyjadřování, logickému a věcnému argumentování (dbáme na obsah i formu sdělovaného). Pro komunikaci na dálku žáci využívají vhodné technologie a dodržují pravidla pro danou technologii.

Kompetence sociální a personální

Při práci jsou žáci vedeni k systematičnosti, přesnosti, schopnosti rozvrhnout si pracovní úkoly, dovést věci do konce. Při práci ve skupině vedeme žáky ke spolupráci, vzájemné komunikaci, ochotě pomoci, připravujeme je na týmovou práci. Žáci jsou přizváni k hodnocení prací – dokáží hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou vedeni k ohleduplnosti a respektu k názoru druhých.

Kompetence občanské

Žáci jsou seznamováni s legislativou a obecnými morálními zákony (pirátství, autorský zákon, citace uvedeného pramene, ochrana osobních údajů, hesla, ...). Při zpracování informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení.

Kompetence pracovní

Žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou. Žáci se učí samostatnosti, dodržování vymezených pravidel a zodpovědnosti za dokončení zadaných úkolů podle svých schopností co nejlépe.

Kompetence digitální

Žáci při učení ale i v praktickém životě používají běžná digitální zařízení, aplikace a služby. Žáci si umí vyhledat či vytvářet vlastní data, informace a digitální obsah různých formátů, kriticky je posoudit a dále s nimi pracovat a sdílet je. Žáci při práci v digitálním prostředí zohledňují etická pravidla.

Předmět: Informatika	**Ročník: 4. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Vyjmenuje jednotlivé části počítačové sestavy a popíše, k čemu slouží. *Orientuje se na klávesnici.* *Ovládá základní operace s myší.* *Dokáže zapnout, vypnout a restartovat počítač a přihlásit se do operačního systému.* *Orientuje se v uživatelském rozhraní operačního systému Windows a popíše jeho základní prvky.* *Umí najít a spustit aplikaci.* *Ukládá data různého typu, dokáže otevřít soubory s různými příponami.* *Dodržuje pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením.*	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE • digitální zařízení a jejich účel • orientace na klávesnici • ovládání počítače • prvky v uživatelském rozhraní • uživatelské účty, hesla • spouštění, přepínání a ovládání aplikací • uložení dat • otevírání souborů • bezpečnost práce s digitálním zařízením
Obeznámí se s pojmy data a informace. *Rozumí pojmu model.* *Vyčte informace z daného modelu.* *Vytvoří jednoduchý model a objasní jeho principy.* *Za pomoci myšlenkových a pojmových map, jednoduchých schémat, tabulek či diagramů zkoumá, porovnává a vysvětluje jevy kolem sebe.*	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ • data, informace • modelování
Seznámí se s pojmem algoritmus. *Sestaví symbolický zápis postupu a otestuje ho.* *Rozlišuje dílčí kroky v návodu.* *Formuluje jednoduchý problém a vytvoří návod řešení pomocí obrázků, značek, symbolů či textu.* *Upravuje jednotlivé části postupu, vysvětluje je a upravuje.* *Identifikuje příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy.*	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ • algoritmus • postup řešení problému a jeho jednotlivé kroky • vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu • přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu • příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy

Předmět: Informatika	**Ročník: 5. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Popíše příklady dat, která ho obklopují a zohlední je při rozhodování a řešení problému. *Za pomoci pozorování, jednoduchého dotazníku či průzkumu získává a zaznamenává data.* *Dokáže data zpracovat pomocí digitálních zařízení.* *Hodnotí získaná data, interpretuje je a vyvozuje z nich závěry.* *Používá značky, piktogramy, symboly a kódy pro záznam sdílení, přenos a ochranu informace.*	DATA, INFORMACE • data, informace • sběr a záznam dat • hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů • kódování • přenos dat
Seznámí se s pojmy hardware a software. *Rozeznává různá digitální zařízení a základní externí zařízení počítače a vysvětlí k čemu slouží.* *Umí sdílet data z tabletu, digitálního fotoaparátu či smartphonu.* *Dokáže přenést data z počítače na externí zařízení a naopak.* *Formuluje možná rizika spojená s propojením digitálních zařízení.* *Seznamuje se s pojmy počítačová síť a internet.* *Zvládne sdílet soubory v prostředí Teams.*	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE • hardware a software • digitální zařízení a jejich účel • počítačové sítě • propojení technologií • sdílení dat • internet • práce ve sdíleném prostředí
Seznámí se s pojmem programování. *V blokově orientovaném programovacím prostředí, jako je OzoBlockly či Scratch, sestaví jednoduchý program.* *Rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy.* *Ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu.*	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ • programování • blokově orientované programovací prostředí • kontrola řešení
V systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi. *Zaznamenává číselná i jiná data do tabulky či seznamu.*	INFORMAČNÍ SYSTÉMY • systémy • práce se strukturovanými daty

5.1.5 PRVOUKA

Charakteristika předmětu

Tento předmět je realizován v 1. – 3. ročníku a jeho časová dotace je 2 hodiny týdně. Zahrnuje témata týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody a zdraví. Výuka probíhá většinou ve třídách nebo vyžaduje-li to téma, na vycházkách. Předmět rozvíjí poznatky dítěte získané v rodině, pomáhá dětem k orientaci v nejbližším okolí, k chápání základních přírodních jevů, učí je pozorovat svět, žít ve společnosti a uplatňovat dobré vlastnosti v soužití s lidmi.

Vzdělávací obsah má 5 tematických okruhů: místo, kde žijeme, rozmanitost přírody, člověk a jeho zdraví, lidé kolem nás, lidé a čas.

Učivo prvouky je založeno na činnostech a hrách, které podporují tvořivé poznávání a vedou k osvojování potřebných dovedností a utváření vztahu k okolnímu světu, vytváření vztahu k přírodě i ke kulturním výtvorům. Základem předmětu je pozorování, pojmenování a porovnávání skutečnosti. Vlastními výtvory se pak dítě snaží zachytit a hodnotit životní situace. Významná je schopnost učitele vytvářet vhodný pracovní režim, který povede k atmosféře důvěry a kde děti naleznou pochopení i pro své osobní problémy. Důraz je kladen také na témata z dopravní výchovy.

Výchovné a vzdělávací strategie a klíčové kompetence:

Kompetence k řešení problémů: Žák vnímá různé problémové situace ve škole i mimo školu, učí se rozpoznávat problémy, přemýšlí o příčinách a plánuje způsoby řešení. Žák vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti a dovednosti. Žák prakticky ověřuje správnost řešení problémů, osvědčené postupy aplikuje v nových situacích, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů.

Kompetence komunikativní: Žák rozvíjí dovednost správně, výstižně a v logickém sledu formulovat své myšlenky a názory. Žák naslouchá promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje, obhajuje svůj názor, zapojuje se do diskuse. Žák se seznamuje s různými typy textů a obrazových materiálů, tvořivě je využívá ke svému rozvoji. Žák využívá informační a komunikační prostředky.

Kompetence sociální a personální: Žák spolupracuje ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací a zpracovávání výstupů. Žák se podílí na utváření příjemné atmosféry ve skupině, přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá.

Kompetence občanské: Žák respektuje přesvědčení druhých lidí, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí. Žák se zodpovědně chová v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne dle svých možností pomoc. Žák chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí.

Kompetence digitální: Pomocí digitálních technologií vyhledává a třídí informace.

Průřezová témata: OSV – Poznávání lidí a Mezilidské vztahy (1. ročník), Rozvoj schopností poznávání (2. ročník), VDO – Formy participace občanů v politickém životě (3. ročník), EV – Základní podmínky života (3. ročník).

Předmět: Prvouka	**Ročník: 1. (2 hodiny týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Zná cestu do školy a zpět. *Orientuje se v budově školy.* *Připravuje si pomůcky na hodiny.* *Udržuje pořádek ve věcech i na lavici.* *Dbá na bezpečnost svou i spolužáků.*	MÍSTO, KDE ŽIJEME • Domov • Škola
Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. *Pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat.*	ROZMANITOST PŘÍRODY • Roční období a jejich typické znaky • Proměny v přírodě – živočichové, rostliny • Zvířata domácí a volně žijící
Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle. *Projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.* *Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu v roli chodce.*	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ • Péče o zdraví, zdravá strava • Lidské tělo – základní stavba • Bezpečné chování, předcházení úrazů, nemocí • Bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi. *Dodržuje základní pravidla společenského chování.*	LIDÉ KOLEM NÁS • Rodina • Pravidla slušného chování
Vyjmenovává roční období, měsíce v roce, dny v týdnu a umí je charakterizovat. *Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě.*	LIDÉ A ČAS • Roční období, měsíc, den, týden • Režim dne

Průřezová témata:

OSV – *Poznávání lidí*

Realizace seznamovacích her v rámci učiva Místo, kde žijeme – škola.

OSV – *Mezilidské vztahy*

Péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, empatie – pohled na svět očima druhého. Realizujeme v rámci učiva Místo, kde žijeme – domov a rodina.

Předmět: Prvouka	**Ročník: 2. (2 hodiny týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Orientuje se ve svém okolí. *Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.*	MÍSTO, KDE ŽIJEME • Orientace v místě bydliště • Bezpečná cesta do školy • Název obce a jejích částí • Rozdíl mezi vesnicí a městem
Třídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků. *Uvádí příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.* *Ví, jak se ohleduplně chovat ve volné přírodě, jak přírodu chránit.*	ROZMANITOST PŘÍRODY • Rostliny, houby, živočichové – třídění, význam v přírodě pro člověka, ohleduplné chování v přírodě a ochrana přírody
Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle. *Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času.* *Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.*	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ • Péče o zdraví – hygiena, prevence • Lidské tělo – základní stavba a funkce • Osobní bezpečí • Bezpečné chování v silničním provozu
Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností. *Pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti.*	LIDÉ KOLEM NÁS • Různá povolání, volný čas a jeho využití • Pracovní činnost lidí, práce tělesná a duševní
Orientuje se v čase. Pozná, kolik je hodin. *Rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.* *Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu.*	LIDÉ A ČAS • Základní orientace v čase, určování času – hodiny • Minulost, přítomnost, budoucnost

Průřezová témata:

OSV – *Rozvoj schopností poznávání*

Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění.

Předmět: Prvouka	**Ročník: 3. (2 hodiny týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě).	MÍSTO, KDE ŽIJEME • Obec (město) • Místní krajina • Minulost a současnost obce • Význačné body • Vliv krajiny na život lidí a působení lidí na krajinu
Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek. *Určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti.* *Měří základní veličiny jednoduchými nástroji a přístroji.* *Chápe význam vody a vzduchu pro život.* *Umí popsat koloběh vody na Zemi.* *Roztřídí některé přírodniny podle nápadných znaků, stavby těla, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.*	ROZMANITOSTPŘÍRODY Látky a jejich vlastnosti • Třídění látek • Změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek • Měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek Voda, vzduch • Výskyt, vlastnosti, složení, oběh vody v přírodě Živá příroda–rostliny, houby a živočichové • Společné znaky • Třídění • Stavba těla
Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle. *Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci.* *Odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná.* *V případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné.* *Ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.* *Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.*	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ • Preventivní návyky • Lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy • Osobní bezpečí, krizové situace • Šikana, týrání • Tísňová volání • Správné a bezpečné chování v mimořádných situacích
Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům. *Při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně.*	LIDÉ KOLEM NÁS • Soužití lidí • Mezilidské vztahy • Chování lidí • Pravidla slušného chování
Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a o činnostech člověka, o lidské společnosti, o soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost.	LIDÉ A ČAS • Proměny způsobu života • Průběh lidského života • Zvyky, tradice

Průřezová témata:

VDO – *Formy participace občanů v politickém životě*

Realizujeme v učivu Místo, kde žijeme – obec, město. Zmínka o řízení města (strany, zastupitelstvo, volby).

EV – *Základní podmínky života*

Realizujeme v učivu Rozmanitost přírody, kde se zmiňujeme o koloběhu vody, vodních zdrojích, složení vzduchu a významu kyslíku pro život, půdě jako zdroji obživy.

5.1.6 PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika předmětu

Předmět je realizován ve 4. a 5. ročníku v návaznosti na prvouku. Jeho časová dotace činí dvě hodiny týdně. Jeho obsahem jsou témata, která rozvíjejí vědomosti a dovednosti, jež umožňují žákům aktivně poznávat přírodu, člověka i prostředí, v němž člověk žije. Žáci se seznamují se základními jevy a vztahy v přírodě, získávají základní vědomosti o Zemi, vesmíru, technice. Výuka vede ke společnému i samostatnému pozorování a poznávání přírody a řešení přiměřeně náročných úkolů, k získávání kladného vztahu k přírodě a životnímu prostředí, uvědomění si odpovědnosti člověka za své zdraví. Výuka vede také k poznávání a upevnění preventivního chování v souvislosti s bezpečností a zdravím. Základem výuky v této oblasti by měl být osobní příklad učitele a vlastní prožitek žáků. Tato vzdělávací oblast připravuje základy pro specializovanější výuku v dalších vzdělávacích oblastech. Důraz je také kladen na dopravní výchovu – realizována může být formou návštěvy dopravního hřiště.

Výchovné a vzdělávací strategie a klíčové kompetence:

Kompetence k učení: Žáci získávají informace o přírodě, pozorují přírodu, zaznamenávají pozorované jevy, porovnávají výsledky svého pozorování. Žáci aktivně vyhledávají a třídí informace s využitím všech dostupných zdrojů. Učí se chápat získané poznatky v souvislostech. Jsou motivováni k dalšímu vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů: Žáci poznávají problémové situace, učí se nalézat způsoby řešení problémů, správně se rozhodovat a vyhledávat příslušné informace potřebné k řešení problémů. Ověřují vhodnost zvoleného způsobu řešení.

Kompetence komunikativní: Žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech, používají správnou terminologii. Učí se vyjadřovat výstižně a logicky své názory i respektovat názory druhých a vhodně na ně reagovat. Žáci pracují s různými zdroji informací (encyklopedie, internet, učebnice, exkurze).

Kompetence sociální a personální: Žáci se učí pracovat v týmu, učí se poskytnout pomoc i o ni požádat. Budují si sebedůvěru a samostatnost a konfrontací s ostatními se učí sebehodnocení.

Kompetence občanské: Žáci se učí přijímat společenské normy, učí se chápat rozdíly mezi lidmi a vzájemnému respektu. Vytvářejí si odpovědný vztah k přírodě, k životnímu prostředí, ke zdraví a bezpečnosti sebe i druhých.

Kompetence pracovní: Žáci pozorují, experimentují a manipulují. Učí se správnému způsobu užití pomůcek. Dodržují obecná pravidla bezpečnosti. Žáci utvářejí pracovní návyky v jednoduché samostatné pracovní i týmové činnosti. Učí se plnit své povinnosti.

Kompetence digitální: žáci spoluutvářejí pravidla chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi. Žákům je poskytován prostor pro využívání digitálních technologií, při čemž si mohou uvědomit a ověřit dodržování pravidel pro chování v online prostředí. Žáci se učí v modelových situacích rizika zveřejňování osobních informací a své digitální stopy v online prostředí. Žáci se seznamují s pravidly respektování autorských práv, zejména při využívání obrázků, fotografií a videí pro své projekty. Žáci vhodně využívají digitální technologie pro záznam průběhu a výsledků jednoduchých pokusů. Žáci mají možnost využívat digitální technologie a aplikace pro

pozorování přírody (např. digitální lupa, teploměr apod.). Zároveň jsou žáci seznamování s riziky dlouhodobého využívání digitálních technologií a jsou vedeni k využívání relaxačních technik, které pomáhají těmto rizikům předcházet.

Průřezová témata: OSV – Sebepoznání a sebepojetí (5. ročník), EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (5. ročník), Základní podmínky života (4. ročník) a Vztah člověka k prostředí (4. ročník).

Předmět: Přírodověda	**Ročník: 4. (2 hodiny týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Poznává a chápe vztahy mezi živou a neživou přírodou. Charakterizuje přírodní společenstva (les, louka, voda, pole, u lidských obydlí). *Pojmenuje běžně se vyskytující živočichy, rostliny, houby a správně je zařadí do jednotlivých přírodních společenstev, popíše stavbu jejich těla a způsob života.* *Pojmenuje běžné zemědělské plodiny, zná jejich použití.* *Pojmenuje běžné druhy zeleniny.* *Uvědomí si zodpovědnost lidí za ochranu a tvorbu životního prostředí, rostlin a živočichů, zajímá se o způsob likvidace odpadů.* *Stručně charakterizuje některé přírodní jevy a z nich vyplývající rizika mimořádných událostí.*	ROZMANITOST PŘÍRODY • Přírodní společenstva • Rostliny, houby, živočichové (stavba těla, výživa, způsob života) • Okolní krajina, rozšíření rostlinstva a živočichů • Nerosty, horniny a půda • Ochrana přírody, živelné pohromy a ekologické katastrofy
Dodržuje správnou životosprávu, uvědomuje si škodlivost kouření, užívání drog, alkoholu a gamblerství. Uvědomuje si, že návykové látky ohrožují zdraví. *Vyhodnotí nebezpečná místa v modelových dopravních situacích. Vnímá dopravní situaci a dokáže ji vyhodnotit jako chodec i cyklista. Charakterizuje bezpečné chování v dopravních prostředcích.*	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ • Péče o zdraví, zdravá výživa a zdravý životní styl • Bezpečnost v dopravě

Průřezová témata:

EV – *Vztah člověka k prostředí*

Udržování pořádku okolí školy, přikrmování lesní zvěře a ptactva v zimním období.

EV – *Základní podmínky života*

Jednoduché pokusy, referáty, využití encyklopedií a internetu, třídění odpadu ve škole a v rodinách.

Předmět: Přírodověda	**Ročník: 5. (2 hodiny týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Poznává a chápe vztahy mezi živou a neživou přírodou. *Vyjmenuje planety sluneční soustavy.* *Chápe pojmy vesmír, planeta, hvězda, družice, zemská přitažlivost.* *Vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi, popíše postavení Země ve vesmíru.* *Chápe střídání ročních období, dne a noci jako důsledek pohybu Země kolem Slunce a kolem své osy.* *Rozlišuje podnebné pásy, rozumí pojmu počasí.* *Užívá třídění organismů na skupiny podle určitých znaků, využívá k tomu i jednoduchých klíčů a atlasů, rozumí pojmu potravní řetězec.*	ROZMANITOST PŘÍRODY • Přírodní společenstva v různých podnebných pásech • Vesmír a Země • Podnebí a počasí • Rovnováha v přírodě • Třídění organismů
Uvědomuje si původ člověka jako druhu, rozumí způsobu rozmnožování. *Rozlišuje části lidského těla, důležité orgány a jejich funkci, smyslová ústrojí.* *Rozlišuje životní etapy člověka a orientuje se v nich.* *Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví o orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku.* *Jedná podle zásad první pomoci.* *Zjistí telefonní číslo linky důvěry, krizového centra. Zná telefonní číslo tísňového volání. Rozpozná život ohrožující zranění.* *Vyhodnotí nebezpečná místa v modelových dopravních situacích. Vnímá dopravní situaci a dokáže ji vyhodnotit jako chodec i cyklista. Charakterizuje bezpečné chování v dopravních prostředcích.* *Uvědomí si nutnost kázně v případě obecného ohrožení (požár, únik jedovatých látek), uvědomuje si zásady bezpečného chování v různém prostředí (škola, domov, styk s cizími osobami, silniční provoz) a řídí se jimi.*	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ • Lidské tělo • Vývoj jedince • Péče o zdraví • Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy • Bezpečnost v dopravě • Situace hromadného ohrožení
Založí jednoduchý pokus, naplánuje postup, vyhodnotí ho a vysvětlí.	ROZMANITOSTI PŘÍRODY • Člověk a technika (jednoduché fyzikální jevy)

Průřezová témata:

OSV – *Sebepoznání a sebepojetí*

Formou referátů, pomocí kostry člověka, interaktivní tabule a s využitím encyklopedií poznává žák sám sebe. Formou psychoher se žáci učí přijímat pohledy ostatních na sebe sama.

EV – *Lidské aktivity a problémy životního prostředí*

Seznámení s ekologickými organizacemi (např. Ekocentrum Klenice), práce s encyklopediemi a internetem, obnovitelné zdroje energie.

5.1.7 VLASTIVĚDA

Charakteristika předmětu

Vlastivěda přináší žákům základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí. Vyučuje se ve 4. a 5. ročníku. Časová dotace předmětu vlastivěda ve 4. i 5. ročníku je 2 hodiny týdně.

Předmět vlastivěda formuje u žáků vědomí příslušnosti k vlastnímu národu. Žáci se seznamují s životem a tradicemi v různých historických obdobích a v různých kulturních oblastech světa. Vědomosti a poznatky si žáci osvojují nejen na základě výuky, ale i prostřednictvím rozmanitých činností (vycházky, exkurze…). Výuka směřuje k vytváření základní představy o ČR, o její přírodě, kultuře a historii, a o dalších evropských státech. Žáci se učí pracovat s mapami, používat získané dovednosti v praxi. Při výuce jsou vedeni k využívání různých zdrojů informací (televize, internet, encyklopedie, odborná literatura přiměřená věku žáků). Směřuje také k orientaci v problematice vlastnictví, peněz, cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu. Rozvíjejí schopnosti pozorovací, srovnávací, vyjadřovací. Na základě získaných poznatků, dovedností a zkušeností si vytvářejí vztah k přírodnímu a kulturnímu bohatství a životnímu prostředí na Zemi.

Výchovné a vzdělávací strategie a klíčové kompetence:

Kompetence k učení: Žáci aktivně vyhledávají a třídí informace s využitím všech dostupných zdrojů. Učí se chápat získané poznatky v širších souvislostech. Jsou motivováni k dalšímu vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů: Žáci se učí poznávat problémy. Vyhledávají různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problémů.

Kompetence komunikativní: Žáci využívají časové údaje při řešení různých situací, rozlišují děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti. Rozšiřují si slovní zásobu v osvojovaných tématech.

Kompetence sociální a personální: Žáci se učí pracovat v týmu. Učí se chápat rozdíly mezi lidmi, národy a vzájemnému respektu.

Kompetence občanské: Žáci se učí přijímat společenské normy. Vytvářejí si vztah k rodné zemi, rodině, tradicím apod. Seznamují se se základními právy a povinnostmi i problémy ve společnosti.

Kompetence pracovní: Žáci se učí správnému způsobu užití pomůcek. Utvářejí si pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti. Učí se na příkladech porovnávat minulost a současnost.

Kompetence digitální: Žáci se učí pracovat s online mapami a aplikacemi pro orientaci v prostoru. Žáci jsou vedeni k analyzování digitálních zdrojů, jejich porovnávání, kritickému hodnocením a interpretaci. Žákům je umožněno samostatné objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě. Žáci jsou seznámeni s možnostmi digitálního zpracování projektů, včetně grafických úprav prezentací.

Do výuky je zařazeno průřezové téma: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Objevujeme Evropu a svět) – 5. ročník.

Předmět: Vlastivěda	**Ročník: 4. (2 hodiny týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Pracuje s mapou, orientuje se podle světových stran; rozlišuje poledníky, rovnoběžky, určuje nadmořskou výšku. *Objasňuje vysvětlivky a grafiku mapy (povrch, vodstvo, města); globus.* *Vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, hospodářství, kultury.* *Sděluje své zkušenosti z vlastních cest.* *Používá s porozuměním základní státoprávní pojmy, rozlišuje naše státní symboly.* *Zná jméno prezidenta a premiéra.* *Píše správně oficiální název ČR, pojmenuje státní uspořádání, principy demokracie.* *Chápe pojmy vláda, parlament, zákon.* *Zdůvodňuje zařazení státních svátků a významných dnů z hlediska historického.* *Orientuje se v místě svého bydliště a určí jeho polohu vzhledem k území.*	MÍSTO, KDE ŽIJEME • Okolní krajina • Naše vlast (domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní symboly) • Praha a vybrané oblasti České republiky – přírodní podmínky, surovinové zdroje, výroba, služby, obchod
Seznamuje se s významnými kulturními památkami. *Poznává chráněná území okolí.* *Seznamuje se s významnými osobnostmi, událostmi a památnými místy českých dějin.*	LIDÉ A ČAS • Regionální památky • Báje, mýty, pověsti • Významné události našich dějin od nejstarších dějin po 19. století • Současnost a minulost v našem životě (významné události v dějinách českých zemí)
Vyjadřuje na základě vlastních zkušeností vztahy mezi lidmi, postavení jedince v rodině, role členů rodiny. *Prohlubuje si poznatky o mezilidských vztazích a vzájemné komunikaci.* *Přizná svoji chybu a reaguje na ni, hledá řešení situace, rozpozná nevhodné chování ve svém okolí i společnosti a netoleruje je.* *Respektuje pravidla slušného chování.* *Rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi. Dodržuje pravidla soužití ve škole, rodině; mezi chlapci a děvčaty bez rozdílu etnického původu.*	LIDÉ KOLEM NÁS • Rodina, soužití lidí, chování lidí

Předmět: Vlastivěda	**Ročník: 5. (2 hodiny týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Vyhledává na mapě a určuje světadíly a oceány. *Vyhledává na mapě jednotlivé kraje.* *Seznamuje se s regionálními zvláštnostmi (příroda, hospodářství, kultura).* *Určuje sousední státy, jejich polohu, přírodní podmínky a jejich politickou vyspělost a ostatní státy Evropy.* *Seznamuje se se státy, které jsou členy EU, charakterizuje je.* *Orientuje se na mapě, určuje polohu sousedních evropských států a jejich hlavních měst.* *Pracuje s mapou Evropy.*	MÍSTO, KDE ŽIJEME • Světadíly, oceány • Regiony ČR • Evropské státy sousedící s ČR, EU, cestování
Popisuje rozdíly ve způsobu života, v minulosti a dnes. *Charakterizuje rysy příslušné doby.* *Chápe dějiny jako časový sled událostí.* *Seznamuje se s významnými osobnostmi, událostmi a památnými místy českých dějin.*	LIDÉ A ČAS • Minulost a současnost v našem životě (významné události v dějinách českých zemí od 19. století do současnosti) • Orientace v čase (dějiny, kalendáře, letopočet, generace) • Proměny způsobu života a bydlení • Obory zkoumající minulost
Orientuje se v základních formách vlastnictví. *Používá peníze v běžných situacích.* *Vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat, jak vracet dluhy.* *Respektuje kulturní odlišnosti národnostních skupin.* *Poukáže na problémy v prostředí kolem sebe, navrhne možné zlepšení.*	LIDÉ KOLEM NÁS • Právo a spravedlnost • Vlastnictví • Kultura • Základní globální problémy

Průřezová témata:

VEG – *Objevujeme Evropu a svět*

Práce se zeměpisnou mapou Evropy, práce s interaktivní tabulí (CD ROM), využití encyklopedií, internetu, fotografií a pohlednic a také vlastních zážitků.

5.1.8 HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Hudební výchova je zařazena do každého ročníku s časovou dotací jedné hodiny týdně. Výuka probíhá ve třídách, odborné učebně – hudebně, případně v dalších prostorách školy. Metody jsou přizpůsobeny spolu s formou schopnosti žáků v rovině dovedností vokálních, instrumentálních, pohybových a poslechových. Žáci si osvojují základní návyky, které jsou specifické pro hudební výchovu (prostředí, hlasová hygiena). Učí se tvořivé práci s hlavní myšlenkou na sebevyjádření. Poznávají různá umělecká díla. Zjišťují, co píseň vypovídá o životě našich předků a současnosti. Žáci se podílejí na vytváření kulturního prostředí.

Výchovné a vzdělávací strategie a klíčové kompetence:

Kompetence k učení: vést žáky k vlastní tvořivosti, rozvoji komunikace, umět pracovat s hudebním textem, rozlišovat hudební umění, podpořit rozvoj fantazie.

Kompetence k řešení problémů: na základě vlastních zkušeností a zkušeností ostatních vybudovat postoj, který je nutno obhájit.

Kompetence komunikativní: vysvětlování obsahu písně, vyjádření vlastního názoru, obhajovat ho, hledání tolerance k názoru dalších účastníků, vliv médií na tvorbu, hudební soutěže.

Kompetence sociální a personální: respektování práce druhých, obhajoba vlastní práce, utváření příjemné atmosféry při společném prožitku, přispívat k upevňování mezilidských vztahů.

Kompetence občanské: naučit se chápat smysl hudebního umění, jeho provázanosti se světem, získávat vědomosti z kulturní tvorby jiných národů, učit se kriticky přemýšlet nad obsahem písně.

Kompetence pracovní: vytváření pozitivního vztahu k hudebním činnostem, vytváření kulturního prostředí, učit se pracovat s hlasem a vlivem médií a techniky na sluch.

Kompetence digitální: Žáci zaznamenávají, snímají a prezentují hudbu a hudební projekty prostřednictvím digitálních technologií. Žáci jsou seznamování s návody a postupy a možnostmi užívání digitálních technologií v hudbě i dílčích hudebních činnostech. Žáci užívají a samostatně volí vhodné digitální hudební nástroje, aplikace či programy z dostupné nabídky pro řešení konkrétních úkolů při reprodukci, produkci i vlastním experimentování a hudební tvorbě individuální i skupinové. Žáci jsou vedeni k respektování autorství a autorských práv u vytvořených digitálních hudebních i zvukových projektů a k etickému jednání při interakci s těmito projekty v digitálním prostředí uváděním příkladů z hudební produkce a showbyznysu i běžného života hudebního konzumenta.

Předmět: Hudební výchova	**Ročník: 1. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Provádí dechová a hlasová cvičení. *Dbá na správnou a zřetelnou výslovnost a na správné držení těla.* *Rozlišuje tón, zvuk, řeč, zpěv.* *Zpívá zpaměti vybrané písně.*	VOKÁLNÍ ČINNOSTI • Pěvecký a mluvený projev • Realizace alespoň 10 lidových a umělých písní
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře. *Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty.*	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI • Reprodukce jednoduchých motivů pomocí Orffových nástrojů • Rytmizace říkadel, hra na tělo • Hudební hry (na ozvěnu, štafetu)
Poznává jednoduché taneční a pohybové hry, pochod. *Adekvátně reaguje pohybem na znějící hudbu.*	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI • Taktování • Pohybová improvizace • Taneční hry
Rozlišuje kvality tónů. *Odliší poznané hudební styly.* *Pozná hymnu ČR.*	POSLECHOVÉ ČINNOSTI • Kvality tónů (délka, síla) • Pochod, ukolébavka, hymna ČR

Předmět: Hudební výchova	**Ročník: 2. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Zpívá v jednohlase. Dbá na správné dýchání a správné nasazení a tvoření tónu. *Zpívá zpaměti vybrané písně.*	VOKÁLNÍ ČINNOSTI • Pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, tvoření hlavového tónu • Realizace alespoň 10 písní
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty. Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI • Hra na jednoduché hudební nástroje • Rytmizace krátkých textů
Vnímá a pohybově vyjadřuje hudbu podle rytmu. *Rozlišuje a pohybem znázorňuje dynamiku, směr melodie.*	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI • Taneční hry, lidový tanec • Pohybové improvizace
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů. *Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje.* *Rozlišuje píseň lidovou a umělou.* *Seznamuje se s ukázkami tvorby českých a světových skladatelů pro děti.*	POSLECHOVÉ ČINNOSTI • Kvality tónů (barva, výška) • Rychle, pomalu, silně, slabě • Hudební výrazové prostředky (melodie, rytmus) • Píseň lidová, umělá

Předmět: Hudební výchova	**Ročník: 3. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Uvědoměle pracuje s hlasem a dechem. *Zpívá zpaměti vybrané písně.* *Zpívá v jednohlase.*	VOKÁLNÍ ČINNOSTI • Rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena • Realizace alespoň 10 písní
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty. Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI • Rytmické a melodické hry s říkadly a krátkými texty • Hra na jednoduché nástroje • Hudební improvizace
Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku.	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI • Taktování 2/4 • Polka • Pohybové improvizace na dané téma
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby. *Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje.* *Odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.*	POSLECHOVÉ ČINNOSTI • Kvalita (barva) tónů, tempo, dynamika • Hudební nástroje • Hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Předmět: Hudební výchova	**Ročník: 4. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Uvědoměle rozvíjí a používá získané pěvecké dovednosti. *Poznává pojmy repetice, legato.* *Poznává některá dynamická znaménka.*	VOKÁLNÍ ČINNOSTI • Notový zápis jako opora při realizaci hudby • Kánon • Hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu • Zpěv v durových a molových tóninách • Intonace a vokální improvizace • Hudební hry
Využívá hudební nástroje k jednoduchému doprovodu. *Poznává a rozlišuje nástroje klávesové, drnkací, bicí.*	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI • Druhy nástrojů • Reprodukce jednoduchých skladbiček pomocí Orffových nástrojů • Tvorba hudebního doprovodu • Rytmické schéma jednoduché skladby • Rytmizace, melodizace
Pohybově vyjadřuje hudbu. *Pokouší se o jednoduché pohybové improvizace.*	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI • Taktování ve 3/4 taktu • Lidové tance • Pantomima, pohybové improvizace • Pohybové hry
Vnímá a rozlišuje některé hudební výrazové prostředky. *Nabývá povědomí o významu vybraných známých skladatelů.*	POSLECHOVÉ ČINNOSTI • Rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast • Interpretace hudby • Hudební styly a žánry • Hudební dílo a jeho autor

Předmět: Hudební výchova	**Ročník: 5. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Vědomě používá pěvecké dovednosti. *Zpívá podle svých možností intonačně a rytmicky přesně.* *Orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby.*	VOKÁLNÍ ČINNOSTI • Notový zápis • Pěvecké dovednosti, hlasová hygiena • Realizace alespoň 10 písní • Kánon • Intonace a vokální improvizace
Dle svých dispozic vytváří jednoduché hudební improvizace, doprovod písní.	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI • Tvorba hudebního doprovodu • Hudebně – pohybové hry
Reprodukuje pohybově hudbu s využitím tanečních kroků, rozvíjí pohybovou paměť. *Vytváří pohybové improvizace.*	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI • Lidové tance • Pantomima • Orientace v prostoru • Pamětné uchování tanečních pohybů
Rozpoznává výrazné tempové, rytmické, dynamické a harmonické změny. *Nabývá povědomí o významu vybraných známých skladatelů.*	POSLECHOVÉ ČINNOSTI • Kvality tónů – výška a délka • Hudba lidová, vážná • Symfonický orchestr • Hudba chrámová (varhanní), jazzová, rocková, taneční apod. • Vlastní interpretace hudby • Hudební styly a žánry • Hudební dílo a jeho autor

5.1.9 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Žák se učí vizuálnímu chápání umění, tvořivému přístupu k práci, uplatňuje tvůrčí fantazii, učí se vyjádřit své pocity a prožitky. Výuka probíhá především v kmenových třídách. Časová dotace předmětu je v 1. – 3. ročníku 1 hodina a ve 4. – 5. ročníku 2 hodiny týdně.

K realizaci využívá předmět osvědčené postupy a metody a dále také netradiční přístupy. Z obrazu vnímá okolní svět, uplatňuje výtvarné myšlení, s cílem pochopit výtvarné umění a výtvarnou kulturu jako nedílnou součást světa.

Výchovné a vzdělávací strategie a klíčové kompetence:

Kompetence k učení: žáci si uvědomují, že výtvarné umění je způsob poznávání světa, dorozumívání mezi lidmi, začleňování se do lidské společnosti, odhalování své individuality, uvolňování emocí. Učí se nacházet tento smysl umění, posuzovat svůj vlastní pokrok, překonávat překážky, vyhledávat a třídit informace, používat odbornou terminologii, objevovat umění každodennosti – oblast módy, bydlení, reklamy, médií, designu, kultury prostředí. Uvědomují si své možnosti, posouvají své vědomosti a dovednosti, hledají způsob vyjádření (malířský, kreslířský typ). Získané schopnosti a vědomosti je motivují k další aktivitě, tvůrčí činnosti.

Kompetence k řešení problémů: žáci pracují s dostupnými prostředky (dějiny umění, obrázkové encyklopedie, internet, výstavy, muzea). Hledají vhodné postupy, techniky výtvarného sebevyjádření, objevují variabilitu řešení. Učí se chápat, že v umění neexistuje jedna správná cesta, ale důraz je kladen na tvořivé hledání nových možností, originalitu, intuici, osobitost. Zároveň si však uvědomují, že umění není samoúčelné, ale cosi sděluje.

Kompetence komunikativní: žáci si uvědomují, že umění je prostředek komunikace člověka se světem. Postupně si osvojují různé výtvarné techniky, zkušenosti, které jim dopomáhají lépe se orientovat nejen ve svém výtvarném projevu, ale ve výtvarném vyjádření svých spolužáků. Zamýšlejí se nad vlastními i ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, reagují na ně, využívají je ke svému rozvoji. Učí se účinně komunikovat při skupinové tvorbě.

Kompetence sociální a personální: žáci se učí spolupracovat, vzájemně se tolerovat, chovat se a jednat ohleduplně a taktně. Nabízejí své výtvarné myšlenky, nápady a konzultují je s ostatními, společně hledají možnosti řešení. Rozdělují si role při společné výtvarné práci, dbají, aby se všichni dle svých schopností zapojili do akce a vytvořili společně dílo. Oceňují přínos ostatních, učí se vážit si své vlastní práce i práce druhých.

Kompetence občanské: žáci se učí porozumět umění, vytvořit si k němu kladný vztah. Uvědomují si jeho hodnotu v odkazu našich předků, učí se národní hrdosti. Poznávají umělecká díla výtvarná, sochařská i architektonická – navštěvují některá památná místa České republiky.

Kompetence pracovní: žáci se učí již od 1. třídy základním pracovním návykům při všech výtvarných činnostech (práce s barvou, štětcem, nůžkami, lepidlem, uhly…). Udržuje si své pracovní místo v čistotě. Tvoří tak, aby nezranili sebe ani spolužáky. Dodržují daná bezpečnostní i hygienická opatření. Učí se samostatnosti. Jsou vedeni k efektivnímu využívání výtvarných prostředků, neplýtvání materiálem, celkově citlivému přístupu a k ochraně

životního prostředí. Žáci jsou vedeni k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům.
Kompetence digitální: Žáci jsou vedeni k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení. Žáci mají prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace.

Do výuky jsou zařazena tato průřezová témata: Multikulturní výchova – Lidské vztahy – 5. ročník, Mediální výchova – Tvorba mediálních sdělení – 4. ročník.

Předmět: Výtvarná výchova	**Ročník: 1. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Poznává různé přírodní tvary, popisuje je (menší, větší, kulaté, hranaté). *Zná základní barvy.*	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI • Rozlišování jednoduchých tvarů a objektů • Pojmenovávání základních barev • Popis děje pro výtvarné vyjádření (pohádka)
Odhaduje tvar a barvu objektu. *Dbá na umístění celého objektu na ploše.* *Utváří tvar kresebnou linií.* *Modeluje jednoduché předměty.* *Zapojuje fantazii.*	VÝTVARNÁ TVORBA • Malba vodovými barvami • Kresba především měkkými materiály (voskové pastely, pastelky) • Monotyp • Modelování (těsto, modelovací hmota, hlína)
Pomáhá při výzdobě třídy pracemi žáků. Seznamuje se s výtvarným uměním prostřednictvím ilustrací dětských knih.	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ • Výzdoba třídy pracemi žáků • Výstavka dětských knih • Ilustrátoři

Předmět: Výtvarná výchova	**Ročník: 2. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Rozpozná základní tvary pro výtvarné zobrazování. *Vzájemně porovná jejich velikosti a polohu.* *Zná širší škálu barev.*	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI • Poznávání základních tvarů (hranaté, kulaté, ploché) • Barvy a jejich odstíny • Teplé a studené barvy • Pozorování zvláštností přírodních tvarů • Struktura přírodnin (otiskování)
Pracuje s barvami sytými a světlými. *Vytváří abstraktní kompozice.* *Snaží se vyjádřit tvar a barvu ztvárňovaného objektu.* *Vystihuje kresbou přibližný tvar a barvu ztvárňovaného objektu.* *Vystihuje kresbou přibližný tvar a barevnost zobrazované skutečnosti.* *V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti a uplatňuje je v plošném i prostorovém uspořádání.*	VÝTVARNÁ TVORBA • Malba vodovými barvami • Barevné odstíny (světlejší, tmavší) • Zapojení představivosti • Kresba měkkým materiálem (křídy) • Utváření prostorových útvarů (papír, hlína, modelovací hmota)
Je schopen výsledky své činnosti sdělit spolužákům. *Pomáhá s instalací výstavky ve třídě. Seznamuje se s pracemi a výtvarným stylem známých ilustrátorů.*	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ • Názory dětí na vytvořené práce (pokus o hodnocení práce) • Výstavky ve třídě • Seznámení s pracemi významných umělců (jako např. Zmatlíková, Born, Lada)

Předmět: Výtvarná výchova	**Ročník: 3. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Rozlišuje tvary a barevnost, jak danou barvu vytvořit. *Zkouší namíchat potřebnou barvu.* *Volí vhodné prostředky, jak zobrazit krásné a ošklivé se zapojením fantazie a emocí.*	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI • Přesnější rozlišování tvarů (trojúhelníkové, čtvercové, obdélníkové, podobné krychli, kouli) • Základy míchání barev • Poznávání krásných věcí v přírodě a hodnocení zásahů člověka do přírody
Porovnává zvláštnosti výtvarného zpracování skutečnosti různými technikami. *Interpretuje podle svých schopností různá obrazná vyjádření a odlišné interpretace porovnává podle svých zkušeností.* *Seznamuje se s pravidly tvorby koláže.* *Dotváří přírodniny podle fantazie.*	VÝTVARNÁ TVORBA • Malba vodovými barvami a temperami (základní barvy a doplňkové) • Použití různých druhů štětců • Syté a měkké tóny • Jednoduchá modelace pomocí barvy • Kresba různými materiály (pastel, rudka, tužka) • Kresebné procvičování ruky • Ilustrace • Koláž • Dotváření přírodnin
Pokouší se vyhodnotit výtvarné práce. *Doporučuje nejlepší práce pro výstavku.*	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ • Jednoduché hodnocení • Výstavky nejlepších prací

Předmět: Výtvarná výchova	**Ročník: 4. (2 hodiny týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Posuzuje věci z pohledu, jak je zpracovat výtvarně. *Výtvarné práce řeší s využitím proporčních vztahů.* *Řeší linii v ploše a barvu v ploše.* *Zobrazuje lidskou postavu v prostředí (proporční řešení).*	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI • Pohled na věci a děje z výtvarného hlediska • Proporční vztahy • Základy kompozice
Při výtvarném ztvárnění míchá a rozlévá barvy. *Řeší situace na ploše různými technikami (jednoduché kompozice).* *Pracuje podle skutečnosti i podle představivosti.* *Vytváří plastiky z vybraných materiálů.*	VÝTVARNÁ TVORBA • Malba, vodové barvy a tempery • Kresba různými technikami (uhel) • Práce s fotografií • Koláž
Diskutuje o tom, jak se práce vydařila.	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ • Posuzování vlastních prací a prací spolužáků • Seznámení s pracemi známých českých ilustrátorů

Průřezová témata:

MV – *Tvorba mediálních sdělení*

Žák vytvoří sbírku reprodukcí ilustrátorů.

Předmět: Výtvarná výchova	**Ročník: 5. (2 hodiny týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Využívá vhodných prostředků pro svůj výtvarný projev na základě vnímání všemi smysly. *Pojmenuje a používá barevné kontrasty, proporce, hra se světlem.* *Uplatňuje osobitost ve své tvorbě.* *Při vyjádření emocí volí a kombinuje výtvarné prostředky.*	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI • Posuzování objektu z pohledu vizuálně obrazného • Proporční vztahy, světlo a stín, kontrast a harmonie barev, nauka o barvě • Modelace člověka • Vyjádření různých sociálních situací (rodina) • Výtvarná nadsázka
Zvládá užití barev při malbě různých předmětů, postav, dějových situací. *Umí barevně vyjádřit své pocity.* *Respektuje proporční vztahy objektů.* *Vytváří různé dekorativní kompozice.* *Kreslí podle skutečnosti.* *Řeší výtvarně písemný projev.*	VÝTVARNÁ TVORBA • Malba (temperovými a krycími barvami, akvarel) • Proporce lidské postavy • Kresba, řešení situace v ploše a v prostoru (užití dalších výtvarných materiálů; pero, tuš, dřívko) • Písmo jako dekorativní prvek
Vysvětluje a zdůvodňuje uplatněné postupy výtvarného ztvárnění věcí a jevů. *Je schopen posoudit, jak úspěšně se podařilo vytvořit dílo, v čem byly hlavní problémy, co bylo snadné.*	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ • Posuzování vlastní práce a práce spolužáků

Průřezová témata:

MK – *Lidské vztahy*

Výtvarné vyjádření postoje v lidských vztazích.

5.1.10 TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět tělesná výchova je zařazen ve všech ročnících 1. stupně. Hodinová dotace je tři hodiny týdně. Tělesná výchova na základní škole musí pomáhat žákům vytvářet správné návyky pro zdravý způsob života a to tak, aby byla pro ně pohybová aktivita radostí a neumožnila jim hledat náhradní hodnoty a smysl života v různých závislostech. Obsah tělesné výchovy tvoří vybrané pohybové činnosti, které s využitím vhodných forem a metod práce přispívají k optimálnímu tělesnému a pohybovému rozvoji a jsou v současných podmínkách školy splnitelné. Výuka plavání probíhá v 1. až 4. ročníku. Je zajištěna ve spolupráci s externisty. Hodnocení je motivační, vychází ze somatotypu žáka, je postaveno na posuzování osobních výkonů jednotlivce a jejich zlepšování.

Výchovné a vzdělávací strategie a klíčové kompetence:

Kompetence k učení: Poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuální rozvoj, prožívání souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou, systematické sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti.

Kompetence k řešení problémů: Přemýšlení o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání tréninkové cesty k jeho odstranění, hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech.

Kompetence komunikativní: Vyslechnutí a přijetí pokynů vedoucího družstva, otevírání prostoru diskusi o taktice družstva.

Kompetence sociální a personální: Dodržování pravidel fair play, prezentace a podpora myšlenek olympijského hnutí, rozvoj spolupráce uvnitř kolektivu sportovního družstva, rozdělování a přijímání úkolů v rámci sportovního družstva.

Kompetence občanské: Podpora aktivního sportování, objasnění a podání příkladů potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách, první pomoc při úrazech lehčího charakteru, emoční i věcné seznámení se škodlivostí požívání drog a jiných škodlivin.

Kompetence pracovní: Příklady nutnosti dodržování pravidel ve sportu, v celém životě, vyhledávání možných rizik při pohybových činnostech a hledání cest jejich minimalizace, zpracovávání a prezentace naměřených výkonů.

Předmět: Tělesná výchova	**Ročník: 1. (3 hodiny týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Reaguje na jednoduché povely a signály. *Používá vhodné oblečení a obuv na sport.* *Respektuje význam přípravy organismu před cvičením.* *Respektuje zásady fair play.* *Dodržuje pokyny pro bezpečnost při pohybových činnostech pod vedením učitele.* *Předvede jednoduchý taneční krok s hudbou.* *Dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových činnostech pod vedením učitele.*	POZNATKY Z TV A SPORTU, POŘADOVÁ CVIČENÍ, PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOMPENZAČNÍ A RELAXAČNÍ CVIČENÍ
Předvede v souladu se svými individuálními schopnostmi kotoul vpřed, přeskok, chůzi po kladině bez dopomoci, šplh na tyči s přírazem s úkolem vyšplhat co nejvýš, spouštění ručkováním, vybrané cvičení s náčiním.	GYMNASTIKA • Akrobacie (kotoul vpřed) • Přeskok (lavička) • Kladina (chůze bez dopomoci) • Šplh na tyči s přírazem • Cvičení s náčiním
Předvede v souladu s individuálními předpoklady základní pohybové výkony. *Usiluje o jejich zlepšení.*	ATLETIKA • Rychlé běhy • Vytrvalostní běh • Běh v terénu • Skok do dálky z místa • Hod míčkem
Ovládá a dodržuje základní pravidla her. *Snaží se spolupracovat s ostatními hráči.*	SPORTOVNÍ HRY • Fotbal • Vybíjená • Basketbal • Florbal
Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti.	PLAVÁNÍ

Předmět: Tělesná výchova	**Ročník: 2. (3 hodiny týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Správně reaguje na jednoduché povely a signály. *Dokáže nastoupit s ostatními do řadu, dvojřadu, do družstev.* *Používá vhodné oblečení a obuv na sport.* *Dokáže vysvětlit, proč se rozcvičuje.* *Dodržuje zásady fair play a pozná přestupek.* *Dodržuje pokyny pro bezpečnost při pohybových činnostech.* *Správně provádí cviky pod vedením učitele.* *Dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových činnostech.*	POZNATKY Z TV A SPORTU, POŘADOVÁ CVIČENÍ, PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOMPENZAČNÍ A RELAXAČNÍ CVIČENÍ
Předvede v souladu se svými individuálními schopnostmi kotoul vpřed, přeskok přes lavičku, chůzi po kladině bez dopomoci, šplh na tyči s přírazem s úkolem vyšplhat co nejvýš.	GYMNASTIKA • Akrobacie (kotoul vpřed) • Přeskok (lavička) • Kladina (chůze bez dopomoci) • Šplh na tyči s přírazem
Předvede základní pohybové výkony. *Usiluje o jejich zlepšení.*	ATLETIKA • Rychlé běhy • Vytrvalostní běh • Běh v terénu • Skok do dálky s rozběhem • Hod míčkem bez rozběhu
Ovládá a dodržuje základní pravidla her. *Snaží se spolupracovat s ostatními hráči.* *Dodržuje pravidla fair play a pozná zjevný přestupek.* *Adekvátně na přestupek reaguje.*	SPORTOVNÍ HRY • Fotbal • Vybíjená • Basketbal • Florbal
Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti.	PLAVÁNÍ

Předmět: Tělesná výchova	**Ročník: 3. (3 hodiny týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Pozná vhodné oblečení a obuv na sport. *Dodržuje zásady fair play chování.* *Dokáže vysvětlit, proč se rozcvičujeme.* *Správně provádí cviky pod vedením učitele.* *Seznámí se s pořadovými cvičeními.*	POZNATKY Z TV A SPORTU, POŘADOVÁ CVIČENÍ, PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOMPENZAČNÍ A RELAXAČNÍ CVIČENÍ
Dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových činnostech. *Pod vedením učitele přesně opakuje cviky.* *Předvede kotoul vpřed.* *Přejde kladinu bez dopomoci.* *Předvede kotoul vzad.* *Provede rozběh a odraz z můstku snožmo.* *Předvede průvlek přes 2–3 díly švédské bedny.*	GYMNASTIKA • Akrobacie • Přeskok • Kladina • Šplh
Na povely odstartuje z polovysokého a nízkého startu. *Při krátkém běhu nekříží dráhu a nezastavuje před cílem.* *Skočí do dálky po rozběhu a odrazu z jedné nohy.* *Odhodí míček z místa ze správného odhodového postoje.*	ATLETIKA • Rychlý běh • Vytrvalostní běh • Běh v terénu • Skok daleký • Hod
Přihraje vnitřním nártem, proběhne slalom s míčem. Vede míč za pohybu. Ovládá základní pravidla fotbalu. *Chytá míč „do košíčku“, odhazuje míč jednou rukou.* *Používá správné držení míče (oběma rukama). Ovládá základní pravidla vybíjené.* *Přihrává obouruč i jednoruč trčením o zem, dribluje na místě i za pohybu. Ovládá základní pravidla basketbalu.* *Ovládá základní pravidla florbalu.*	SPORTOVNÍ HRY • Fotbal • Vybíjená • Basketbal • Florbal
Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti.	PLAVÁNÍ

Předmět: Tělesná výchova	**Ročník: 4. (3 hodiny týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Pozná vhodné oblečení a obuv na sport. *Dodržuje zásady fair play chování.* *Dokáže vysvětlit, proč se rozcvičujeme, proč po cvičení děláme protahovací a relaxační cviky.* *Pod vedením učitele přesně opakuje cviky.*	POZNATKY Z TV A SPORTU, POŘADOVÁ CVIČENÍ, PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOMPENZAČNÍ A RELAXAČNÍ CVIČENÍ
Předvede kotoul vpřed. *Předvede kotoul vzad.* *Provede spojení kotoulu vpřed a vzad.* *Provede rozběh a odraz z můstku snožmo.* *Provede průvlek přes 3–4 díly švédské bedny.* *Přejde kladinu bez dopomoci.*	GYMNASTIKA • Akrobacie • Přeskok • Kladina • Šplh
Na povely odstartuje z polovysokého a nízkého startu. *Pod dohledem učitele si připraví startovní blok.* *Skočí do dálky po rozběhu a odrazu z jedné nohy (rozmezí odrazu cca 1 metr).* *Odhodí míček z rozběhu ze správného odhodového postoje.*	ATLETIKA • Rychlé běhy • Vytrvalostní běh • Běh v terénu • Skok daleký • Hod
Přihraje vnitřním nártem, proběhne slalom s míčem. Ovládá základní pravidla fotbalu. *Chytá míč „do košíčku“, odhazuje míč jednou rukou. Přehodí hřiště přihrávkou jednou rukou. Ovládá pravidla vybíjené.* *Používá správné držení míče (oběma rukama). Přihrává obouruč i jednoruč trčením o zem. Dribluje na místě a za pohybu. Ovládá základní pravidla basketbalu.* *Předvede střelbu po vedení míče. Ovládá základní pravidla florbalu.* *Spolupracuje se svými spoluhráči ve všech sportech.*	SPORTOVNÍ HRY • Fotbal • Vybíjená • Basketbal • Florbal
Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti.	PLAVÁNÍ

Předmět: Tělesná výchova	**Ročník: 5. (3 hodiny týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Pozná vhodné oblečení a obuv na sport. *Dodržuje zásady fair play chování.* *Dokáže vysvětlit, proč se rozcvičujeme, proč po cvičení děláme protahovací a relaxační cviky, co hrozí tělu po jednostranném posilování.* *Umí se samostatně rozcvičit.* *Umí předvést 4 posilovací cviky na různé části těla.* *Umí předvést 2 relaxační cviky.*	POZNATKY Z TV A SPORTU, POŘADOVÁ CVIČENÍ, PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOMPENZAČNÍ A RELAXAČNÍ CVIČENÍ
Předvede kotoul vpřed. *Předvede kotoul vzad.* *Předvede spojení kotoulu vpřed a vzad.* *Předvede stoj na rukou s dopomocí učitele.* *Provede rozběh a odraz z můstku snožmo.* *Předvede průvlek přes 3–4 díly švédské bedny.* *Předvede roznožku přes kozu.* *Přejde kladinu bez dopomoci.*	GYMNASTIKA • Akrobacie • Přeskok • Kladina • Šplh
Na povely odstartuje z polovysokého a nízkého startu. *Nastaví si startovní blok.* *Skočí do dálky po rozběhu a odrazu z jedné nohy.* *Odhodí míček z rozběhu ze správného odhodového postoje.*	ATLETIKA • Běžecká abeceda • Rychlé běhy • Vytrvalostní běh • Běh v terénu • Skok daleký • Hod
Přihraje vnitřním nártem, proběhne slalom s míčem. Ovládá základní pravidla fotbalu. *Používá správné držení míče (oběma rukama). Chytá míč „do košíčku“, odhazuje míč jednou rukou. Ovládá pravidla vybíjené.* *Přihrává obouruč i jednoruč trčením o zem. Dribluje na místě a za pohybu. Ovládá základní pravidla basketbalu.* *Odehraje míč tahem a příklepem. Předvede střelbu po vedení míče. Ovládá základní pravidla florbalu.* *Ovládá pravidla přehazované.* *Ovládá základní pravidla softbalu.* *Spolupracuje se svými spoluhráči při hře ve všech sportech.*	SPORTOVNÍ HRY • Fotbal • Vybíjená • Basketbal • Florbal • Přehazovaná • Softbal

5.1.11 PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika předmětu

Předmět je na 1. stupni naší školy zastoupen v každém ročníku s časovou dotací jedné hodiny týdně. Výuka předmětu může být vhodně tematicky propojena s ostatními předměty, především s výtvarnou výchovou.

Obsahem předmětu a jeho cílem je získávání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, poznání vybraných technologických materiálů a výrobních postupů, správné plánování pracovního procesu a jeho jednotlivých kroků, osvojení si a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany při práci, hygieny práce a kázně, získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě.

Výchovné a vzdělávací strategie a klíčové kompetence:

Kompetence k učení: praktické osvojování práce podle slovního návodu a rady, později i podle jednoduchého náčrtu, vedení žáků k plánování postupu činností při práci, přípravě pracovního prostoru a následném úklidu po ukončení práce, uvědomování si odpovědnosti za kvalitu své práce, schopnost ohodnotit svou práci, srovnat ji s prací svých spolužáků z hlediska funkčního i estetického.

Kompetence k řešení problémů: žáci se učí přemýšlet o zadaném úkolu, hledat logiku v pracovním postupu, učí se objevovat různé varianty řešení, vybrat z nabídnuté škály vhodných postupů, umí obhájit svůj pracovní postup, demonstrovat správné seřazení jednotlivých kroků.

Kompetence komunikativní: žáci komunikují navzájem mezi sebou a učitelem (o zvolených postupech práce, materiálech, o možnosti práce ve skupince apod.), dokážou se zapojit do diskuse, obhajovat vlastní názor, učí se užívat správné názvosloví.

Kompetence sociální a personální: žáci si uvědomují svou sociální roli (všichni jsou si rovni), učí se navzájem si radit, pomáhat, společně řešit problémy, spolupracovat ve skupinkách, pomoci si navzájem, respektovat názory a práci jiných, vážit si jí, neničit výrobky ostatních.

Kompetence občanské: tvořivý přístup žáků k plnění zadaných témat, dodržování pravidel slušného chování, respektování daných pravidel a názoru druhých lidí při práci, pomoc ostatním v případě potřeby.

Kompetence pracovní: dodržování všech potřebných pravidel, to znamená bezpečné používání pomůcek a materiálu při práci, používání vhodných materiálů a nástrojů, děti se učí dokončit každou práci, a to i v případě, potřebují-li na ni více času, při průběžné práci (např. zalévání květin) se učí trpělivosti, učí se hospodárnosti s materiálem a nutnosti zohlednění ekologického hlediska, a to nejen tříděným sběrem odpadu, ale i použitým materiálem apod.

Kompetence digitální: Žáci pracují podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu i videonávodu. Provádějí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vedou pěstitelské pokusy a pozorování, které zaznamenávají i s využitím digitálních technologií a zhodnocují je.

Do výuky prvního stupně je zařazen okruh Kreativita průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova.

Předmět: Pracovní činnosti	**Ročník: 1. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů. *Pracuje s papírem (mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá).* *Aranžuje, navléká a třídí přírodní materiál.* *Hněte, válí, tvaruje modelínu do různých tvarů.* *Pracuje podle slovního návodu a předlohy.*	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM • Papír • Přírodniny • Modelovací hmota
Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi. *Manipuluje se stavebnicovými prvky (montuje a demontuje stavebnici).* *Stavebnici řádně skládá a neztrácí prvky.*	KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI • Skládání jednoduchých modelů pomocí stavebnice
Pečuje o pokojové květiny (otírání listů, zalévání, kypření …).	PĚSTITELSKÉ ČINNOSTI • Péče o pokojové květiny

Průřezová témata:

OSV – *Kreativita*

Respektování každého dítěte a podporování jeho fantazie.

Předmět: Pracovní činnosti	**Ročník: 2. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	Obsah učiva
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů. *Pracuje s papírem, kartonem a textile (mačkání, trhání, lepení, stříhání, malování…).* *Aranžuje, opracovává a dotváří přírodní materiál, tvaruje přírodniny (postavy, zvířata, plody).* *Pracuje podle slovního návodu a předlohy.*	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM • Papír, karton • Modelovací hmota • Přírodniny • Textil
Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi. *Sestavuje stavebnicové prvky. Vytváří modely.* *Montuje a demontuje.*	KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI • Práce se stavebnicí
Pečuje o nenáročné rostliny. *Zvládne jednoduchý výpěstek.*	PĚSTITELSKÉ PRÁCE • Péče o pokojové květiny • Jednoduchý výpěstek

Průřezová témata:

OSV – *Kreativita*

Respektování každého dítěte a podporování jeho fantazie.

Předmět: Pracovní činnosti	**Ročník: 3. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů. *Pracuje s papírem, kartonem, textilem, přírodninami dle návodu i dle vlastní fantazie.* *Pracuje podle slovního návodu a předlohy.*	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM • Papír • karton • Přírodniny • Textil
Provádí montáže a demontáže, práce se stavebnicemi. *Sestavuje stavební prvky.* *Ovládá s pomocí pracovní postupy podle ústního i písemného návodu.* *Dbá hygieny a bezpečnosti práce.*	KONSTRUKČNÍÍ ČINNOSTI • Stavebnice (plošné, konstrukční, prostorové) • Využití předlohy, návodu
Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování. *Pečuje o nenáročné rostliny.* *Poznává pěstitelský materiál, nářadí a pomůcky.*	PĚSTITELSKÉ ČINNOSTI • Pozorování výpěstku • Zaznamenání změn ve vývoji výpěstku • Péče rostliny • Základní podmínky pro pěstování rostlin • Základní pomůcky pro pěstování
Připraví tabuli pro jednoduché stolování. Chová se vhodně při stolování.	PŘÍPRAVA POKRMŮ

Průřezová témata:

OSV – *Kreativita*

Respektování každého dítěte a podporování jeho fantazie.

Předmět: Pracovní činnosti	**Ročník: 4. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Vybírá správné pracovní nástroje k pracovním postupům. *Organizuje správný postup při tvorbě výrobku.* *Modeluje prostorové útvary dle fantazie.* *Využívá různých materiálů při vytváření výrobků souvisejících s lidovými tradicemi.* *Ovládá vybrané stehy.* *Udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce.* *Dokáže poskytnout první pomoc.*	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM • Jednoduché pracovní postupy • Organizace práce • Lidové zvyky, tradice, řemesla • Papír a karton • Přírodniny • Textil • Hygiena a bezpečnost
Provádí montáže a demontáže, práce se stavebnicemi. *Sestavuje složitější stavební prvky.* *Ovládá pracovní postupy podle ústního i písemného návodu.* *Využívá výtvarně recyklovatelné matriály.*	KONSTRUKTIVNÍ ČINNOSTI • Stavebnice (plošné, konstrukční, prostorové) • Využití předlohy, návodu • Práce s odpadovým materiálem
Účastní se jednoduchých pěstitelských činností. *Provádí pozorování a pokusy.* *Pečuje o pokojové květiny podle daných zásad.* *Poznává pěstitelský materiál, nářadí a pomůcky.* *Správně s pomůckami pracuje.*	PĚSTITELSKÉ ČINNOSTI • Základní podmínky pro pěstování rostlin • Základní pomůcky pro pěstování • Pěstování pokojových květin
Dodržuje hygienu a bezpečnost práce. *Orientuje se ve vybavení kuchyně.* *Správně stoluje.* *Udržuje v pořádku pracovní plochy.* *Samostatně připraví jednoduché pohoštění.* *Dbá hygieny a bezpečnosti práce.*	PŘÍPRAVA POKRMŮ • Základní vybavení kuchyně • Úprava stolu, stolování

Průřezová témata:

OSV – *Kreativita*

Respektování každého dítěte a podporování jeho fantazie.

Předmět: Pracovní činnosti	**Ročník: 5. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Přemýšlí o nejvhodnějším pracovním postupu z hlediska výsledku pracovní činnosti. *Promýšlí pracovní postup.* *Vyřezává, děruje, polepuje.* *Usiluje o dosažení pěkného výrobku.* *Aranžuje různý přírodní materiál.* *Učí se ovládat různé druhy stehů.*	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM • Práce s papírem a kartonem • Práce s přírodninami • Uplatnění fantazie • Práce s různými přinesenými přírodninami • Práce s textilem • Seznámení s různými stehy
Pracuje se složitějšími stavebními prvky. *Zvládá práci podle návodu, předlohy a náčrtu.*	KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI • Práce se složitějšími stavebnicemi – podle návodu, předlohy, náčrtu
Pečuje o pokojové květiny, chápe rozdíl mezi setím a sázením. *Některé rostliny dokáže množit.* *Volí správné pomůcky, nářadí a nástroje.* *Dodržuje bezpečnost práce.* *Poskytuje první pomoc při úrazu.*	PĚSTITELSKÉ ČINNOSTI • Základní podmínky pro pěstování pokojových rostlin • Pěstování rostlin ze semen v místnosti, množení rostlin
Orientuje se v základním vybavení kuchyně. *Provádí základní úklid pracovní plochy a nádobí.* *Bezpečně zachází s čisticími prostředky.* *Samostatně připraví jednoduché pohoštění.* *Při stolování se společensky chová.* *Poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni.* *Dodržuje bezpečnost a hygienu práce.*	PŘÍPRAVA POKRMŮ • Základní vybavení kuchyně • Výběr surovin na jednoduché pokrmy • Příprava jednoduchých pokrmů

Průřezová témata:

OSV – *Kreativita*

Respektování každého dítěte a podporování jeho fantazie.

5.2 DRUHÝ STUPEŇ

5.2.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika předmětu

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících odpovídá učebnímu plánu – v šestém a sedmém ročníku pět hodin týdně, osmém a devátém ročníku čtyři hodiny týdně.

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro větší přehlednost je rozdělen do tří vzájemně propojených složek – literární výchova, jazyková výchova a komunikační a slohová výchova. Týdenní časová dotace na jednotlivé složky předmětu se může dle potřeby v průběhu roku měnit, je možné uvedené složky vzájemně propojovat.

V jazykové složce předmětu je důraz kladen zejména na postupné zvládnutí jednotlivých složek jazykové výchovy – nauky o slovní zásobě, nauky o významech slov a jejich tvoření, tvarosloví, skladby a zvukové a pravopisné stránky jazyka. Cílem je zvládnutí jazykové normy a její praktické využití při tvorbě jazykových projevů. V písemném projevu je stěžejní zvládnutí pravopisu morfologického, lexikálního i syntaktického. Žáci se učí orientovat v jazykovědných disciplínách a uvědomují si důležitost jazykové kultury.

V oblasti komunikace a slohu směřuje výuka k praktickému rozlišení spisovného a nespisovného projevu, vhodnému využití jazykových prostředků vzhledem ke komunikačnímu záměru, zvládnutí věcně i gramaticky správného projevu a tvořivému psaní. Důraz je kladen na kultivovanost projevu.

Literární výchova prolíná s jazykovou a komunikativní. Cílem je vnímání literatury jako specifického zdroje poznatků a prožitků, rozvíjení čtenářské gramotnosti – porozumění různým druhům projevů psaných i mluvených. Žáci se seznamují se základními literárními pojmy, základy literární historie a osvojují se dovednost interpretace literárních děl. Výuka je založena na individuálním prožívání uměleckého díla a sdílení čtenářských zážitků, rozvíjení estetického vnímání, představivosti a fantazie.

Výchovné a vzdělávací strategie a klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- *vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací,*
- *vedeme žáky k užívání správné terminologie,*
- *zohledňujeme rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků,*
- *průběžně sledujeme dílčí pokroky u všech žáků.*

Kompetence komunikativní:

- *zadáváme úkoly, které vedou žáky ke spolupráci,*
- *vedeme žáky k otevřené a účinné komunikaci,*
- *vedeme žáky k výstižné a srozumitelné argumentaci,*
- *vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé,*
- *dáváme žákům prostor k vyhodnocení komunikačních situací a volbě adekvátních komunikačních prostředků,*
- *učíme žáky vhodně reagovat v různých komunikačních situacích.*

Kompetence k řešení problémů:

- *zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů,*
- *vedeme žáky k tomu, aby zohlednili názor druhého,*
- *vedeme žáky k výstižné a srozumitelné argumentaci,*
- *podněcujeme žáky k tvořivému myšlení a logickému uvažování.*

Kompetence sociální a personální:

- *vyžadujeme respektování pravidel slušného chování,*
- *vedeme žáky k dodržování nastavených pravidel,*
- *podporujeme v žácích sebedůvěru.*

Kompetence pracovní:

- *pomáháme žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi,*
- *vedeme žáky k využívání znalostí v běžné praxi.*

Kompetence občanské:

- *motivujeme žáky k respektování názorů lišících se od jejich vlastních,*
- *zadáváme skupinové úkoly způsobem, který vylučuje práci jednoho žáka za ostatní,*
- *probouzíme v žácích zájem o kulturní dědictví.*

Kompetence digitální:

- *žáci vyhledávají informace v různých digitálních zdrojích,*

- *v Internetové jazykové příručce si ověřují správný pravopis určitého jevu, v případě potřeby zjišťují význam neznámého slova v elektronické verzi Akademického slovníku cizích slov a Slovníku spisovné češtiny pro školu a veřejnost,*
- *žáci pracují v programu PowerPoint a Word, dodržuje zásady tvorby prezentací,*
- *žáci posuzují důvěryhodnost informací např. z hlediska důvěryhodnosti elektronického informačního zdroje,*
- *žáci ověřují na internetu pravdivost tvrzení uvedených v komunikaci na sociálních sítích, odlišují emotivní texty od faktů,*
- *žák si uvědomí možné důsledky každého komentáře na sociální síti jako součásti digitální stopy,*
- *žáci využívají digitální šablony, např. pro strukturovaný životopis,*
- *osvojují si dovednost psát e-maily oficiálního charakteru,*
- *žáci odkazují na zdroje informací, citují v souladu s citační normou, při vkládání obrázků do dokumentu uvádějí licence obrázků,*
- *respektují pravidla netikety pro různé komunikační platformy.*

V rámci předmětu Český jazyk a literatura jsou realizovány některé tematické okruhy průřezových témat. 6. ročník – MV – Stavba mediálních sdělení, 8. ročník – OSV – Komunikace, MK – Multikulturalita, 9. ročník – OSV – Komunikace, MK – Kulturní diference, MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení.

Předmět: Český jazyk a literatura	**Ročník: 6. (5 hodin týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Samostatně a efektivně pracuje s jazykovými příručkami. *Určí druhy všech slov v souvislém textu.* *Správně tvoří spisovné tvary podstatných jmen a přídavných jmen.* *Určí druh a vzor přídavných jmen.* *Určí druh zájmen a číslovek.* *Správně tvoří tvary méně obtížných zájmen a číslovek.* *Správně tvoří spisovné tvary sloves a určí jejich základní mluvnické kategorie.* *Vyhledá ve větě podmět vyjádřený různými slovními druhy a rozliší přísudek slovesný a jmenný se sponou.* *Určí druh podmětu a přísudku.* *Určí rozvíjející větné členy – přívlastek, předmět.* *Píše správně i/y ve shodě s několikanásobným podmětem.* *Spisovně vyslovuje česká slova.*	JAZYK • Jazykové příručky • Tvarosloví – základní tvaroslovné kategorie • Skladba – podmět a přísudek • Rozvíjející větné členy – předmět, přívlastek • Syntaktický pravopis • Zvuková stránka jazyka – spisovná a nespisovná výslovnost
Vyhledá v textu klíčová slova. *Podle klíčových slov napíše jednoduchý slohový útvar odpovídající věku.* *Vytvoří stručné poznámky a výpisky.* *Zhodnotí, co nového se dozvěděl studiem textu.* *Přednese rozšířenou zprávu, doplní ji multimediálními prvky.* *Podle svých schopností a zadání učitele napíše gramaticky, kompozičně a věcně správně slohový útvar.* *Při psaní textů v elektronické podobě dodržuje typografická pravidla.* *Vyjadřuje se srozumitelně, věcně a jazykově správně.*	SLOH • Základy studijního čtení • Písemný projev • Slohové útvary – osobní dopis, e-mail, zpráva a oznámení, popis předmětu, krátké vypravování • Vlastní tvořivé psaní
Uvede základní znaky poezie, prózy, rozpozná lyrický a epický text. *Popíše jednoduše výstavbu básně a kompozici prozaického textu.* *Uvede nejznámější autory knih pro děti a mládež na základě vlastní zkušenosti.* *Reprodukuje a shrne literární text po tematické stránce.* *Napíše jednoduché zhodnocení četby.* *Ukáže v textu odlišnosti literárního jazyka a jazyka běžné komunikace.* *Vyhledává informace z literární teorie.*	LITERATURA • Základy literární teorie • Literární druhy a žánry – dobrodružná a humoristická literatura, moderní pohádka, pověst, báje, ústní lidová slovesnost, romance, bajka • Regionální literatura – pověsti • Počátky interpretace literárních děl • Studijní čtení

Průřezová témata:

MV – *Stavba mediálních sdělení*

Téma bude zařazeno do slohového učiva; v tématech zpráva, oznámení a ostatní jednoduché komunikační žánry.

Důraz bude kladen na praktickou činnost s konkrétními příklady nejrůznějších mediálních sdělení.

Předmět: Český jazyk a literatura	**Ročník: 7. (5 hodin týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Uvede způsoby obohacování slovní zásoby. *U známých slov uvede, jak vznikla. U neznámých určí původ podle slovníku.* *Zaznamená stavbu slova, označí předponu, kořen, příponu a koncovku.* *Umí provést slovotvorný rozbor a na jeho základě aplikuje pravidla morfologického pravopisu.* *Správně přechyluje slova.* *Správně tvoří tvary obtížnějších zájmen a číslovek.* *Určí slovesný rod.* *Rozlišuje neohebné slovní druhy a dokáže je správně použít ve větě.* *Vhodně užije druhy příslovcí v základní i stupňované podobě.* *Rozliší příslovečnou spřežku a správně ji napíše.* *Odliší větu jednočlennou, dvojčlennou a větný ekvivalent.* *Určí druh příslovečného určení.* *Pozná přívlastek postupně rozvíjející.* *Určí několikanásobný větný člen.* *Vyjádří větný člen vedlejší větou a obráceně.* *Určuje druhy vedlejších vět v jednoduchých souvětích.* *Správně píše velká písmena a čárku v souvětí podřadném.*	JAZYK • Nauka o slovní zásobě • Tvorba slov • Stavba slova • Pravopis morfologický • Tvarosloví • Skladba – rozvíjející větné členy, tvorba věty • Druhy vedlejších vět • Pravopis lexikální a syntaktický
V písemném sdělení odliší s pomocí učitele a v diskusi se spolužáky fakta a názory, hodnocení autora. *Napíše podle svých schopností gramaticky, kompozičně a věcně správně komunikáty podle zadání učitele.*	SLOH • Kritické čtení • Slohové útvary – popis děje a pracovního postupu, charakteristika osoby, životopis
Zařadí vybraná díla k literárnímu druhu. *Uvede funkci textů daného žánru a srovná, zda text zařadil správně.* *Na základě školní práce a vlastní četby uvede významné představitele probíraných literárních žánrů.* *Interpretuje smysl díla.* *Představí významné autory literatury pro mládež.*	LITERATURA • Základy literární teorie a historie • Literární druhy a žánry – legenda, nonsensová literatura, fantazy, sci-fi • Interpretace literárního díla • Literatura pro mládež

Předmět: Český jazyk a literatura	**Ročník: 8. (4 hodiny týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Spisovně vyslovuje běžně užívaná cizí slova. *Správně užívá slova přejatá a jejich tvary, neohebná slova.* *Nevhodně užitá přejatá slova nahradí českými ekvivalenty.* *Správně píše slova přejatá.* *Určí vid slovesa.* *Určí doplněk.* *Rozliší souvětí souřadné a podřadné.* *Určí poměry mezi souřadně spojenými větnými členy a větami.* *Píše správně interpunkci v souvětí a větě jednoduché.* *Graficky zaznamená vztahy ve větě jednoduché a souvětí.* *Správně navazuje věty a odstavce.* *Uvede základní útvary národního jazyka, uvede a zdůvodní rozlišení národní a mateřský jazyk.* *Přiřadí vybrané evropské jazyky do příslušných skupin s pomocí běžných informačních zdrojů.* *Na příkladech uvede, kdy je možno užít spisovný jazyk, obecnou češtinu, nářečí, příklady zdůvodní.*	JAZYK • Slova přejatá • Slovesný vid • Skladba – druhy souvětí • Významové poměry • Syntaktický pravopis • Obecná jazykověda – útvary národního jazyka, příbuznost jazyků
Ve čteném a slyšeném jazykovém projevu odliší fakta od názorů a hodnocení, subjektivní a objektivní sdělení. *Čte kriticky mediální sdělení.* *S pomocí učitele identifikuje účel užitých grafických znázornění v textu.* *Napíše gramaticky, kompozičně a věcně správně komunikáty podle zadání učitele.* *V mluveném a psaném projevu zohledňuje prostředí a adresáty projevu.* *Při mluveném projevu užívá vhodně dynamiku, tempo, větný přízvuk a melodii, pauzy.* *Mluvený projev doprovodí vhodnými gesty a mimikou.*	SLOH • Kritické naslouchání • Mluvený projev připravený a nepřipravený – zásady, nonverbální prostředky • Slohové útvary – líčení, charakteristika literární postavy, úvaha
Interpretuje stručně smysl přečteného díla v kontextu doby, v níž vzniklo, charakterů postav, výstavy děje a užitého jazyka. *Popíše kompozici vybraného dramatického textu.* *V dramatickém textu označí a pojmenuje základní znaky.* *Na základě ukázek představí výrazné autory.* *Odliší tragédii od komedie.* *Porovná ztvárnění literatury pro televizi, film, divadlo a v hudbě.* *Stručně písemně porovná vybranou předlohu s její adaptací.*	LITERATURA • Literární teorie • Literární historie • Drama • Adaptace literárních děl • Literární druhy a žánry – epos, balada, tragédie, komedie, povídka, cestopis

Průřezová témata:

OSV – *Komunikace*

Proslov a projev – rozvíjení dovedností pro verbální a neverbální sdělování – mimika, gesta.

MK – *Multikulturalita*

Obecný výklad o českém jazyce, specifičnost jazyka a porovnání s ostatními jazykovými skupinami – nejstarší slova s podobným nebo stejným základem u světových jazyků. Srovnání češtiny a světových jazyků.

Předmět: Český jazyk a literatura	**Ročník: 9. (4 hodiny týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Popíše význam přenesených pojmenování. *Uvede charakteristické příklady frazému.* *V textu vyhledá ustálené rčení a uvede jeho význam.* *S pomocí slovníku a mluvnických příruček nalezne v textu jazykové prostředky, jejichž funkce se změnila.* *Rozliší spojky souřadicí a podřadicí a správně je užívá při tvorbě vět a souvětí.* *Správně utvoří tvar podle zadaných tvaroslovných kategorií.* *Správně užívá interpunkci ve větě jednoduché – aplikuje pravidla týkající se vsuvky, samostatného větného členu a oslovení.* *Rozhodne, zda je přívlastek rozvitý připojen k členu řídícímu těsně, nebo volně.* *Správně aplikuje znalosti jazykové normy v písemném i mluveném projevu.* *Zařadí slovo do odpovídající funkční vrstvy jazyka s pomocí slovníku.*	JAZYK • Význam slov – přenesená pojmenování, frazeologie • Tvarosloví – neohebná slova • Skladba – věta jednoduchá a souvětí, aktuální členění výpovědí a vět • Jazyková norma a kodifikace • Pravopis syntaktický
Vytvoří a osvojí si pravidla vedení diskuse. *Zapojuje se aktivně do diskuse.* *Dodržuje etiketu sociálních sítí a internetových diskusí.* *Zpracuje teze, z prostudované populární nebo odborné literatury vypracuje konspekt.* *Samostatně zpracuje referát, výklad, úvahu.* *Napíše gramaticky, kompozičně a věcně správně vybrané slohové útvary* *Správně a přehledně rozvíjí myšlenku s ohledem na účel textu.* *Dodržuje textovou návaznost.* *Užívá jazykové prostředky v souladu s normou.*	SLOH • Připravený mluvený a písemný projev • Mluvený projev – kultivace • Komunikační žánry – diskuse, dialog • Proslov • Výklad, referát výtah, žádost, fejeton • Kritické a prožitkové čtení
Uvede zásadní díla vybraných epoch literární historie. *Přiřadí dílo k literárnímu žánru.* *Rozpozná v ukázce prvky výrazného autorského stylu (především 20. století dle výběru učitele).* *Na základě školní práce a vlastní četby uvede významné představitele regionální literatury.* *Uvede a zhodnotí typické jazykové prostředky vybraného díla, zaznamená zásadní myšlenky textu.* *Sdělí své dojmy z četby.* *Vyjádří svůj názor na hodnotu díla, opírá se o argumenty.* *Podle svých znalostí, schopností a zájmu vytvoří literární text.*	LITERATURA • Literární žánry – román, epigram, epitaf, milostná lyrika • Kritické čtení • Literární teorie a kritika • Vlastní tvorba

Průřezová témata:

OSV – *Komunikace*

Diskuze – dodržuje zásady komunikace a pravidla dialogu – jeho vedení a řízení, osvojování dovedností asertivní komunikace.

MK – *Kulturní diference*

Téma zařazeno do úvodu literárního učiva. Uvědomění si vlastní jedinečnosti, ale zároveň zakotvení člověka v jednotlivých etnikách, pochopení nebezpečí konfrontačního etnocentrismu.

MV – *Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení*

Téma zařazeno do slohového učiva o funkčních stylech – styl publicistický (fejeton) – žák rozeznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj.

5.2.2 CIZÍ JAZYK

Anglický jazyk

Charakteristika předmětu

Anglický jazyk je na druhém stupni vyučován ve všech ročnících s časovou dotací tří hodin týdně. Na 2. stupni je důraz kladen nejen na komunikační schopnosti žáků, aby byli žáci schopni v běžných situacích se dorozumět s cizincem, ale také na znalost gramatiky. Žáci musí rovněž porozumět čtenému textu, který je obsahem slov na jejich jazykové úrovni. Výuka seznamuje žáky s reáliemi zemí, jež tímto jazykem hovoří. Znalost cizího jazyka vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur, prohlubuje v nich toleranci k nim a je nedílnou součástí komunikace mezi nimi. 2. stupeň navazuje na 1. stupeň. Procvičuje se větná skladba, pozornost se věnuje poslechu, popisu obvyklý běžných situací. Cílem výuky anglického jazyka na 2. stupni je dosažení úrovně A2 podle společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Viz charakteristika kapitoly 5.1.2.

Výchovné a vzdělávací strategie a klíčové kompetence jsou uvedeny již v charakteristice předmětu na prvním stupni. Viz kapitola 5.1.2.

Ve výuce Anglického jazyka je realizováno průřezové téma – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Evropa a svět nás zajímá) – 8. a 9. ročník (může být však zařazeno i v jiných ročnících).

Předmět: Anglický jazyk	**Ročník: 6. (3 hodiny týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
POSLECH *Rozumí jednoduchému slyšenému textu na osvojované téma.* *Rozumí jednoduchému textu, který se týká osvojovaných témat, s vizuální oporou.* *Rozumí jednoduché konverzaci se známou slovní zásobou.* *ČTENÍ* *Vyhledá požadované informace v jednoduchých materiálech.* *Čte nahlas jednoduchý rozhovor* *PSANÍ* *Vyplní základní informace o sobě ve formuláři* *Napíše jednoduchý text na probírané téma.* *MLUVENÍ* *Zeptá se na základní informace.* *Mluví o probíraných tématech s použitím osvojovaných jazykových prostředků.*	GRAMATICKÉ JEVY • přítomný čas prostý • frekvenční příslovce • řadové číslovky • přítomný čas průběhový • přítomný čas prostý a průběhový • zájmena • minulý čas sloves • počitatelná a nepočitatelná podstatná jména • dotaz na množství • určitý/neurčitý člen • stupňování přídavných jmen REÁLIE A TEMATICKÉ OKRUHY • A typical year in Britain • Animals • Food and Drink • Festivals (GB, USA)

Předmět: Anglický jazyk	**Ročník: 7. (3 hodiny týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
POSLECH *Rozumí tématu slyšeného rozhovoru a rozpozná v něm hledané informace.* *Rozumí hlavní myšlence vyprávění.* *ČTENÍ* *Rozumí základním informacím v jednoduchém textu.* *Rozumí hlavním bodům a hlavní myšlence krátkého čteného textu týkající se běžného tématu a vyhledá v něm konkrétní informace.* *Dodržuje fonetická pravidla a čte nahlas jednoduchý text.* *PSANÍ* *Popíše minulé události běžného i nevšedního charakteru.* *MLUVENÍ* *Jednoduše vyjádří, co dělal o prázdninách a co bude dělat.* *Účastní se krátké konverzace o tom, co ho zajímá.* *Vyjádří souhlas či nesouhlas s jinými, jednoduše vyjádří svůj názor.*	GRAMATICKÉ JEVY • přítomný čas prostý, přítomný čas průběhový • minulý čas • budoucí čas • minulý čas průběhový • minulý čas prostý vs. minulý čas průběhový • určitý a neurčitý člen • neurčitá zájmena • zájmena • předpřítomný čas prostý • způsobová slovesa REÁLIE • English speaking countries • London • New York • Illnesses • Festivals (GB, USA)

Předmět: Anglický jazyk	**Ročník: 8. (3 hodiny týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
POSLECH *Rozumí obsahu promluvy, chápe celkový obsah sdělení.* *Rozumí jednoduché konverzaci na běžné téma.* *ČTENÍ* *Odhadne význam nových a neznámých slov a frází přiměřeně obtížném textu.* *Užívá slovní a větný přízvuk.* *Vystihne hlavní myšlenku a v textu najde odpovědi na otázky k textu.* *PSANÍ* *Napíše jednoduchý text na osvojované téma.* *Reaguje na jednoduché písemné sdělení.* *MLUVENÍ* *Ústně sestaví otázku, žádost, prosbu.* *Samostatně mluví o každodenních tématech.*	GRAMATICKÉ JEVY • přítomný čas • minulý čas • předpřítomný čas • větné dodatky • způsobové sloveso • sloveso + „-ing” nebo infinitiv • trpný rod • podmínkové souvětí • vyjádření účelu REÁLIE • Reading Habits • Heros • Healthy Lifestyle • Australia • Environment • Festivals (GB, USA)

Průřezová témata:

VEG – *Evropa a svět nás zajímá*

Žáci se prostřednictvím textů z časopisů a stránek v učebnicích dozvídají o životě lidí – svých vrstevníků, zvycích a tradicích v anglicky mluvících zemí. Žáci diskutují na daná témata, tvoří a prezentují projekty.

Předmět: Anglický jazyk	**Ročník: 9. (3 hodiny týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
POSLECH *Rozumí podstatě ústního projevu na známé téma, který obsahuje i neznámou slovní zásobu.* *Rozumí pomalu pronášenému projevu na specifické téma.* *Rozlišuje formální a neformální promluvu.* *ČTENÍ* *Pracuje s různými typy textu i s autentickými materiály (internet).* *Dokáže odpovědět na otázky týkající se textu.* *Pracuje s výkladovým slovníkem.* *PSANÍ* *Předá jednoduché informace z daných tematických okruhů.* *Napíše přiměřeně dlouhý text na známé téma.* *MLUVENÍ* *Při nedostatku známé slovní zásoby se dokáže vyjádřit jiným způsobem.* *Klade doplňující otázky při neporozumění* *Přednese samostatný ústní projev na známé téma.* *Aktivně vyjadřuje svůj názor.* *Adekvátně reaguje ve formálních i neformálních situacích.*	GRAMATICKÉ JEVY • přítomné časy • minulé časy • předpřítomný čas • členy • vyjádření budoucnosti • podmínkové souvětí • zájmena • frázová slovesa • trpný rod • předložky REÁLIE • English speaking countries • Education systems • Ambitions/jobs • Letter of Application • Festivals (USA, GB)

Průřezová témata:

VEG – *Evropa a svět nás zajímá*

Žáci se prostřednictvím textů z časopisů a stránek v učebnicích dozvídají o životě lidí – svých vrstevníků, zvycích a tradicích v anglicky mluvících zemí. Žáci diskutují na daná témata, tvoří a prezentují projekty.

5.2.3 DALŠÍ CIZÍ JAZYK

Další cizí jazyk je zařazen jako povinný předmět od 7. ročníku. Dle organizačních možností školy je nabízena žákům možnost volby mezi vybranými cizími jazyky. Konkrétní realizovaný cizí jazyk tedy závisí na organizačních možnostech školy nebo na volbě žáků. U žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka může být vzdělávací obsah nahrazen češtinou.[1] Pro hodnocení je součástí předmětu Český jazyk a literatura vzdělávacího oboru Jazyk a jazyková komunikace.

Německý jazyk

Charakteristika předmětu

Jako tzv. Další cizí jazyk se Německý jazyk vyučuje 2 hodiny týdně v 7. - 9. ročníku. Výuka probíhá v učebnách, které jsou přizpůsobeny na výuku jazyků.

Vyučovací předmět zpracovává vzdělávací obsah oboru Další cizí jazyk. Přispívá ke snižování jazykové bariéry a poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků s rodilými mluvčími německy mluvících zemí. Umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice. Výuka vychází z každodenních situací, které mohou nastat při pobytu v cizí zemi a žáci se tak učí tyto situace zvládat. Procvičováním poslechu, výslovnosti a čtením slov žáci získávají potřebné dovednosti pro vnímání německého jazyka a jeho porozumění. Cílem je zvládnutí základních témat, jako jsou rodina, škola, záliby, každodenní program, cestování. Výuka je zaměřena především na dosažení komunikativních dovedností na úrovni A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Žáci pracují s učebnicemi, učí se pracovat se slovníkem, vyhledávat informace a tvářet vlastní krátké texty. Výuka se zaměřuje na každodenní verbální komunikaci jako klíčový nástroj jednání v různých situacích, zároveň podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění. Během vyučovací hodiny jsou žáci vedeni k samostatné práci, k práci ve dvojicích nebo ve skupinách. Žáci využívají dostupné pomůcky, jako jsou slovníky, audio a videonahrávky. Žákům jsou k dispozici notebooky využívané k online procvičování, k vyhledávání informací na internetu a zpracování vlastních písemných výstupů.

Výchovné a vzdělávací strategie a klíčové kompetence se shodují se vzdělávacím oborem cizí jazyk, viz charakteristika předmětu.

[1] Výuka se zprvu zaměřuje především na výuku základních jazykových funkcí, komunikace a slovní zásobu a vybrané gramatické jevy. Viz také Kurikulum češtiny jako druhého cizího jazyka pro základní vzdělávání.

Předmět: Německý jazyk	**Ročník: 7. (2 hodiny týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
POSLECH *Rozumí jednoduchým pokynům učitele a otázkám běžným při výuce, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně.* *Rozumí slovům a jednoduchým větám, resp. dialogům pronášeným pomalu a zřetelně, zejména pokud má vizuální oporu.* *Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se probíraných témat.* *ČTENÍ* *Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům* *Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k probíraným tématům.* *Rozumí obsahu jednoduchého textu zejména, pokud má vizuální oporu, a vyhledá požadované informace.* *PSANÍ* *Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.* *Napíše jednoduchý text o sobě.* *MLUVENÍ* *Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.* *Sdělí jednoduchým způsobem základní informace o sobě.* *Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného a jeho přátel a podobné otázky pokládá.*	SLOVNÍ ZÁSOBA NA TÉMATICKÉ OKRUHY: • abeceda • volnočasové aktivity • dny v týdnu, měsíce, roční období, části dne • škola – předměty, školní potřeby GRAMATICKÉ JEVY • jednoduchá věta oznamovací • otázky doplňovací, zjišťovací • neurčitý/určitý člen • vyjadřování záporu pomocí nicht • zájmena osobní • časování sloves včetně haben, sein • způsobové sloveso können, müssen, möchten • rámcová konstrukce a slovosled ve větách a ve větách se způsobovým slovesem • skloňování podstatných jmen v 1. a 4. pádě • číslovky 0–20 REÁLIE • německy mluvící země • hlavní města • jazyky

Předmět: Německý jazyk	**Ročník: 8. (2 hodiny týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
POSLECH *Rozumí jednoduchým pokynům učitele a otázkám běžným při výuce, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně.* *Rozumí jednoduchému slyšenému textu na osvojované téma.* *Rozumí jednoduché konverzaci se známou slovní zásobou, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.* *ČTENÍ* *Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům.* *Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k probíraným tématům.* *Pochopí obsah jednoduchého textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá požadované informace.* *PSANÍ* *Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.* *Napíše jednoduché texty o sobě, rodině a svém volném čase.* *Stručně reaguje na jednoduché sdělení.* *MLUVENÍ* *Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.* *Sdělí základní informace o sobě a své rodině.* *Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného a jeho přátel a podobné otázky pokládá.*	SLOVNÍ ZÁSOBA NA TÉMATICKÉ OKRUHY: • jídlo, pití • nakupování • rodina • povolání • běžné potraviny, ovoce a zelenina • budovy ve městě • volnočasové aktivity • části těla, nemoci • dopravní prostředky GRAMATICKÉ JEVY • jednoduchá věta oznamovací, tázací a rozkazovací • podstatná jména – člen určitý a neurčitý • množné číslo podstatných jmen • rozkazovací způsob • číslovky 0–100 • zájmena osobní, přivlastňovací, záporná ve 3. a 4. pádě • časování sloves se změnou kmenové samohlásky • slovesa s odlučitelnou předponou • používání slovesa mögen • préteritum sloves haben, sein • předložky času (am, um, im) • předložky místa (in, nach, zu, auf) • tázací wo, woher, wann, wie, warum, wieviel

Předmět: Německý jazyk	**Ročník: 9. (2 hodiny týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
POSLECH *Rozumí jednoduchým pokynům učitele a otázkám běžným při výuce, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně.* *Rozumí jednoduchému slyšenému textu na osvojované téma.* *Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat a vyhledá v nich požadované informace.* *ČTENÍ* *Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům.* *Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k probíraným tématům.* *Pochopí obsah jednoduchého textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá požadované informace.* *PSANÍ* *Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.* *Napíše jednoduché texty o sobě, rodině a svém volném čase.* *Stručně reaguje na jednoduché sdělení.* *MLUVENÍ* *Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.* *Sdělí základní informace o sobě, rodině, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.* *Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného a jeho přátel a podobné otázky pokládá.*	SLOVNÍ ZÁSOBA NA TÉMATICKÉ OKRUHY: • cestování • vyjádření času • oblečení • místa a akce • volnočasové aktivity • bydlení • prázdninové aktivity GRAMATICKÉ JEVY • podstatná jména v 1., 3. a 4. pádě • zájmena přivlastňovací • slovesa s odlučitelnou předponou • perfektum sloves slabých a silných sloves • používání pomocných sloves haben/sein v perfektu • neurčité zájmeno man • vazba es gibt • předložky se 3. pádem, se 4. pádem, se 3. a 4. pádem • tázací wo, wohin, wann, wie, warum, wieviel

Ruský jazyk

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Ruský jazyk je realizován v 7., 8. a 9. ročníku, a to vždy s dvouhodinovou týdenní dotací. Předmět je vyučován v klasických třídách s možností využití dataprojektoru a audiovizuální techniky. Předmět Ruský jazyk naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru – další cizí jazyk rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Ruský jazyk je vyučován tak, aby logicky navazoval na výuku mateřského jazyka a anglického jazyka, případně dalších nabízených cizích jazyků. Jeho postupné osvojování pomáhá žáku jak v dalším studiu, tak i v budoucím pracovním uplatnění. Cílem je poskytnout žákům nástroj ústní i základní písemné komunikace, umožnit žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Důraz je kladen v prvním realizovaném ročníku především na zvládnutí azbuky, v dalších ročnících na komunikační schopnosti žáků, čemuž je podřízena i veškerá výuka gramatiky. Žáci musí rovněž porozumět čtenému textu, který je obsahem slov na jejich jazykové úrovni. Důležité je zvládnutí čtení a psaní v azbuce. Výuka stručně seznamuje žáky s reáliemi země, která tímto jazykem hovoří. Znalost cizího jazyka vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur, prohlubuje v nich toleranci k nim a je nedílnou součástí komunikace mezi nimi. Vzdělávací strategie zahrnují především formy práce podporující rozvoj učení, projektovou práci, řešení problémů, interakci, vnímaní souvislostí a získávání správných pracovních a učebních návyků. Jejich prostřednictvím jsou utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence podobné vyučovaným předmětům ostatních cizích jazyků. V Ruském jazyce se předpokládá dosažení úrovně A1.

Výchovné a vzdělávací strategie a klíčové kompetence se shodují se vzdělávacím oborem cizí jazyk, viz charakteristika předmětu.

Předmět: Ruský jazyk	**Ročník: 7. (2 hodiny týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
PSANÍ *Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.* *Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.* *Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.* *POSLECH S POROZUMĚNÍM* *Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně.* *Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.* *Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.* *MLUVENÍ* *Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.* *Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.* *Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.* *ČTENÍ S POROZUMĚNÍM* *Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům.* *Rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci.*	Gramatika (lexikální způsob osvojování mluvnického učiva) • zvuková a grafická podoba jazyka: azbuka • vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov: • pravopis • písmo – zvukový soulad • základní výslovnostní návyky: • přízvuk • redukovaná výslovnost nepřízvučných samohlásek • intonace • přítomný čas sloves • minulý čas sloves • skloňování podstatných jmen • koncovky přídavných jmen • osobní a přivlastňovací zájmena • číslovky 1–12 Rozvoj návyků • poslechu, • čtení s porozuměním • mluvení • práce se slovníkem Tematické okruhy Slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů: • Pozdravy, představování • Zdvořilostní fráze • Volný čas • Škola • Dny v týdnu • Rodina • Povolání • Zvířata • Bydlení

Předmět: Ruský jazyk	**Ročník: 8. (2 hodiny týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
PSANÍ *Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.* *Napíše jednoduché texty týkající se osvojovaných témat.* *Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.* *POSLECH S POROZUMĚNÍM* *Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně.* *Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.* *Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.* *MLUVENÍ* *Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.* *Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se osvojovaných témat.* *Odpovídá na jednoduché otázky týkající se osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.* *ČTENÍ S POROZUMĚNÍM* *Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům.* *Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům.* *Rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci.*	Gramatika (lexikální způsob osvojování mluvnického učiva) • příslovce • přítomný čas sloves • přídavná jména • zájmena osobní • skloňování podstatných jmen – lexikálně • číslovky do 1000 Rozvoj návyků • poslechu • čtení s porozuměním • mluvení • práce se slovníkem Tematické okruhy Slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, například: • Kalendářní rok – roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny, denní doba • Jídlo a nápoje, potraviny • Oblékání • Nákupy • Vzhled, charakter, podoba

Předmět: Ruský jazyk	**Ročník: 9. (2 hodiny týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
PSANÍ *Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.* *Napíše jednoduché texty týkající se osvojovaných témat.* *Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.* *POSLECH S POROZUMĚNÍM* *Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně.* *Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.* *Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.* *MLUVENÍ* *Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.* *Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se osvojovaných témat.* *Odpovídá na jednoduché otázky týkající se osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.* *ČTENÍ S POROZUMĚNÍM* *Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům.* *Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům.* *Rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci.*	Gramatika (lexikální způsob osvojování mluvnického učiva) • skloňování podstatných jmen • minulý čas sloves • rozkazovací způsob sloves • budoucí čas sloves • řadové číslovky • 3. stupeň přídavných jmen • předložky Rozvoj návyků • poslechu, • čtení s porozuměním, • mluvení • práce se slovníkem Tematické okruhy Slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, například: • Názvy zemí, jazyky, národnosti • Obec • Zdraví, nemoc • Reálie – svátky, tradice • Cestování, památky

5.2.4 MATEMATIKA

Charakteristika předmětu

Matematika se vyučuje od 6. do 9. ročníku s dotací 4 + 4 + 5 + 5 h týdně. Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Vytváří základ k poznávání a studiu přírodovědných předmětů. Má nezastupitelnou funkci při rozvoji takových schopností a dovedností žáků jako jsou paměť, představivost, logický úsudek, řešení problémů. Současně přispívá k formování některých rysů žákovy osobnosti, jakou jsou přesnost, pečlivost, vytrvalost, pracovitost, kritičnost. Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy: Číslo a proměnná, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru a Nestandardní aplikační úlohy a problémy. Během hodiny jsou žáci vedeni hlavně k samostatné práci, ale pracují i v různorodých skupinách. Mohou využívat i notebooky pro procvičování nebo zpracovávání dat ve statistice a učivu o funkcích. Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací. Věnujeme pozornost i žákům talentovaným, kteří řeší na hodinách složitější úlohy a zúčastňují se nejrůznějších matematických soutěží např. Matematická olympiáda, Matematický klokan, Pythagoriáda.

Výchovné a vzdělávací strategie a klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- *volí a využívá vhodné algoritmy, metody řešení, početní operace při řešení problémových úloh spojených s reálným životem,*
- *rozvíjí své abstraktní myšlení, dokáže vzájemně porovnat použité postupy a získané výsledky,*
- *chápe nutnost názorného a důsledného řešení úloh,*
- *umí pracovat s chybou.*

Kompetence k řešení problémů

- *dokáže matematizovat (používat matematický jazyk) jednoduché úlohy ze života, používá matematickou symboliku a terminologii.*

Kompetence komunikativní

- *zdůvodňuje matematické postupy, vyslovuje hypotézy, čte diagramy a grafy,*
- *vyjádří podstatné informace z textu symbolicky, obrázkem, textem, grafem, tabulkou.*

Kompetence sociální a personální

- *účinně spolupracuje a komunikuje s ostatními ve skupině, společně vytváří i dodržuje daná pravidla, ohleduplně dokáže vyjádřit souhlas či nesouhlas s názory ostatních.*

Kompetence občanské

- *rozvíjí důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh,*
- *při řešení rozvíjí svoji trpělivost, vytrvalost, přesnost, pečlivost, soustředěnost.*

Kompetence pracovní

- *dodržuje stanovená pravidla a přesnost při řešení konstrukčních úloh,*
- *na základě řešení jednoduchých úloh dokáže řešit i úlohy složitější.*

Kompetence digitální

- *využívá digitální technologie za účelem zautomatizování rutinních činností, zefektivnění vlastních pracovních postupů, usnadnění a zkvalitnění své práce,*
- *získává, vyhledává, kriticky posuzuje, zpracovává a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.*

Předmět: Matematika	**Ročník: 6. (4 hodin týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Čte, zapíše a porovná desetinná čísla a zobrazí je na číselné ose. *Ovládá a používá pravidla pro zaokrouhlování desetinných čísel.* *Osvojí si početní operace s desetinnými čísly.* *Provádí odhady početních operací s desetinnými čísly s danou přesností.* *Účelně využívá kalkulátor, využívá formát čísla při zaokrouhlení v tabulkovém kalkulátoru.* *Převede desetinné číslo na desetinný zlomek a naopak.* *Čte, zapíše a porovná zlomky a zobrazí desetinné zlomky na číselné ose.* *Vyjádří část celku graficky i zlomkem.* *Sečte zlomky se stejným jmenovatelem.*	DESETINNÁ ČÍSLA • Desetinná čísla • Prohloubení pojmu zlomek
Orientuje se mezi pojmy týkajícími se dělitelnosti. *Podle znaků dělitelnosti určí, čím je dané číslo dělitelné.* *Určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel dvou až tří přirozených čísel, využívá algoritmus rozkladu na součin prvočísel.* *Zažije si znaky dělitelnosti a dokáže je využít při výpočtech a řešení slovních úloh v oboru přirozených čísel.*	DĚLITELNOST ČÍSEL • Znaky dělitelnosti dvěma, třemi, čtyřmi, pěti, osmi a deseti • Prvočíslo, číslo složené • Nejmenší společný násobek, největší společný dělitel
Modeluje úhel, rozlišuje druhy úhlů podle jejich velikosti (ostrý, pravý, tupý, přímý). *Narýsuje daný úhel podle zadání, určí velikost úhlu pomocí úhloměru.* *Používá jednotky velikosti úhlu (stupně a minuty) a vzájemně je převádí.* *Dokáže úhly sečíst a odečíst početně.* *Využívá vlastnosti dvojic úhlů (vrcholové, vedlejší, střídavé a souhlasné).* *Sestrojí osu úhlu.*	ÚHEL A JEHO VELIKOST • Úhel a jeho velikost, jednotky velikosti úhlu • Sčítání a odčítání úhlu • Osa úhlu
Pozná útvary souměrně sdružené podle osy či středu. *Pozná útvary osově i středově souměrné.* *Přiřadí k sobě vzor a obraz, rozezná samodružný bod a samodružný útvar.* *Zná pojem osa a střed souměrnosti.* *Sestrojí obraz rovinného útvaru v osové i středové souměrnosti.* *Sestrojí obraz rovinného útvaru v osové i středové souměrnosti v pravoúhlé soustavě souřadnic.*	OSOVÁ A STŘEDOVÁ SOUMĚRNOST • Osová souměrnost • Středová souměrnost
Třídí a popisuje trojúhelníky (rozdělení podle velikostí stran a velikosti vnitřních úhlů). *Osvojí si trojúhelníkovou nerovnost.* *Dokáže popsat a sestrojit kružnici vepsanou a opsanou trojúhelníku.* *Dokáže popsat a sestrojit těžnici, těžiště, výšku a střední příčku trojúhelníku.*	TROJÚHELNÍK • Třídění trojúhelníků • Trojúhelníková nerovnost • Kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku • Výška, těžnice a střední příčka trojúhelníku
Rozlišuje prostorové útvary, pozná vrchol, hranu, stěnu, tělesovou úhlopříčku. *Načrtne a sestrojí síť krychle a kvádru, tělesa vymodeluje.* *Je schopen vypočítat povrch a objem kvádru a krychle i v úlohách z praxe.* *Účelně využívá při výpočtech kalkulátor.*	TĚLESA • Krychle a kvádr
Načrtne obraz kvádru a krychle v rovině.	ROVNOBĚŽNÉ A PRAVOÚHLÉ PROMÍTÁNÍ
Dokáže převádět jednotky délky, plochy, objemu a hmotnosti.	PŘEVODY JEDNOTEK
Využívá svých znalostí a úsudku k řešení logických úloh, hlavolamů, doplňovaček a slovních úloh.	ŘEŠENÍ ÚLOH Z PRAXE A LOGICKÝCH ÚLOH

Předmět: Matematika	**Ročník: 7. (4 hodin týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Porovnává zlomky s různým jmenovatelem, orientuje se na číselné ose. *Krátí a rozšiřuje zlomky, zapíše zlomek v základním tvaru a převrácený zlomek.* *Využívá nejmenší společný násobek při určování společného jmenovatele zlomků.* *Provádí početní operace se zlomky (sčítání, odčítání, násobení, dělení).* *Seznamuje se s pojmem smíšené číslo, převede smíšené číslo na zlomek a naopak, upraví složený zlomek.*	ZLOMEK • Porovnávání zlomků • Krácení a rozšiřování zlomků • Početní operace se zlomky • Smíšené číslo • Složený zlomek
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel. *Určí absolutní hodnotu celého čísla.* *Orientuje se na číselné ose.* *Zapíše periodické číslo.* *Provádí odhady výsledků početních operací v oboru racionálních čísel.* *Využívá těchto znalostí při řešení slovních úloh.*	ČÍSLA CELÁ A RACIONÁLNÍ • Porovnávání • Absolutní hodnota • Početní operace
Dělí celek na části v daném poměru. *Změní číslo v daném poměru.* *Upravuje daný poměr rozšiřováním a krácením.* *Orientuje s v pojmech postupný a převrácený poměr.* *Dokáže řešit úlohy vyjádřené poměrem.* *Využívá znalostí k řešení úloh s měřítkem plánu a mapy.*	POMĚR • Poměr • Měřítko plánu a mapy
Rozliší přímou a nepřímou úměrnost v příkladech reálného života. *Sestaví trojčlenku.* *Používá pojem úměra a vypočítá neznámý člen úměry.* *Řeší aplikační úlohy s využitím poměru a trojčlenky.*	ÚMĚRNOST • Přímá úměrnost • Nepřímá úměrnost • Slovní úlohy řešené trojčlenkou nebo úsudkem
Pracuje s pojmem procento. *Dokáže vyjádřit část celku procentem, zlomkem nebo desetinným číslem.* *Rozliší základ, procentovou část a počet procent.* *Určí z textu úlohy, které z hodnot (základ, procentovou část a počet procent) jsou v úloze zadány a kterou hodnotu má vypočítat a provede výpočet.* *Seznámí se s pojmem promile.* *Řeší jednoduché úlohy z oblasti finanční matematiky – jednoduchý úrok.*	PROCENTA • Procento • Procentová část, základ, počet procent
Vysvětlí pojem shodnost trojúhelníků. *Používá věty o shodnosti trojúhelníků k řešení geometrických úloh.* *Načrtne a sestrojí ze zadaných údajů trojúhelník podle vět sss, sus, usu.* *Je schopen jednoduchou symbolikou zapsat postup konstrukce.* *Vypočítá obsah a obvod trojúhelníku.*	TROJÚHELNÍK • Shodnost • Věty o shodnosti trojúhelníků • Konstrukce trojúhelníku • Obvod a obsah trojúhelníku
Třídí a popisuje čtyřúhelníky. *Rozlišuje jednotlivé rovnoběžníky a lichoběžníky.* *Využívá jejich vlastností při řešení geometrických úloh.* *Načrtne a sestrojí daný čtyřúhelník ze zadaných údajů.* *Je schopen jednoduchou symbolikou zapsat postup konstrukce.*	ČTYŘÚHELNÍKY • Třídění čtyřúhelníků • Rovnoběžníky • Lichoběžníky

Vypočítá obsah a obvod rovnoběžníku, lichoběžníku.	• Obvod a obsah rovnoběžníku a lichoběžníku
Rozlišuje pojmy prostor a rovina. *Správně používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol, stěnová a tělesová úhlopříčka.* *Charakterizuje pojem kolmý hranol, pravidelný hranol.* *Načrtne a sestrojí síť hranolu, tělesa vymodeluje.* *Vypočítá povrch a objem libovolného hranolu.* *Řeší aplikační úlohy s využitím znalostí o obvodu a obsahu čtyřúhelníků a znalostí o hranolech.* *Při řešení úloh provede náčrt a rozbor úlohy.* *Účelně využívá kalkulátor.*	HRANOLY • Hranoly
Dokáže vyhledávat potřebné informace z grafů a tabulek. *Dokáže data zpracovat formou grafu.*	ZPRACOVÁNÍ DAT DO GRAFŮ, PRÁCE S GRAFY

Předmět: Matematika	**Ročník: 8. (5 hodin týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Rozlišuje pojmy umocňování a odmocňování. *Určuje zpaměti druhou mocninu čísel 1–20 a odmocninu těchto mocnin.* *Určuje druhou mocninu a odmocninu přirozených a desetinných čísel pomocí tabulek a kalkulátoru.* *Ovládá pravidla pro umocňování a odmocňování součinu a podílu dvou čísel.*	DRUHÁ MOCNINA A ODMOCNINA • Druhá mocnina • Druhá odmocnina
Vysvětlí pojmy odvěsna a přepona v pravoúhlém trojúhelníku. *Používá Pythagorovu větu pro výpočet třetí strany pravoúhlého trojúhelníku.* *Používá obrácenou Pythagorovu větu.* *Řeší praktické úlohy s využitím Pythagorovy věta, situaci načrtne.*	PYTHAGOROVA VĚTA • Pythagorova věta • Obrácená Pythagorova věta
Na základě znalostí druhé mocniny a odmocniny se seznamuje s třetí mocninou a odmocninou. *Určuje třetí mocninu a odmocninu přirozených a desetinných čísel.* *Seznamuje se s mocninami s přirozeným mocnitelem a s pravidly početních operací mocnin s přirozeným mocnitelem.* *Zapíše číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti.*	MOCNINY S PŘIROZENÝM MOCNITELEM • Třetí mocnina a odmocnina • Početní operace s mocninami a s přirozeným mocnitelem
Definuje a sestrojí kružnici a kruh. *Rozliší poloměr a průměr.* *Určí vzájemnou polohu kružnice a přímky (sečna, tečna, vnější přímka).* *Určí vzájemnou polohu dvou kružnic.* *Orientuje se v pojmech tětiva, vnitřní a vnější dotyk kružnic.* *Vypočítá délku kružnice, obvod a obsah kruhu a jeho částí.*	KRUH, KRUŽNICE • Kruh, kružnice • Vzájemná poloha kružnice a přímky • Vzájemná poloha dvou kružnic • Délka kružnice, obvod a obsah kruhu
Sestrojí tečnu ke kružnici z bodu na kružnici i tečny ke kružnici z bodu vně kružnice. *Využívá vlastnosti Thaletovy věty v konstrukčních úlohách.*	THALETOVA VĚTA • Thaletova věta • Tečna ke kružnici
Vysvětlí pojem proměnná, výraz s proměnnou, jednočlen, mnohočlen. *Zapíše výraz podle slovního textu.* *Vypočte hodnotu výrazu pro dané hodnoty proměnných.* *Provádí početní operace s výrazy (výsledný mnohočlen je maximálně druhého stupně).* *Používá metodu vytýkání a vzorců* $(a+b)^2$, $(a-b)^2$, $(a-b) . (a+b)$ *pro rozklad mnohočlenu na součin.*	ALGEBRAICKÉ VÝRAZY • Zápis výrazu • Početní operace s výrazy • Vytýkání • Vzorce pro rozklad mnohočlenu na součin
Charakterizuje válec. *Načrtne a sestrojí síť válce.* *Vypočítá objem a povrch válce.* *Řeší aplikační úlohy s využitím daných poznatků o válci a jeho částech.*	VÁLEC • Válec • Objem a povrch válce
Určí, kdy jsou si výrazy rovny. *Pomocí ekvivalentních úprav dokáže najít řešení dané rovnice a určit počet řešení.* *Sestaví rovnici ze zadaných údajů slovní úlohy a vyřeší ji.* *Vyjádří neznámou z rovnice.*	LINEÁRNÍ ROVNICE • Lineární rovnice • Řešení slovních úloh • Vyjádření neznámé ze vzorce
Sestrojí rovinné útvary dle zadaných prvků. *Řeší úlohy podle množiny bodů dané vlastnosti.*	KONSTRUKČNÍ ÚLOHY • Množiny bodů dané vlastnosti

Při řešení provádí rozbor úlohy, náčrt, zapisuje postup konstrukce s využitím matematické symboliky (případně ji kombinuje se slovním vyjádřením), určuje počet řešení.	
Provede jednoduché statistické šetření, zpracuje je ve vhodném programu (výpočty, grafy, porovnání). *Porovnává soubory dat, pracuje s grafem a určuje základní vlastnosti dat.* *Určí aritmetický průměr, četnost, modus, medián.*	STATISTIKA • Základní statistické pojmy • Práce s daty
Užívá úsudku a logického řešení, hledá další různá řešení daného problému.	ŘEŠENÍ POČETNÍCH KVÍZŮ, LOGICKÝCH ÚLOH, DOPLŇOVAČEK

Výstupy žáka	**Obsah rozšiřujícího učiva**
Sestavuje rovnice, pomocí kterých řeší slovní úlohy. *K řešení využívá matematické operace v oboru celých a racionálních čísel.*	Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli Úlohy o pohybu, o směsích, o společné práci

Předmět: Matematika	**Ročník: 9. (5 hodiny týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Vysvětlí pojem podobnost trojúhelníků. *Používá věty o podobnosti trojúhelníků k řešení geometrických úloh.*	PODOBNOST TROJÚHELNÍKŮ • Podobnost • Věty o podobnosti trojúhelníků
Řeší soustavu dvou rovnic o dvou neznámých dosazovací a sčítací metodou, graficky. *Řeší úlohy z praxe, při řešení zvolí známý algoritmus nebo použije úsudek, provede zkoušku správnosti řešení.*	SOUSTAVY ROVNIC SE DVĚMA NEZNÁMÝMI • Řešení soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými různými metodami
Rozhodne, zda je daná závislost mezi dvěma veličinami funkcí, uvede příklady z běžného života. *Určí definiční obor a obor hodnot funkce, funkční hodnotu.* *Rozpozná funkci přímá a nepřímá úměrnost, lineární, konstantní a lomenou.* *Vyjádří dané funkce tabulkou, rovnicí, grafem.* *Podle zadání sestrojí graf funkce.* *Odhalí funkční vztah v textu úlohy.* *Využívá znalostí o funkcích k řešení praktických úloh.*	FUNKCE • Funkce a její graf • Definiční obor a obor hodnot funkce, funkční hodnota • Rostoucí a klesající funkce • Funkce konstantní, přímé úměrnosti, nepřímé úměrnosti, lineární a lomená
Charakterizuje jehlan, kužel, kouli. *Načrtne a sestrojí síť jehlanu, kuželu, načrtne kouli.* *Vypočítá objem a povrch jehlanu, kuželu, koule.* *Řeší aplikační úlohy s využitím daných poznatků o jehlanu, kuželi, kouli.*	TĚLESA • Jehlan • Kužel • Koule • Objem a povrch jehlanu, kuželu a koule
Řeší úlohy na prostorovou představivost s využitím poznatků a dovedností z jiných tematických a vzdělávacích oblastí. *Osvojuje si základy technického kreslení, pravoúhlého promítání na dvě průmětny (sdružené průměty).*	PROSTOROVÉ ÚLOHY, PRAVOÚHLÉ PROMÍTÁNÍ • Prostorové úlohy • Pravoúhlé promítání
Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede a rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje. Objasní principy rozpočtu domácnosti. *Na příkladech ukáže příklady vhodného využití hotovostního a bezhotovostního placení. Uvede příklady použití kreditní a debetní platební karty.* *Vysvětlí funkci banky, význam úroku a druhy pojištění.* *Uvede a porovná způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu.*	ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ • Rozpočet domácnosti • Možnost platebního styku • Peněžní ústavy a jejich funkce • Pojištění

Výstupy žáka	**Obsah rozšiřujícího učiva**
Určuje definiční obor výrazu. Hledá podmínky řešení daného výrazu a jeho nenulovou hodnotu. Krátí a rozšiřuje lomený výraz, zvládá početní operace, upravuje složený lomený výraz.	Lomený výraz, jeho úpravy Využití vzorců

5.2.5 INFORMATIKA

Charakteristika předmětu

Předmět je realizován v šestém až devátém ročníku druhého stupně v rámci jedné hodiny týdně. Výuka probíhá v odborné učebně informatiky zpravidla s menším počtem žáků třídy a úzce navazuje na stejnojmenný předmět 1. stupně. Viz charakteristika předmětu, kapitola 5.1.4. V některých výstupech doplňuje a zdokonaluje znalosti a dovednosti získané na prvním stupni.

V 9. ročníku je realizováno průřezové téma Mediální výchova – Práce v realizačním týmu.

Předmět: Informatika	**Ročník: 6. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Vysvětlí pojmy data, informace. *Popíše proces komunikace a vyjmenuje prostředky komunikace.* *Vyhledá si potřebná data a získá z nich informace.* *Zvládne uložit soubor do konkrétní složky v počítači a vyhledat konkrétní soubor, zná-li jeho umístění.*	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ • data, informace • proces komunikace • získání a interpretace dat • ukládání dat
Vysvětlí využití a funkci antiviru a firewallu. *Objasní pojem aktualizace.* *Dokáže najít a aplikovat dostupné aktualizace.* *Rozezná silné a slabé heslo.* *Interpretuje funkci zálohování a archivace dat.* *Dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat.* *Popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení.* *Poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače.*	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE • zabezpečení digitálních zařízení a dat • aktualizace • heslo • zálohování a archivace dat • bezpečnost • řešení jednoduchých technických problémů
Vysvětlí pojmem algoritmus. *Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup.* *Určí problém, který je daným algoritmem řešen.* *Rozdělí problém na jednotlivé řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení.* *Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní.* *Upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému.*	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ • algoritmus • postup řešení problému a jeho jednotlivé kroky • dekompozice úlohy, problému • tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu

Předmět: Informatika	**Ročník: 7. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Rozlišuje hardware a software a dokáže uvést příklady. *Vysvětlí činnost počítače z hlediska hardwaru.* *Rozpozná jednotlivé součástky počítače.* *Popíše, jak funguje operační systém.* *Vyjmenuje typy operačních systémů a vysvětlí jejich využití.* *Vysvětlí pojmy datový soubor a programový soubor, chápe rozdíl mezi nimi a popíše jejich asociace v operačním systému.* *Ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos.* *Zvládne komprimovat a dekomprimovat soubory za využití vhodného nástroje.* *Nainstaluje a odinstaluje aplikaci.* *Diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě.* *Vysvětlí pojem počítačová síť a popíše fungování sítě.* *Uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky.* *Vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě.* *Rozlišuje jednotlivé účty v rámci počítačové sítě (administrátor, uživatel) a chápe jejich užití.* *Popíše strukturu a principy fungování internetu.* *Vysvětlí základy fungování webu.* *Interpretuje pojem digitální stopa a uvede příklady.* *Popíše fungování a algoritmy sociálních sítí.*	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE • hardware a software • součásti počítače a principy jejich společného fungování • operační systémy • datové soubory, programové soubory • formáty souborů • komprese a dekomprese souboru • instalace aplikací • fungování nových technologií kolem žáka • počítačová síť • typy sítí • přístupová práva • internet • web • digitální stopa • sociální sítě

Předmět: Informatika	**Ročník: 8. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení. *Při řešení problému využívá modelace pomocí grafů v programu Excel, případně obdobných schémat, jako je myšlenková mapa či vývojový diagram.* *Rozlišuje jednotlivé typy grafů.* *Dokáže z modelu vyčíst data.* *Porovnává svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému, vybere vhodnější a svou volbu zdůvodní.* *Zhodnotí, zda všechna data v modelu jsou potřebná k řešení problému.* *Vyhledá chybu v modelu a opraví ji.*	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ • modelování • graf, schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram
Interpretuje pojem informační systém. *Vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi.* *Zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů.* *Vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat.* *Na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy a evidenci dat.* *Evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu.* *Nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku.* *Využívá funkce pro automatizaci zpracování dat.*	INFORMAČNÍ SYSTÉMY • informační systémy • uživatelé, činnosti, práva, struktura dat • ochrana dat a uživatelů • formulace požadavků • práce se záznamy • struktura, tvorba a úprava tabulky • kontrola správnosti a použitelnosti struktury • hromadné zpracování dat • řazení, filtrování a vizualizace dat • odhad závislostí • funkce a vzorce

Předmět: Informatika	**Ročník: 9. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Umí si vyhledat potřebná data a interpretovat je. *Vyhledá chyby v cizích interpretacích dat.* *Rozlišuje pojmy bit a bajt a orientuje se v jejich převodech.* *Vysvětlí pojem kódování a vyjmenuje příklady standardizovaných kódů.* *Navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu.* *Seznamuje se s pojmem šifra.* *Dokáže použít jednoduché šifry v textu.*	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ • data, informace • vyhledávání a interpretace dat • bit, bajt • kódování a přenos dat • šifrování
Orientuje se v prostředí OzoBlockly a využívá jednotlivé nástroje pro práci s Ozobotem. *V blokově orientovaném programovacím jazyce, jako je OzoBlockly či Scratch, vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně.* *Vyzkouší program a opraví v něm případné chyby.* *Používá opakování, větvení programu, proměnné.* *Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu.*	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ • blokově orientovaný programovací jazyk • nástroje programovacího prostředí • tvorba programu • cykly, větvení, proměnné • ověření algoritmu, programu • nalezení chyby • úprava algoritmu a programu
Seznamuje se s jazykem HTML. *Za pomoci HTML jazyka tvoří jednoduché webové stránky.*	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ • kódování

Průřezová témata:

MV – *Práce v realizačním týmu*

Na základě práce s textem, prezentací, shromažďováním informací pracovat při tvorbě na společné práci na libovolná témata.

5.2.6 DĚJEPIS

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět má časovou dotaci jedné hodiny týdně v šestém ročníku a dvě hodiny týdně v sedmém až devátém ročníku. Výuka probíhá většinou v odborných učebnách jednotlivých vyučujících. Součástí výuky mohou být i exkurze na různá místa, která jsou spjata s historií a váží se na historické události. Předmět směřuje k tomu, aby žáci poznali důležité historické události a prvky z minulosti, které jim lépe napomůžou poznat přítomnost a dokáží se z nich poučit pro budoucí život. Důraz je kladen především na historické myšlení a souvislosti. Do výuky mohou být řazeny různé krátkodobé projekty. Snaha je o pestré využití zvukových, obrazových a písemných pramenů.

Výchovné a vzdělávací strategie a klíčové kompetence:

Během výuky je kladen důraz na práci s textem a s mapou, vyhledávání informací z různých informačních zdrojů a na motivaci k historické problematice (kompetence k učení). Žáci jsou vedeni k porovnání a kritickému zhodnocení historické literatury (respektive ukázek) a pramenů. Důraz je kladen na historické myšlení (kompetence k řešení problému). V rámci výuky jsou zvoleny různé formy včetně skupinové práce. U vybraných skupinových prací mohou žáci používat digitální technologie. Žáci jsou vedeni k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při práci s důvěryhodnými zdroji (kompetence digitální). Žáci se snaží vyjádřit svůj názor na historické události a kritickým pohledem je hodnotit. Je snaha rozvíjet úctu ke svému národu a respekt k národům ostatním. Při výuce je tendence upozornit žáky na názory, které ohrožují lidskou důstojnost a principy demokratického soužití a kriticky je zhodnotit. Žák se snaží formulovat své myšlenky a názory, zapojuje se do diskuze, ve kterých se učí obhájit svůj názor (kompetence komunikativní, sociální a personální). Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Na základě historických zkušeností se tak mohou žáci vypořádat s určením své vlastní identity a mohou také využít historické znalosti v dalším životě (kompetence občanské a pracovní).

Do učiva devátého ročníku je integrován okruh Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování průřezového tématu Výchova demokratického občana.

Předmět: Dějepis	**Ročník: 6. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků. *Uvede příklady zdrojů informací o minulosti a institucí, které je uchovávají.* *Rozlišuje prameny hmotné a nehmotné.* *Orientuje se na časové ose a v historické mapě.* *Řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu.*	ÚVOD DO STUDIA DĚJEPISU • Poznávání minulosti • Měření času, časová osa
Porovnává, v čem se jednotlivé vývojové typy člověka postupně zdokonalovaly. *Charakterizuje a porovnává život pravěkých lidí a jejich kulturu v jednotlivých pravěkých obdobích se zaměřením na naše území.* *Objasní význam zemědělství a zpracování kovů pro lidskou společnost. Uvede výhody používání kovových materiálů a nástrojů.*	PRAVĚK • Vznik a vývoj člověka • Doba kamenná a první zemědělci • Doba bronzová a železná • Keltové, Germáni, Slované na našem území
Ocení vynález písma. *Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací.* *Vyjmenuje s použitím map příklady velkých řek, v jejichž povodí vznikly významné světové starověké civilizace, prokáže základní orientaci na mapě.* *Porovná formy vlády a postavení společenských skupin ve vybraných státech a vysvětlí podstatu antické demokracie – uvede její klady a zápory.* *Demonstruje na konkrétních příkladech přínos starověkých kultur.* *Vyhledá rozdíly mezi městskými státy Sparta a Athény.* *Zhodnotí význam Alexandra Makedonského, prokáže základní orientaci na mapě (rozsah území).* *Uvede nejvýznamnější památky, které se staly součástí světového kulturního dědictví.* *Užívá s porozuměním pojmy: demokracie, mozaika, freska, tragédie, komedie.* *Uvede základní rysy křesťanství.* *Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku raně středověkých států.*	NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, STAROVĚK • Mezopotámie • Čína • Egypt • Řecko • Řím • Stěhování národů

Předmět: Dějepis	**Ročník: 7. (2 hodiny týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, umí popsat běžný způsob života a povinnosti jednotlivých skupin obyvatel v raném středověku. *Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí.* *Stručně charakterizuje vládu významných panovníků raně středověkých států (Karel Veliký, Ota I., Alfréd Veliký, Vilém Dobyvatel, Justinián).* *Uvede příklady přínosu arabské kultury.* *Ujasní si příčiny křížových výprav do Palestiny, zhodnotí jejich pozitivní i negativní přínos.* *Objasní vznik Velkomoravské říše – prvního státu na našem území, zhodnotí její politický a kulturní význam, i vztahy s franckou a byzantskou říší. Vysvětlí příčiny zániku Velkomoravské říše.* *Rozlišuje pověsti, týkající se počátků českého státu, od historicky prokázaných skutečností.* *Popíše vývoj českého státu v evropských souvislostech. Uvede přínos významných českých panovníků 10. – 12. století.* *Za pomoci práce s mapou si uvědomí rozsah území Svaté říše římské a její vztahy s českým státem. Prokáže dobrou orientaci na historických mapách i na mapě současné – porovná je mezi sebou.* *Uvede základní znaky románské kultury a jmenuje některé památky na našem území.*	RANÝ STŘEDOVĚK • Středověká společnost • Nové státy a říše (Francká říše, Anglie, Svatá říše římská, Byzantská říše, Arabové) • Křížové výpravy • Sámova říše, Velká Morava • Český stát v době knížecí • První čeští králové • Románská kultura
Popíše každodenní život člověka ve středověku. Vysvětlí pojem „kolonizace“. *Stručně popíše vzhled a význam středověkého města.* *Dokáže vyjmenovat české krále z rodu Přemyslovců počínaje Přemyslem Otakarem I. a klíčové události spojené s jejich vládou. Uvede příklady posilování i oslabování pozice českého státu vůči Svaté říši římské.* *Umí vysvětlit pojem „dědičný královský titul“.* *Popíše vývoj evropských zemí v souvislosti se stoletou válkou.* *Popíše postavení českého státu za vlády Lucemburků ve 14. – 15. století.* *Pojmenuje úspěchy a problémy v období vlády Karla IV. a Václava IV. v zemích Koruny české.* *Vysvětlí, hlavní příčiny kritiky církve. Popíše události spojené s osobností Jana Husa. Jmenuje hlavní body programu husitského hnutí. Stručně popíše průběh a výsledek husitských válek.* *Popíše politické a hospodářské poměry v českém státě za panování Jiřího z Poděbrad a jagellonské dynastie.* *Uvede základní znaky gotické kultury a jmenuje některé památky na našem území.*	VRCHOLNÝ A POZDNÍ STŘEDOVĚK • Život ve středověku, vznik měst • Český stát za posledních Přemyslovců • Dějiny významných evropských zemí (Stoletá válka) • Lucemburkové na českém trůně • Husitství • Počátky českého stavovského státu • Gotická kultura
Vysvětlí příčiny objevných plaveb, jejich význam a důsledků pronikání evropských civilizací do nových oblastí světa. *Popíše hospodářské a společenské změny v Evropě v raném novověku.* *Charakterizuje nové myšlenky žádající reformu církve. Popíše změny ve francouzské, německé a anglické společnosti v souvislosti s evropskou náboženskou reformací a stručně nastíní události ve vybraných evropských zemích.* *Objasní vývoj a postavení českých zemí jako součásti evropské habsburské říše. Zhodnotí politický a kulturní význam přesunutí sídla císaře Rudolfa II. do Prahy.* *Uvede základní znaky renesance a jmenuje některé památky na našem území.* *Objasní příčiny a důsledky třicetileté války se zaměřením na české poměry.*	RANÝ NOVOVĚK • Objevné plavby a jejich důsledky • Hospodářské a společenské změny v Evropě • Reformace v Evropě, Evropa v 16. století • Český stát mezi lety 1526–1618 • Humanismus a renesance • Třicetiletá válka

Předmět: Dějepis	**Ročník: 8. (2 hodiny týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Uvede příklady různých typů monarchií a na příkladech Anglie a Francie je porovná. *Popíše problémy při osídlování severní Ameriky.* *Vysvětlí obchodní trojúhelník mezi Evropou, Afrikou a Severní Amerikou. Vysvětlí důvody vzniku boje o nezávislost severoamerických kolonií.* *Objasní vývoj habsburské monarchie s důrazem na české země.* *Jmenuje významné reformy Marie Terezie a Josefa II., dokáže přiblížit podstatu reforem.* *Rozpozná základní prvky barokní kultury. Uvede příklady významných památek.*	OSVÍCENSTVÍ A ABSOLUTISMUS • Typy monarchií • Anglie 17. a 18. stol., britské kolonie v Americe, vznik USA • Francie 17. a 18. stol. • Habsburská monarchie a české země v 2. polovině 18. stol. (Marie Terezie a Josef II.) • Baroko a klasicismus
Pochopí revoluční snahy ve Francii a vliv na jiné evropské státy – přiblíží počátek revoluce, vysvětlí její heslo volnost, rovnost, bratrství a Deklaraci práv člověka a občana (spojit se současným chápáním). *Rozlišuje jednotlivé fáze revoluce: republiku, jakobínskou diktaturu a konzulát.* *Zhodnotí vládu a osobnost Napoleona Bonaparta.* *Stručně vymezí situaci v Evropě v době napoleonských válek.* *Objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití společenských struktur v Evropě.*	VELKÁ FRANCOUZSKÁ REVOLUCE A NAPOLEONSKÉ VÁLKY • Konec absolutismu ve Francii, Velká francouzská revoluce (příčiny, průběh, důsledky) • Napoleon Bonaparte • Evropa a napoleonské války
Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje vliv rozvoje průmyslu na změny ve společnosti. *Objasní pojem průmyslová revoluce a uvede hlavní vynálezy související s průmyslovou revolucí.* *Uvede sociální důsledky revoluce – zhodnotí pracovní podmínky dělníků.* *Přiblíží a zhodnotí národní obrození, uvede hlavní představitele.* *Dokáže přiblížit počátky průmyslové revoluce v českých zemích.* *Dokáže odlišit způsob života ve městě od venkovského.*	PONAPOLEONSKÁ EVROPA • Průmyslová revoluce a její důsledky • České země v době tzv. národního obrození a průmysl v českých zemích
Objasní touhu národů po samostatnosti a uvede požadavky ve vybraných revolucích. *Uvědomí si zásadní změnu, kterou přinesla revoluce českým zemím.*	REVOLUCE 1848/1849 • Revoluční události v Evropě • Revoluční události v Habsburské monarchii a v Českých zemích
Zhodnotí vývoj Velké Británie za vlády královny Viktorie. *Charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií.* *Popíše vývoj událostí ve světě, se zaměřením na USA a Japonsko, jako nově se rozvíjející průmyslové velmoci.* *Stručně charakterizuje proces sjednocení Itálie a Německa.* *Popíše postavení českých zemí v habsburské monarchii.* *Vysvětlí změny ve společnosti a zhodnotí dopad nových technických a vědeckých vynálezů a společnost.*	EVROPA A SVĚT VE 2. POLOVINĚ 19. STOLETÍ • Velká Británie, imperialismus a kolonialismus • Japonsko – otevření se světu • USA – osídlování západu, válka severu proti jihu • Sjednocení Itálie a Německa • Habsburská monarchie a české země (Bachův absolutismus, rakousko-uherské vyrovnání) • Změny ve společnosti, technický a vědecký pokrok

Charakterizuje příčiny války. Na příkladech demonstruje zneužití techniky během první světové války. Vysvětlí pojmy zákopová válka, válečná fronta. *Charakterizuje výsledky světové války a vymezí poválečné uspořádání světa.* *Uvědomí si význam Masarykova zahraničního odboje (vč. legií) pro vznik Československa. Dokáže objasnit vyhlášení československé samostatnosti.*	1. SVĚTOVÁ VÁLKA • Příčiny a průběh první světové války • Výsledky a důsledky první světové války • Češi a Slováci během první světové války • Vznik Československé republiky

Předmět: Dějepis	**Ročník: 9. (2 hodiny týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Popíše základní změny v poválečném uspořádání Evropy. *Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí.* *Uvede národnostní složení v meziválečném období Československa a příklady problémů s tím spojených.* *Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny a jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět.* *Pojmenuje důvody oslabení, krize a pádu československé demokracie v roce 1938 a státní samostatnosti v roce 1939.*	MEZIVÁLEČNÉ OBDOBÍ • Versailleský mírový systém • Československo 1918–1938 • Nástup totalitních systémů, hlavní události ve světě • Rozpad versailleského systému (Mnichovská dohoda, druhá republika a vznik protektorátu Čechy a Morava)
Charakterizuje průběh války. *Rozpozná nebezpečí totalitní moci. Na příkladech vysvětlí antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv.* *Objasní situaci v protektorátu, chápe význam odboje.* *Demonstruje využití a zneužití techniky během války.*	DRUHÁ SVĚTOVÁ VÁLKA • Průběh druhé světové války • Zločiny proti lidskosti • Češi během druhé světové války, odboj • Charakteristika války a technický pokrok
Objasní význam norimberského tribunálu a výsledek Postupimské konference. *Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa. Vysvětlí pojem studená válka a železná opona.* *Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce.* *Uvede příklady zástupných konfliktů během studené války, vysvětlí příčiny rozdělení Německa, stručně charakterizuje příčiny a důsledky války v Koreji.* *Popíše poválečný vývoj v Československu z hlediska hospodářské a politické situace.* *Objasní řešení národností otázky v československém pohraničí.* *Popíše události únorových dní 1948 a zhodnotí dopad těchto událostí na další vývoj státu.* *Na příkladech doloží totalitní znaky v ČSR. Vysvětlí pojmy politický proces a StB, uvede příklady procesů vedených v Československu v 50. letech.* *Objasní příčiny a důsledky karibské krize, druhé berlínské krize a války ve Vietnamu.* *Objasní pojem „pražské jaro“, spojí ho s konkrétním časovým obdobím a na příkladech popíše změny, jmenuje vůdčí osobnosti pražského jara. Popíše události srpna 1968. Vysvětlí pojem „normalizace“, uvede příklady projevů normalizace v životě československých občanů, vysvětlí pojem disent (Václav Havel, Charta 77) a zhodnotí jejich roli v boji proti totalitě.* *Vysvětlí příčiny pádu komunistického režimu, popíše události listopadu 1989.*	POVÁLEČNÝ VÝVOJ • Důsledky války: Postupimská konference, norimberské procesy • Studená válka – vznik bipolárního světa (vznik NATO, první berlínská krize, Korejská válka, vývoj ve východním bloku) • Československo v letech 1945-1948 • Československo v 50. letech • Studená válka v 60. a 70. letech (Karibská krize, druhá berlínská krize, válka ve Vietnamu) • Československo v 60. - 80. letech (pokusy o změnu, Pražské jaro a jeho konec v roce 1968, normalizace, sametová revoluce)
Posoudí postavení rozvojových zemí. *Datuje vznik České republiky a popíše její zapojení do mezinárodních struktur, ekonomickou transformaci 90. let (kupónová privatizace) a politicko-mocenský systém a směřování od roku 1993.* *Prokáže základní orientaci v problémech současného světa.*	PROBLÉMY SOUČASNÉHO SVĚTA Vybrané události po roce 1989 (vznik ČR, válka v Jugoslávii, terorismus, rozvoj zemí třetího světa)

Průřezová témata:

VDO – *Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování*

Na příkladech totalitních systémů 20. století přiblížit výhody a nevýhody opačné formy vlády – demokracie a její fungování ve společnosti.

5.2.7 VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Charakteristika předmětu

Předmět Výchova k občanství zahrnuje celý obsah vzdělávacího oboru Výchova k občanství a část obsahu oboru Výchova ke zdraví, která je do předmětu integrována. Součástí výuky je i obsahová náplň průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Environmentální výchova, Multikulturní výchova. Naopak obsahová náplň Člověk, stát a hospodářství, tzv. finanční gramotnost, je převážně realizována v předmětu matematika. Vyučovací předmět má časovou dotaci 1 hodinu týdně ve všech ročnících druhého stupně. Výuka probíhá většinou v celých nedělených třídách v odborných učebnách jednotlivých vyučujících.

Občanská výchova vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života společnosti. Zaměřuje se na vytváření kvalit souvisejících s jeho začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Vede k realistickému sebepoznávání a poznávání osobnosti druhých lidí. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat zodpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou zodpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě v demokratické společnosti. Zabývá se prevencí rasistických, xenofobních a extremistických postojů, směřuje žáky k toleranci, respektování lidských práv a k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí.

<u>Výchovné a vzdělávací strategie a klíčové kompetence:</u>

Kompetence k učení – žák dokáže vyhledat, třídit a systematizovat informace, užít je v tvůrčích činnostech a v praktickém životě, dokáže kriticky hodnotit výsledky svého vzdělávání a diskutovat o nich.

Kompetence k řešení problémů – žák rozpozná problémové situace a přemýšlí o nich, díky vlastnímu úsudku dokáže promyslet různé způsoby, jak řešit problémové situace ve škole i mimo ni.

Kompetence komunikativní – žák dokáže výstižně zformulovat své myšlenky a kultivovaně je vyjádřit, snaží se aktivně naslouchat druhým lidem, reagovat na jejich názory a vhodně argumentovat.

Kompetence sociální a personální – žák se aktivně podílí na skupinové práci, ovlivňuje její kvalitu, snaží se taktně jednat s ostatními lidmi, upevňovat tak žádoucí mezilidské vztahy.

Kompetence občanské – žák si uvědomuje nutnost a vlastní zodpovědnost postavit se proti jakékoliv formě násilí, je si vědom svých práv i povinností, které vyplývají ze společenských norem.

Kompetence digitální – umožňujeme žákům používat digitální zařízení, aplikace a služby s ohledem na konkrétní situaci a účel. Vedeme žáky k samostatnému vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu. Podporujeme žáky ve využívání digitálních technologií pro zefektivnění či zjednodušení pracovních postupů a zkvalitnění výsledků práce a upozorňujeme žáky na možná rizika využívání digitálních technologií. Vedeme žáky k tomu, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky.

Vzhledem ke společnému obsahu je do výuky zařazeno velké množství tematických okruhů průřezových témat:

- OSV – Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygiena (8 ročník), Mezilidské vztahy, Seberegulace a sebeorganizace a Poznávání lidí (6. ročník),
- VDO – Občan, občanská společnost a stát (9. ročník), Formy participace občanů v politickém životě (6. a 9. ročník),
- MK – Princip sociálního smíru a solidarity (9. ročník),
- EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (9. ročník),
- MV – Vnímání autora mediálních sdělení (9. ročník) a Fungování a vliv médií ve společnosti (7. ročník).

Předmět: Výchova k občanství	**Ročník: 6. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu. Charakterizuje role jednotlivých členů rodiny. Zamýšlí se nad významem manželství. Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti. Uvádí důvody, které vedou k umístění dítěte do náhradní rodinné péče; chápe výhody osvojení či pěstounské péče a možná úskalí ústavní výchovy	ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI Vztahy mezi lidmi • Rodinný život • Typy rodin, funkce rodiny • Příbuzenské vztahy • Manželství • Plánování rodičovství • Hospodaření rodiny • Náhradní výchova
Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů ve škole.	Naše škola • Život ve škole, práva a povinnosti žáků • Vklad vzdělání pro život
Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v obci. Dovede vlastními slovy vyjádřit vztah k místu, kde žije. Vysvětlí, jaké funkce plní jednotlivé orgány obce. Chápe rozdíl mezi státní správou a samosprávou a umí rozlišit záležitosti týkající se každé z nich.	Naše obec, region, kraj • Důležité instituce, zajímavá a památná místa • Ochrana životního prostředí
Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání. *Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu.*	Naše vlast • Pojem vlast a vlastenectví • Státní symboly, státní svátky, významné dny • Významné události a osobnosti
Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám. *Rozpoznává netolerantní extremistické projevy chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti. Přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí.*	Lidská setkání • Přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi • Rovnost, nerovnost Lidská práva • Základní lidská práva • Práva dítěte, jejich ochrana
Pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě). *Dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých.* *V rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky.* *Dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka.*	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ • První pomoc • Život v rodině i mimo ni • Komunikace • Péče o zdraví • Režim dne • Zdravý způsob života • Vliv výživy na zdravotní stav lidí • Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

Průřezová témata:

OSV – *Seberegulace a sebeorganizace*

Na základě témat se žáci seznamují s nutností uspořádat si denní režim tak, aby zvládli uskutečnit své osobní cíle.

OSV – *Poznávání lidí*

Žáci se v tomto ročníku většinou stávají součástí nových kolektivů. Seznamují se s novým prostředím, poznávají nové spolužáky, učitele. Učí se řešit nové situace v kolektivu (ve třídě), učí se, jak žít v multikulturní společnosti bez konfliktů.

OSV – *Mezilidské vztahy*

Žáci se prostřednictvím lidských práv seznamují s určitými pravidly lidské společnosti, která usnadňují život lidem v ní žijících a která by je měla zároveň chránit. Žáci formou skupinové práce a prezentace navozují krizové situace a řeší je.

VDO – *Formy participace občanů v politickém životě*

Žáci se seznamují s obcí jako místem, kde žijí. Uvědomí si, že obec je základní stavební jednotka státu, že i v té nejmenší obci musí platit zákony našeho státu.

Předmět: Výchova k občanství **Ročník: 7. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích. *Zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti.*	ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI • Vztahy mezi lidmi • Mezilidská komunikace • Konflikty v mezilidských vztazích • Osobní a neosobní vztahy
Posoudí význam ochrany lidských práv a svobod. Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám. *Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobií a extremistické projevy chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti.* *Přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých.*	• Zásady lidského soužití • Rovnost a nerovnost, svoboda, morálka a mravnost • Pravidla chování
Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí.	Kulturní život • Prostředky komunikace • Rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice • Přírodní a kulturní bohatství, ochrana kulturních památek a přírodního bohatství
Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního, uvede jejich příklady a způsoby jejich ochrany.	ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ Majetek, vlastnictví • Formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana
Rozlišuje nejčastější typy a formy státu a na příkladech porovnává jejich znaky. *Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí.* *Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů.* *Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů.*	ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO • Právní základy státu Znaky státu, typy a formy státu Státní správa a samospráva • Orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly Principy demokracie • Znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu • Význam a formy voleb do zastupitelstva
Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování.	MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT Evropská integrace • Podstata, význam, výhody • Evropská unie a ČR
Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky. Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy). *Pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě).*	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ Vztahy mezi lidmi a formy soužití Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity Rodina
Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdrav a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc. *Uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni.*	Osobní bezpečí Šikana a jiné projevy násilí Formy sexuálního zneužívání dětí Bezpečné prostředí ve škole Ochrana zdraví při různých činnostech Bezpečnost v dopravě

V případě potřeby vzhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým. *Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých.* *Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím.*	

Průřezová témata:

MV – *Fungování a vliv médií ve společnosti*

Důležitost hromadných sdělovacích prostředků, role médií v každodenním životě jednotlivce na uspořádání dne.

Role médií na kulturní rozvoj jednotlivce.

Předmět: Výchova k občanství	**Ročník: 8. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života. *Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek.* *Kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání.* *Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru.*	ČLOVĚK JAKO JEDINEC Podobnost a odlišnost lidí • Projevy chování • Osobní vlastnosti, dovednosti, schopnosti, charakter • Vrozené předpoklady, osobní potenciál Vnitřní svět člověka • Vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí • Systém osobních hodnot, sebehodnocení • Osobní rozvoj, životní cíle a plány
Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti.	ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ Výroba, obchod, služby • Jejich funkce a návaznost Principy tržního hospodářství • Nabídka, poptávka, trh • Podstata fungování trhu
Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci a na příkladech porovnává jejich znaky. Uvede příklady institucí, které se podílejí na správě státu. *Posoudí význam ochrany lidských práv a svobod. Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů.*	ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO Právní minimum • Význam právních vztahů • Právní norma, předpis • Ústava ČR • Složky státní moci, jejich orgány a instituce • Soustava soudů Základní práva a svobody • Listina základních práv a svobod Politický pluralismus • Politika, politické spektrum
Pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě). *Uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví.*	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ Vztahy mezi lidmi a formy soužití
Vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví. *Dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých.* *V rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky.*	Výživa a zdraví • Vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví
Dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka. *Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc.*	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence • Zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek
Na základě dospívání respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou a morálkou.	Sexuální výchova • Láska a sexualita

Průřezová témata:

OSV – *Sebepoznání a sebepojetí*

Moje psychika (temperament apod.) – žáci se pokouší zjistit své vlastnosti a vlastnosti psychiky formou různých testů. Dle možností zpracují projekt (např. na téma Jaký jsem, jaký bych chtěl být…).

OSV – *Psychohygiena*

Relaxační techniky – hodiny s relaxací (praktické – např. muzikoterapie, malování, aromaterapie).

Předmět: Výchova k občanství	**Ročník: 9. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Vysvětlí právní vztah občana k danému státu a obci. *Umí vyjádřit svůj názor na dění ve společnosti. Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství.* *Provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy.* *Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování.* *Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů.* *Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady.* *Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání.*	ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO Člověk jako občan • Význam právních vztahů • Důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající • Styk s úřady Protiprávní jednání • Druhy a postihy protiprávního jednání, trestní postižitelnost • Korupce • Porušování předpisů • Porušování práv k duševnímu vlastnictví
Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky. *Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů.*	MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT Globalizace • Projevy • Významné globální problémy
Respektuje přijatá pravidla soužití mezi partnery. *Pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě).* *Uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví.* *Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví.* *Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování.*	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ Vztahy mezi lidmi a formy soužití Vztahy ve dvojici • Partnerské vztahy, rodičovství
Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s civilizačními chorobami, dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí. *Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný vliv vrstevníků, médií, sekt.* *Uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi.* *Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc.*	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Civilizační choroby Preventivní péče Auto – destruktivní závislosti Násilí, kriminalita Ochrana člověka za mimořádných událostí

Průřezová témata:

VDO – *Občan, občanská společnost a stát*

Žáci se prostřednictvím témat seznamují s právy a povinnosti občana, učí se je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy. Seznamují se s Listinou základních práv a svobod, kde jsou jednotlivá práva a svobody zakotveny.

VDO – *Formy participace občanů v politickém životě*

Žáci se seznamují s obcí jako základní jednotkou samosprávy státu.

MK – *Princip sociálního smíru a solidarity*

Žáci se prostřednictvím tématu Globální svět – problémy současného světa seznamují s jednotlivými problémy současného světa, mezi které patří mimo jiné rasismus, diskriminace etnických skupin. Žáci se učí, jak vést nekonfliktní život v multikulturní společnosti, uvědomují si, že všichni lidé bez rozdílu mají lidská práva.

EV – *Lidské aktivity a problémy životního prostředí*

Žáci se seznamují s tím, jak člověk svým působením (vliv průmyslu, odpady) poškozuje životní prostředí, též jak jsou jednotlivé problémy s životním prostředím řešeny u nás, v EU a ve světě. Formou skupinové práce žáci prezentují, jak se šetrně chovat k životnímu prostředí.

MV – *Vnímání autora mediálních sdělení*

Žáci prostřednictvím aktualit vybraných v příslušném denním tisku, či z internetu vyjadřují své názory a postoje k daným sdělení, hodnotí je.

5.2.8 FYZIKA

Charakteristika předmětu

Tento předmět se vyučuje od 6. do 9. ročníku s dotací 2 + 1 + 1 + 2. Vzdělávací obor fyzika navazuje na elementární přírodovědné poznávání žáků na 1. stupni základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Výchovné a vzdělávací strategie a klíčové kompetence:

Fyzika svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírody, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, a to včetně pozitivních i negativních dopadů na stav přírody. Významné je i to, že pomocí poznávacích metod si žáci osvojují i důležité dovednosti pozorování, měření, experimentování, vyslovování a následné ověřování hypotéz, analýzu pozorovaných jevů nebo vyvozování závěrů (kompetence k učení a k řešení problémů). Žáci se tak učí rozlišovat mezi příčinou a důsledkem jevu. Vnímají více souvislosti či vztahy mezi nimi, učí se správně ptát (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy. V rámci jednoduchých pokusů se učí nejen dodržování postupů a bezpečnosti práce, ale získávají zkušenosti s koordinací práce a spoluprací s ostatními spolužáky (kompetence pracovní a komunikativní). Při své práci využívají digitální technologie s důrazem na volbu důvěryhodných zdrojů, vytváří digitální obsah a prezentují jej (kompetence digitální).

Ve výuce je realizováno průřezové téma EV – Vztah člověka k prostředí (8. ročník).

Předmět: Fyzika	**Ročník: 6. (2 hodiny týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Nalezne stejné a rozdílné vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek. *Uvede konkrétní případy jevů dokazujících, že částice látek se neustále pohybují a vzájemně na sebe působí (difúze, Brownův pohyb).* *Objasní základní vlastnosti kapalin, plynů a pevných látek na základě jejich částicového složení.* *Zná základní jednotky délky, objemu, hmotnosti, hustoty, času a teploty.* *Orientuje se v násobcích jednotek.* *Dokáže hodnotu veličiny vyjádřit v různých jednotkách.* *Změří vhodně zvolenými měřidly délku, objem, hmotnost, čas a teplotu tělesa.* *Vyjádří výsledek měření číselnou hodnotou, určí aritmetický průměr naměřených hodnot.* *Vyhledá hustotu dané látky v tabulkách.* *Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, objemem a hmotností při řešení praktických problémů.* *Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty.*	LÁTKY A TĚLESA • Vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek • Složení látek, atom, molekuly • Neuspořádaný pohyb částic, difúze • Částicové složení pevných, kapalných a plynných látek • Délka jako veličina • Jednotky délky • Měření délky s různou přesností • Opakované měření délky • Objem jako veličina • Jednotky objemu • Měření objemu kapalin • Měření objemu pevného tělesa • Hmotnost jako veličina • Jednotky hmotnosti • Měření hmotnosti pevných a kapalných těles • Hustota jako veličina • Jednotky hustoty • Výpočet hustoty látky • Výpočet hmotnosti tělesa • Výpočet objemu tělesa • Čas jako veličina • Jednotky a měření času • Tepelná délková a objemová roztažnost • Teploměr • Teplota jako veličina • Měření a jednotky teploty. • Změna teploty vzduchu v průběhu času
Rozhodne, zda je těleso v klidu nebo v pohybu. *Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu.* *Zná základní jednotku rychlosti, dokáže hodnotu rychlosti vyjádřit v různých jednotkách.* *Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu.* *Orientuje se v grafu závislosti dráhy na čase.* *Určí průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu.*	POHYB TĚLES • Vztažná soustava. Klid a pohyb těles. • Pohyb posuvný a otáčivý • Přímočarý a křivočarý pohyb • Rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb • Rychlost rovnoměrného pohybu • Jednotky rychlosti a převodní vztahy • Výpočet průměrné rychlosti • Grafické znázornění závislosti dráhy na čase
Chápe sílu jako popis vzájemného působení těles. *Zná základní jednotku síly.* *Dokáže na příkladech uvést různé druhy sil a jejich účinky.* *Určí v konkrétní jednoduché situaci velikost a směr působící síly, znázorní ji.* *Umí určit velikost gravitační síly působící na těleso v okolí Země.* *Určí v konkrétní jednoduché situaci výslednici dvou sil stejných a opačných směrů.*	SÍLA • Síla jako veličina • Znázornění síly • Typy sil • Účinky sil • Rovnováha dvou sil • Gravitační síla, tíha a hmotnost tělesa • Skládání dvou sil stejného a opačného směru • Těžiště tělesa, stabilita tělesa

Odhadne polohu těžiště, rozhodne o stabilitě či labilitě tělesa. *Objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců kolem jejich planet.* *Využívá při řešení problémů vztah pro výpočet tlaku p = F : S.* *Ví, čím je ovlivněna velikost třecí síly působící mezi tělesy a dokáže toho využít.*	• Tlaková síla, tlak • Třecí síla

Předmět: Fyzika	**Ročník: 7. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Popíše účinky vnější tlakové síly na kapalinu (Pascalův zákon). *Vysvětlí princip hydraulického zařízení.* *Chápe souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny, dokáže určit velikost hydrostatického tlaku.* *Předpoví z analýzy sil (gravitační a vztlakové) působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa (potápění, plování a vznášení se) v ní.*	MECHANICKÉ VLASTNOSTI KAPALIN • Účinky vnější tlakové síly na kapalinu • Pascalův zákon a jeho užití • Účinky gravitační síly na kapalinu • Hydrostatický tlak • Vztlaková síla působící na těleso v kapalině • Archimédův zákon • Potápění, plování a vznášení se stejnorodého tělesa v kapalině • Plování nestejnorodých těles
Chápe souvislost mezi atmosférickým tlakem a nadmořskou výškou. *Popíše měření atmosférického tlaku.* *Orientuje se mezi pojmy tlak plynu v uzavřené nádobě, přetlak či podtlak.*	MECHANICKÉ VLASTNOSTI PLYNŮ • Měření a změny atmosférického tlaku • Vztlaková síla působící na těleso v atmosféře Země • Tlak plynu v uzavřené nádobě
Využívá vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem.	MECHANICKÁ PRÁCE A VÝKON • Práce • Výkon • Příkon • Účinnost
Využívá s porozuměním závislosti pohybové energie na rychlosti a hmotnosti pohybujícího se tělesa. *Využívá vztah pro určení velikosti polohové energie.* *Zná jednotku energie.* *Chápe vzájemnou přeměnu energií.*	MECHANICKÁ ENERGIE • Pohybová energie (kvalitativně) • Polohová energie tělesa • Energie pružnosti (kvalitativně) • Vzájemná přeměna energií
Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku. *Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí.*	ZVUKOVÉ JEVY • Zvukový rozruch a jeho šíření prostředím • Tón, jeho výška • Odraz zvuku, ozvěna • Ochrana před nadměrným hlukem

Předmět: Fyzika	**Ročník: 8. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Zná jednotku vnitřní energie a tepla. *Vysvětlí, jak změna vnitřní energie souvisí se změnou teploty a zná způsoby změny vnitřní energie.* *Rozliší na jednoduchých případech, o jaký typ tepelné výměny se jedná.* *Dokáže objasnit využití Slunce jako zdroje energie a jeho výhody či nevýhody.* *V tabulkách najde měrnou tepelnou kapacitu látky a odhadne, zda jde o tepelný vodič či izolant.*	VNITŘNÍ ENERGIE, TEPLO • Vnitřní energie • Měrná tepelná kapacita látky • Teplo jako veličina • Tepelná výměna vedením, prouděním a zářením
Dokáže určit, o jaký typ změny skupenství se jedná. *Uvede hlavní faktory ovlivňující rychlost vypařování a sublimace kapaliny a teplotu tání a varu kapaliny.*	ZMĚNY SKUPENSTVÍ • Tání a tuhnutí • Vypařování, var a kapalnění • Sublimace a desublimace
Zná základní meteorologické prvky a popíše způsoby jejich měření. *Orientuje se v základních pojmech meteorologie, v předpovědích a v informacích získaných z médií.*	METEOROLOGIE • Základní meteorologické jevy a jejich měření
Na příkladu ukáže elektrování těles vzájemným dotykem. *Rozhodne na základě znalosti druhu náboje, zda se budou dvě tělesa elektricky přitahovat či odpuzovat.* *Rozhodne ze znalosti počtu protonů a elektronů v částici, zda jde o kationt, aniont či atom.* *Seznámí se s pojmy elektrická síla, elektrické pole, elektroskop a orientuje se v nich.*	ELEKTRICKÝ NÁBOJ, ELEKTRICKÉ POLE • Elektrování • Model atomu, iontu • Elektroskop, jednotka elektrického náboje • Vodič a izolant v elektrickém poli • Elektrické pole
Objasní podstatu elektrického proudu v kovech a rozdíl mezi vodičem a izolantem. *Rozhodne, zda jsou splněny podmínky vzniku elektrického proudu v obvodu.* *Sestaví správně podle schématu elektrický obvod.* *Rozezná zapojení spotřebičů za sebou a vedle sebe.* *Dokáže změřit elektrický proud i napětí.* *Zná základní jednotky elektrického proudu, napětí, odporu, práce a výkonu.* *Určí výsledné napětí, proud a odpor dvou spotřebičů zapojených sériově a paralelně ze znalosti odpovídajících hodnot veličin na jednotlivých spotřebičích, používá Ohmův zákon I = U/R.* *Ví, co ovlivňuje velikost odporu vodiče.* *Zná tepelné účinky elektrického proudu a jejich využití.* *Dokáže určit velikost elektrické práce a výkonu spotřebiče.*	ELEKTRICKÝ PROUD • Elektrický proud a jeho měření • Elektrické napětí a jeho měření • Bezpečnost při práci s elektrickými přístroji. • Ohmův zákon • Elektrický odpor a jeho závislost na vlastnostech vodiče • Zahřívání vodiče při průchodu elektrického proudu, pojistky. • Výsledný odpor rezistorů spojených v elektrickém obvodu za sebou nebo vedle sebe • Reostat a jeho zapojení • Elektrická práce, energie • Výkon elektrického proudu

Průřezová témata:

ENV – *Vztah člověka k prostředí*

Šetření energie. Hledání odpovědi na otázku, jak ušetřit energii doma (např. projekt „Můj dům využívá sluneční energii“ apod.).

Předmět: Fyzika	**Ročník: 9. (2 hodina týdně)**

Výstupy žáka	Obsah učiva
Na jednoduchém příkladu ukáže zmagnetování tělesa magnetem. *Orientuje se mezi pojmy póly magnetu, magnetické pole, indukční čáry, magnetická síla.* *Popíše magnetické pole tyčového magnetu, Země a cívky, kterou prochází elektrický proud.* *Ví, čím se dá ovlivnit velikost magnetické pole cívky.* *Objasní činnost stejnosměrného elektromotoru.*	ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY • Magnet • Magnetické pole tyčového magnetu • Magnetické pole země • Magnetické pole cívky s proudem • Elektromagnet a jeho užití • Působení magnetického pole na cívku s proudem • Elektromotor • Elektromagnetická indukce
Zná příčiny vzniku a průběh střídavého proudu. *Orientuje se v grafu časového průběhu střídavého proudu a napětí, dokáže určit periodu a frekvenci napětí a proudu.* *Chápe činnost transformátoru, dokáže určit transformační poměr.* *Zná hlavní složky RES (elektrárna, přenosové vedení, transformátory).*	STŘÍDAVÝ PROUD • Vznik, průběh a měření střídavého proudu a napětí • Transformátory • Rozvodná elektrická síť
Uvede podmínky vedení elektrického proudu v kapalině a plynu. *Orientuje se mezi pojmy elektrolýza, elektrolyt, elektrody, výboj.* *Ví, jaký typ vodivosti probíhá v kapalinách a plynech.* *Uvede příklady ze života, kde se tohoto jevu využívá.*	ELEKTRICKÝ PROUD V KAPALINÁCH A V PLYNECH • Vedení elektrického proudu v kapalině • Vedení elektrického proudu v plynech
Uvede podmínky (vnitřní i vnější) k vedení elektrického proudu v polovodičích. *Zná princip a použití termistoru a fotorezistoru.* *Orientuje se mezi pojmy polovodič typu P a N, PN přechod.* *Rozpozná zapojení diody v propustném a závěrném směru.*	ELEKTRICKÝ PROUD V POLOVODIČÍCH • Změna odporu polovodičů • Polovodiče typu N a P • Polovodičová dioda • Dioda jako usměrňovač • Další součástky s jedním přechodem PN
Rozpozná zdroje světla, typy optických prostředí. *Využije poznatku o přímočarém šíření světla a vzniku stínu k pochopení a vysvětlení jevů (zatmění Slunce a Měsíce, fáze Měsíce).* *Zná rychlost světla ve vakuu.* *Pokusně ověří a formuluje zákon odrazu světla.* *Rozpozná podle tvaru i vlastností duté zrcadlo od vypuklého, uvede příklady jejich využití.* *Zobrazí předmět v rovinném, dutém i vypuklém zrcadle.* *Na příkladech ukáže, kdy dochází k lomu světla od kolmice či ke kolmici.* *Vysvětlí vznik duhy v přírodě. Objasní podstatu barev.* *Zobrazí předmět při průchodu tenkými čočkami.*	SVĚTELNÉ JEVY • Světelné zdroje • Šíření a rychlost světla. Optická prostředí • Stín, fáze Měsíce, zatmění • Odraz světla, zákon odrazu • Zobrazení předmětu rovinným, dutým a vypuklým zrcadlem (kvalitativně) • Rozklad slunečního světla optickým hranolem • Lom světla • Zobrazení tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně)
Dokáže charakterizovat jadernou energii jako energii nukleonů jádra atomů, radionuklidy a uvést jejich rozdělení na umělé a přirozené, jaderné záření a způsoby ochrany před ním, štěpení jádra atomu jako jeho rozpad na více částí, řetězovou reakci a jadernou syntézu. *Zná hlavní části jaderné elektrárny (jaderný reaktor, primární a sekundární okruh).*	JADERNÁ ENERGIE • Atomové jádro • Radioaktivita a její využití • Jaderné reakce • Uvolňování jaderné energie • Jaderný reaktor a elektrárna • Ochrana před zářením

5.2.9 CHEMIE

Charakteristika předmětu

Předmět je vyučován v 8. a 9. ročníku 1 hodinu týdně. Vyučuje se v odborné učebně a v laboratoři. V tomto předmětu dbáme na to, aby žáci získávali nové poznatky, pozorovali vlastnosti látek, prováděli jednoduché chemické pokusy, byli schopni hodnotit chemické jevy, dokázali zdůvodnit chemické reakce, naučili se zásady bezpečnosti při práci s chemikáliemi, dokázali hodnotit využití chemie v dalších oblastech a běžném životě, viděli vztah chemie a životního prostředí. Součástí předmětu mohou být také exkurze do ČOV, případně úpravny vody apod., skupinové projekty např. na téma ropa, voda, laboratorní práce (ty lze provádět v menších skupinách, vzhledem ke kapacitě laboratoře cca 16 žáků).

Jsou zde rozvíjeny především kompetence tvořivost, komunikace, řešení a hodnocení problémů, hledání nových souvislostí a nových poznatků.

V předmětu je v 8. ročníku realizováno průřezové téma Environmentální výchova (Základní podmínky života).

Předmět: Chemie	**Ročník: 8. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Určí společné a rozdílné vlastnosti látek.	Hustota, rozpustnost látek
Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost. Posoudí nebezpečnost vybraných látek, se kterými pracovat nesmí.	Zásady bezpečné práce v laboratoři i běžném životě. H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam a důležitost.
Rozlišuje směsi a chemické látky.	Čistá chemická látka, směs látek, dělení směsí
Umí vypočítat složení roztoků a připravit roztok daného složení.	Směsi – různorodé, stejnorodé. Roztoky – koncentrovanější, zředěnější, nasycený, nenasycený. Křivka rozpustnosti. Hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku.
Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení. Uvede příklad oddělování složek ze směsi v praxi.	Oddělovací metody – usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace.
Rozliší různé druhy vod, uvede příklady použití a výskytu, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu.	Voda – destilovaná, pitná, užitková, odpadní, úprava pitné a čištění odpadní vody. Čistota vody. Složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva.
Používá pojmy atom, molekula, prvek, sloučenina ve správných souvislostech.	Částicové složení látek – molekuly, atomy, proton, neutron, elektron, elektronový obal a jeho změny při chemických reakcích.
Orientuje se v periodické soustavě prvků, pozná vybrané kovy, nekovy a pokouší se odhadnout možné vlastnosti.	Prvky – názvy, značky vybraných prvků, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupina, perioda v periodické soustavě chemických prvků, protonové číslo.
Orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	Kyseliny, hydroxidy – kyselost, zásaditost, vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů.

Průřezová témata:

EV – *Základní podmínky života*

Informace k životně důležitým látkám, jako jsou voda nebo vzduch (význam, vlastnosti, ohrožení apod.).

Předmět: Chemie	**Ročník: 9. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Rozliší a zapíše rovnicí výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání.	Názvosloví jednoduchých anorganických sloučenin. Zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost.
Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi.	Faktory ovlivňující rychlost chemické reakce – teplota, plošný obsah, katalyzátor.
Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí. Posoudí vliv zástupců těchto látek na životní prostředí.	Oxidy – názvosloví, vlastnosti, využití vybraných prakticky významných oxidů. Halogenidy – názvosloví, vlastnosti, využití vybraných prakticky významných halogenidů. Soli kyslíkatých kyselin – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví.
Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití.	Uhlovodíky – alkany, uhlovodíky s vícenásobnými vazbami, aromatické uhlovodíky.
Zhodnotí užívání fosilních paliv a paliv vyráběných. Uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy.	Paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva.
Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití.	Deriváty uhlovodíků – příklady významných alkoholů, halogenderivátů, karbonylových sloučenin a karboxylových kyselin.
Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů.	Přírodní látky – zdroje, vlastnosti, příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů.
Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska udržitelného rozvoje.	Chemický průmysl – výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace. Průmyslová hnojiva. Plasty, syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace. Tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika.
Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na příkladech z praxe.	Hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti, skladování hořlavin a nakládání s nimi.
Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka.	Detergenty, pesticidy, insekticidy, léčiva, návykové látky.

5.2.10 PŘÍRODOPIS

Charakteristika předmětu

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět s časovou dotací v 6. a 8. ročníku 2 hodiny týdně a v 7. a 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Výuka probíhá převážně v odborné učebně přírodopisu s využitím demonstračních pomůcek nebo formou skupinové práce s využitím přírodnin, pracovních listů, prezentací nebo odborné literatury. V případě laboratorních prací výuka probíhá s upraveným počtem žáků. Součástí výuky přírodopisu jsou i procházky do přírody s pozorováním přírodnin. Též odborné tematicky zaměřené přednášky s ukázkou např. živočišných druhů. Výuka přírodopisu na 2. stupni ZŠ navazuje plynule na učivo 1. stupně, prohlubuje získané znalosti žáků z 1. stupně.

Vzdělávání v předmětu přírodopis směřuje k podchycení zájmu dětí o přírodu a přírodniny. Poskytuje žákům prostředky a metody k hlubšímu porozumění přírody. Umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Učí aplikovat získané informace během hodin přírodopisu v běžném životě. Vede k porozumění souvislostí mezi stavem přírody a činností člověka a vlivu jeho chování na přírodu.

Do vzdělávacího obsahu je začleněna část obsahu oboru Výchova ke zdraví, která je realizována v osmém ročníku v biologii člověka.

Výchovné a vzdělávací strategie a klíčové kompetence:

Výuka přírodopisu je zaměřena na rozvíjení klíčových kompetencí, zejména na kompetence k učení – učitel vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací. Ke správnému používání odborné terminologie. Další kompetencí je kompetence komunikativní – žák dokáže formulovat své myšlenky a názory, dokáže naslouchat druhým, snaží se jim porozumět, spolupracovat s nimi, zapojovat se do diskuse. Další kompetencí je kompetence k řešení problémů. Žáci navrhují řešení, používají např. i několik různých metod, způsobů. Docházejí k závěrům, vyhodnocují je. Další kompetence, která je velmi důležitá je kompetence sociální – využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů. Vede k posílení sebevědomí žáků a pocitu zodpovědnosti za své jednání. Při rozvíjení kompetencí občanských vede učitel k dodržování pravidel slušného chování, vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochrannou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých. Při kompetenci pracovní vede učitel žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických zásad při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami. Učitel zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami rozvrhnout a zorganizovat.

Předmětem prolíná průřezové téma Environmentální výchova. Ta by měla žáky naučit:

- chápat ekologické problémy v souvislostech

- chápat roli člověka jako součást životního prostředí
- rozlišovat, co je důležité v hierarchii hodnot ve vztahu k životnímu prostředí
- zodpovědnosti za své chování.

Součástí realizace průřezového téma je okruh Ekosystémy a Vztah člověka k prostředí (9.ročník).

Předmět: Přírodopis	**Ročník: 6. (2 hodiny týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Orientuje se v názorech na vznik Země i vzniku a vývoje života na Zemi. Dokáže vysvětlit jednotlivé sféry Země a jejich význam pro vznik života na Zemi. *Dokáže vyjmenovat jednotlivá období vývoje života na Zemi a charakterizovat je.* *Ví, že život vznikl v praoceánech.*	**Země** Vznik a stavba Země Planeta Země – kolébka života Vznik atmosféry, hydrosféry Vznik a vývoj života Vznik ozonosféry a biosféry Slunce, sluneční soustava Vznik života na Zemi, od prvních organismů až po dnešek
Žák rozliší základní projevy života, dokáže je vyjmenovat. Podmínky života umí vyjmenovat. *Chápe význam přizpůsobení se organismů různým typům prostředí, které vedlo k jejich velké druhové rozmanitosti.* *Dokáže rozdělit organismy podle podobných znaků do základních skupin, např. nebuněčné, jednobuněčné, mnohobuněčné a ty dál rozdělit do říší – rostlin, hub a živočichů.* *Zná základní systematickou jednotku i další vyšší systematické jednotky.*	Život kolem nás Projevy života Rozmanitost života Třídění organismů, systematické jednotky
Žák dokáže rozlišit mikrosvět a makrosvět a umí vysvětlit použití jednotlivých pomůcek pro dané světy. *Zná hlavní části mikroskopu, umí s ním zacházet. Umí si připravit mikroskopický preparát.* *Ví, v jakých situacích použít lupu a kdy dalekohled.* *Pochopí, v jakých případech lze využít určovací klíče a kdy atlasy.*	**Praktické metody poznávání přírody** – pozorování lupou, mikroskopem, dalekohledem, používání jednoduchých určovacích klíčů a atlasů
Žák uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka. *Pochopí význam hygieny při přemnožení sinic v letním období.*	**Nebuněčné organismy** Viry, bakterie a sinice – výskyt, význam, praktické využití
Žák odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům. *Dokáže popsat a určit význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin.*	**Biologie rostlin** Buňka, pletiva, orgány, orgánové soustavy, organismus Anatomie a morfologie rostlin
Vysvětlí princip základních fyziologických procesů a jejich využití pro pěstování rostlin.	Fotosyntéza a dýchání
Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování.	Růst, rozmnožování rostlin
Žák vysvětlí pojem mikroorganismus. Popíše jeho stavbu těla a vysvětlí význam jednotlivých organel a význam prvoků v přírodě.	Prvoci
Žák umí popsat, poznat a zařadit vybrané zástupce skupin rostlin, umí použít klíče a atlasy pro určení rostlin. *Zná využití hospodářsky významných zástupců rostlin.* *Dokáže vysvětlit význam rostlin a popsat jejich ochranu.*	**Systém rostlin – jednobuněčné rostliny**-řasy, mnohobuněčné rostliny – řasy, mechorosty, kapraďorosty, nahosemenné a krytosemenné rostliny (jednoděložné a dvouděložné) Význam rostlin a jejich ochrana
Dokáže charakterizovat houby bez plodnic. *Vysvětlí pozitivní a negativní vliv hub na člověka a živé organismy.*	Houby bez plodnic
Dokáže popsat stavbu těla hub, jejich výskyt, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami.	Houby s plodnicemi

Žák rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků.	
Dokáže popsat živočišnou buňku, tkáně, orgány, orgánové soustavy. *Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých tělních orgánů.*	**Biologie živočichů** Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla
Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin. *Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí.* *Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka.* *Uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.*	**Systém živočichů** – bezobratlí – žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci Rozšíření, význam a ochrana živočichů Projevy chování živočichů

Předmět: Přírodopis	**Ročník: 7. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětí funkci jednotlivých orgánů. *Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů.* *Určuje vybrané živočichy a zná jejich zástupce.* *Zařazuje je do hlavních taxonomických skupin.* *Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti.*	Strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) • Vývoj • Vývin • Systém živočichů
Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka.	Rozšíření, význam a ochrana živočichů
Uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy. *Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě. Na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí.*	Projevy chování živočichů
Aplikuje praktické metody poznávání přírody.	Praktické metody poznávání přírody
Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin.	Fyziologie rostlin • Základní princip fotosyntézy • Dýchání • Růst • Rozmnožování
Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce. Určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů.	Systém krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných) Vývoj a využití hospodářsky významných zástupců

Předmět: Přírodopis	**Ročník: 8. (2 hodiny týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka, osvojí si rozdílnost názorů na vznik člověka, chápe rozdílnost lidských ras, rozumí pojmu rasismus.	Původ a vývoj člověka
Rozliší a pojmenuje větší kosti lidského těla, chápe jejich funkci.	Opěrná soustava
Rozliší druhy svalové tkáně u člověka a jejich stavbu. Umí pojmenovat základní kosterní svaly. Vysvětlí podstatu svalové činnosti.	Pohybová soustava
Pochopí význam tělních tekutin v těle člověka, složení krve a její význam pro život. Pochopí podstatu srážení krve. Vyjmenuje krevní skupiny.	Tělní tekutiny
Zná stavbu srdce a pochopí jeho činnost. Rozlišuje cévy. Zná hodnoty normálního krevního tlaku. Ovládá zásady první pomoci při krvácení.	Oběhová soustava
Popíše stavbu dýchací soustavy a její význam. *Prakticky ovládá kardiopulmonální resuscitaci.*	Dýchací soustava
Popíše stavbu trávicí soustavy a zpracování přijímané potravy v těle. Vysvětlí pojem trávení a vstřebávání. Pochopí důležitost přijímaní pestré a vyvážené stravy.	Trávicí soustava
Popíše stavbu a funkci vylučovacího ústrojí. Pochopí význam vyšetření moči člověka při prevenci a zjišťování nemoci lékařem a odhalení dopingu sportovců.	Vylučovací soustava
Popíše stavbu a funkci kůže. Uvědomí si možnosti poškození kůže a osvojí si zásady první pomoci při různých druzích poranění kůže. Vysvětlí význam daktyloskopie.	Kůže
Pochopí význam nervové soustavy, popíše její stavbu a složení. Popíše neuron a vysvětlí reflex.	Nervová soustava
Zná rozmístění žláz s vnitřní sekrecí a vysvětlí jejich význam. Seznámí se se základními poruchami.	Soustava žláz s vnitřní sekrecí
Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví. Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků. Dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních onemocnění a uplatňuje zdravé stravovací návyky. Uplatňuje preventivní způsoby chování a jednání v souvislosti s chorobami (běžnými, přenosnými, civilizačními). Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu. Využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím.	Výchova ke zdraví, psychohygiena
Popíše ústrojí zraku, sluchu, hmatu a chuti. Chápe, jak smysly fungují.	Smyslová ústrojí
Popíše mužské a ženské pohlavní orgány, samčí a samičí pohlavní buňky. Vysvětlí podstatu oplození. Popíše vývin jedince po narození.	Vývin lidského jedince
Vysvětlí podstatu pohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska genetiky. *Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě.*	Základy genetiky

Předmět: Přírodopis	**Ročník: 9. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek, pracuje s atlasem nerostů.	Nerosty a horniny, jejich vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití
Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornina oběhu vody.	Vnější a vnitřní geologické procesy Stavba Země, zemské sféry
Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi.	Význam podnebí a vlivu počasí pro život jednotlivých organismů Vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka Mimořádné události způsobené přírodními vlivy
Dokáže uvést příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi. *Objasní, na základě příkladů, základní princip existence živých a neživých složek.*	Organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím, populace, společenstva
Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam.	Potravní řetězce
Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí.	Ochrana životního prostředí Globální problémy a jejich řešení Chráněná území

Průřezová témata:

EV – *Ekosystémy*

Žáci se prostřednictvím témat seznamují s jednotlivými charakteristikami ekosystémů. Dovedou již na základě svých znalostí přiřadit do daných ekosystémů zástupce z rostlinné i živočišné říše.

EV – *Vztah člověka k prostředí*

Žáci se seznamují se zápornými i kladnými vlivy člověka na životní prostředí. Dovedou uvést příklady narušení rovnováhy v přírodě, v jednotlivých ekosystémech.

5.2.11 ZEMĚPIS

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět má časovou dotaci v šestém až osmém ročníku 2 hodiny týdně, v devátém ročníku 1 hodinu týdně. Výuka probíhá v učebnách jednotlivých vyučujících s využitím zeměpisných pomůcek. Součástí výuky mohou být zeměpisné projekce, exkurze, vycházky, pozorování a cvičení v terénu. Cílem výuky je seznámit žáky se základními zeměpisnými pojmy, utvořit představu o Zemi, o rozdělení kontinentů a přiblížit zeměpisné charakteristiky vybraných území a států (jejich politické uspořádání, hospodářský a kulturní rozvoj). Učivo navazuje na výuku prvouky, přírodovědy a vlastivědy prvního stupně. Vede žáky k samostatnému uvažování a porovnávání reálií v kontextu globálního pohledu na svět.

Nejčastějšími používanými metodami a formami práce v předmětu Zeměpis je kombinovaná frontální a skupinová výuka s demonstračními pomůckami a obrazovým materiálem. Dále se zařazuje práce s textem, práce s internetem, atlasem, orientace v mapách, skupinová práce, diskuse, vypracování referátů na zadaná témata a prezentace výsledků vlastní práce.

Výchovné a vzdělávací strategie a klíčové kompetence:

Převládajícími klíčovými kompetencemi jsou kompetence k učení (vyhledávání informací, práce s textem a mapou), kompetence komunikativní, sociální a personální (formulování myšlenek, zapojení do diskuze a obhajoba vlastního názoru). Uplatňují se také kompetence k řešení problému (hledá příčiny problémů a volí vhodné způsoby jejich řešení) a digitální (využívání vhodných digitálních technologií při zpracovávání referátů a samostatných úkolů).

Do výuky jsou integrována průřezová témata – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Evropa a svět nás zajímá v 7. ročníku a Objevujeme Evropu a svět v 8. ročníku, Jsme Evropané v 9. ročníku), Multikulturní výchova (Etnický původ – 9. ročník) a Environmentální výchova (Základní podmínky života v 6. ročníku a Lidské aktivity a problémy životního prostředí v 9. ročníku).

Předmět: Zeměpis	**Ročník: 6. (2 hodiny týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
PLANETA ZEMĚ	
Vnímá glóbus jako zmenšený model Země. Popíše tvar planety Země. Dělí glóbusy podle obsahu na fyzické a politické. Vysvětlí výhody glóbusu při studiu rozmístění světadílů a oceánů.	Glóbus
Používá zeměpisnou síť. Dokáže určit zeměpisnou polohu místa podle údajů zeměpisné šířky a délky. S porozuměním používá pojmy zemská osa, zemské póly, severní, jižní, západní a východní polokoule, 0° a 180°poledník, rovník, obratníky, polární kruhy. Efektivně využívá atlas světa – pracuje s obsahem, rejstříkem a legendou.	Orientace na Zemi
Na konkrétních příkladech prokáže tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů (poznatky o pohybech Země využívá k objasnění střídání dne a noci a změn ročních období).	Planeta Země • Tvar a pohyby Země
Vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi, rozumí pojmům: časová pásma, světový čas, datová hranice.	Čas na Zemi
Definuje, co je mapa a měřítko mapy. Rozlišuje mapy podle měřítka a obsahu. Používá základní kartografické termíny.	Mapy
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ	
Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost. Definuje jednotlivé přírodní složky krajiny. Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost.	Krajinná sféra
Rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu. Objasní stavbu zemského tělesa a zemské kůry. Seznámí se s působením vnitřních a vnějších činitelů a jejich vlivem na utváření reliéfu. V atlase vyhledává příklady litosférických desek a vysvětlí, jaké jevy probíhají v místech jejich dotyku. Definuje zemětřesení a popíše na obrázku výbuch sopky. Rozliší pohoří podle vzniku. Vyjmenuje vnější přírodní činitele, působící na zemský povrch. Podle obrázku popíše dno světového oceánu a vyhledá příklady v atlasu.	Litosféra
Vysvětlí, co je zemská atmosféra. Rozlišuje rozdíl mezi počasím a podnebím. Popíše planetární cirkulaci atmosféry. Rozliší podnebné pásy země.	Atmosféra
Dělí vodu na Zemi na sladkou a slanou. S porozuměním používá pojmy oceán, moře, průliv, průplav, břežní čára, záliv, poloostrov, v mapě vyhledá příklady. Podle obrázku popíše vodní oběh. Rozlišuje pohyby vody v oceánech a pomocí atlasu uvádí příklady oceánských proudů. Dělí pevninskou vodu na povrchovou, podpovrchovou a vodu v ledovcích. Vnímá rozdíl mezi jezerem, rybníkem a přehradou. S porozuměním používá pojmy: pramen, ústí řeky, průtok, říční síť, povodí, úmoří, rozvodí.	Hydrosféra
Popíše vznik a složení půdy, význam humusu v půdě. Rozlišuje mezi půdním typem a druhem.	Pedosféra
Vyjmenuje základní podmínky života. Popíše rozšíření geografických šířkových pásem v závislosti na podnebí	Biosféra
Určí polohu Arktidy a Antarktidy na mapě. Popíše základní společné znaky a odlišnosti polárních oblastí – Arktidy a Antarktidy. Zhodnotí podnebí a přírodní poměry.	Polární oblasti (Arktida a Antarktida)
AFRIKA	
Určí geografickou polohu. Srovná rozlohu Afriky s rozlohou ostatních kontinentů. Charakterizuje povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo.	Afrika • Poloha a rozloha

Vyhledá nejhustěji a řídce osídlené oblasti, zhodnotí příčiny. *Určí a vymezí na mapě zeměpisné oblasti, zhodnotí je z hlediska hospodářského významu a zvažuje, jaké změny nastaly, nastávají a mohou nastat a co je jejich příčinou.*	• Přírodní poměry • Obyvatelstvo • Oblasti
TERÉNNÍ VÝUKA	
Ovládá základy orientace v terénu. Aplikuje praktické postupy při pozorování krajiny. Dbá zásad bezpečného pohybu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech.	Terénní výuka

Průřezová témata:

EV – *Základní podmínky života*

V učivu o atmosféře se žáci dozvídají o problémech spojených se znečišťováním ovzduší. Samostatně vypracovávají referáty týkající se klimatických změn a globálního oteplování, ozonové vrstvy a problémy s jejím narušením, které pak prezentují před třídou.

Předmět: Zeměpis	**Ročník: 7. (2 hodiny týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Určí geografickou polohu. Srovná rozlohu Austrálie s ostatními kontinenty. *Charakterizuje povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo.* *Posoudí příčiny nerovnoměrného rozmístění obyvatelstva. Popíše úroveň a zaměření australského průmyslu a zemědělské produkce.* *Dělí ostrovy Oceánie do tří skupin: Melanésie, Mikronésie, Polynésie. Na mapě ukáže příklady ostrovů a souostroví Oceánie.*	**Austrálie** • Poloha a rozloha • Přírodní poměry • Obyvatelstvo • Hospodářství • Oceánie
Vyhledá na mapě jednotlivé kontinenty, určí geografickou polohu a rozlohu. Porovná rozlohu kontinentů. Charakterizuje povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo. *Vyhledá nejhustěji a řídce osídlené oblasti, posoudí příčiny nerovnoměrnosti v rozmístění. Srovná strukturu obyvatelstva podle jazyka, kultury, způsobu života, náboženství.* *Dokáže vyhledat významné státy, regiony a porovnat jejich odvětvovou strukturu hospodářství v souvislosti s přírodními poměry.* *Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají a mohou nastat a co je jejich příčinou.*	**Asie** • Poloha a rozloha • Přírodní poměry • Obyvatelstvo • Hospodářství • Regiony **Evropa** • Poloha a rozloha • Přírodní poměry • Obyvatelstvo a sídla • Hospodářský význam • Regiony

Průřezová témata:

VEG – *Evropa a svět nás zajímá*

V rámci učiva o Evropě se žáci seznámí se zvyky a tradicemi národů Evropy. K vybranému státu ve skupinách vypracují projekt a prezentují jej před třídou.

Předmět: Zeměpis	**Ročník: 8. (2 hodiny týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
AMERIKA	
Vyhledá na mapě, určí geografickou polohu a rozlohu. Porovná rozlohu s ostatními kontinenty. *Charakterizuje povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo.* *Vyhledá nejhustěji a řídce osídlené oblasti, posoudí příčiny nerovnoměrnosti v rozmístění. Srovná strukturu obyvatelstva podle jazyka, kultury, způsobu života, náboženství.* *Dokáže vyhledat významné státy, regiony a porovnat jejich odvětvovou strukturu hospodářství v souvislosti s přírodními poměry.*	Poloha a rozloha Přírodní poměry Obyvatelstvo a sídla Regiony Hospodářský význam
ČESKÁ REPUBLIKA	
Určí polohu a průběh státních hranic. Porovná rozlohu s ostatními evropskými státy.	Poloha a rozloha
Pojmenuje mezinárodní organizace, jejichž členem je ČR. Zhodnotí jejich zaměření.	Členství v mezinárodních organizacích
Charakterizuje povrch, podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo, živočišstvo. *Vymezí pojmy NP a CHKO a dokáže uvést příklady.*	Přírodní poměry
Posoudí aktuální trendy ve vývoji obyvatelstva. Zhodnotí rozmístění obyvatelstva v souvislosti s přírodními poměry. Popíše strukturu obyvatelstva z hlediska národnosti, náboženství, zaměstnanosti. *Hodnotí proces urbanizace.* *Dokáže uvést příklady kulturních památek na seznamu UNESCO.*	Obyvatelstvo
Charakterizuje průmysl, lokalizuje oblasti těžby nerostných surovin, vztah mezi rozmístěním surovin a rozvojem výroby. Popíše zemědělskou produkci, dopravu, služby, cestovní ruch.	Hospodářství
Lokalizuje jednotlivé regiony, charakterizuje jejich přírodní podmínky, hospodářský význam a kulturní zajímavosti.	Kraje
Určí zeměpisnou polohu místní oblast (region), hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu.	Místní oblast

Průřezová témata:

VEG – *Objevujeme Evropu a svět*

V rámci učiva o ČR žáci získávají poznatky o událostech vedoucích k začlenění ČR do EU.

Předmět: Zeměpis	**Ročník: 9. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Zhodnotí vývoj počtu obyvatel na Zemi, územní rozdíly v hustotě zalidnění, objasní příčiny těchto rozdílů. Rozlišuje typy migrací. *Popíše strukturu obyvatelstva podle ras, národů, jazyka, věku, náboženství.* *Posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí sídel. Zhodnotí výhody a nevýhody života ve městech a na venkově.*	**Společenské prostředí** Obyvatelstvo světa Sídla
Porovná státy podle podobných a odlišných znaků: polohy, rozlohy, počtu obyvatel, státního zřízení a forem vlády, podle stupně rozvoje. *Jmenuje příklady nejvýznamnějších organizací a integrací států světa, oblasti působení. Lokalizuje příklady ohnisek napětí a konfliktů ve světě, na příkladech vysvětlí jejich nebezpečí.*	**Politická mapa současného světa**
Určí a vyhledá v mapě hlavní oblasti světového hospodářství. *Rozliší sektorovou strukturu hospodářství.*	**Světové hospodářství**
Za pomocí mapy lokalizuje hlavní zemědělské oblasti světa. Vysvětlí funkci zemědělství pro život lidí. Porovná znaky zemědělství v hospodářsky vyspělých a málo rozvinutých zemích.	Světové zemědělství
Člení průmysl na jednotlivá odvětví. Posoudí důležitost odvětví pro hospodářství. Vysvětlí na příkladech hlavní lokalizační faktory. Lokalizuje nejvýznamnější zdroje surovin a energií ve světě.	Světová průmyslová výroba
Rozlišuje dopravu podle funkce, charakteru komunikace, druhu dopravního prostředku. *Objasní výhody a nevýhody jednotlivých druhů dopravy. Vymezí a lokalizuje hlavní světové tahy.*	Doprava a spoje
Rozlišuje mezi výrobními a nevýrobními službami. Hodnotí zaměstnanost ve službách jako ukazatel stupně rozvoje zemí. Vymezí hlavní oblasti cestovního ruchu ve světě	Služby a cestovní ruch
S porozuměním používá pojmy export, import, obchodní bilance, globalizace.	Mezinárodní obchod
Vysvětlí pojem krajinná sféra a vyjmenuje její složky. Rozlišuje vzhled a znaky přírodní a kulturní krajiny. Zhodnotí společenské a hospodářské vlivy lidstva na krajinu, uvede příklady, možná řešení	**Krajina a životní prostředí** Přírodní a kulturní krajina
Popíše princip skleníkového efektu, problematiku globální změny klimatu a úbytku ozonové vrstvy. Vysvětlí na příkladech principy ochrany přírody a udržitelného života. Posoudí význam druhové rozmanitosti na Zemi. Pojmenuje příčiny přírodních katastrof a zná zásady, jak se v případě katastrofy zachovat.	Globální změny životního prostředí, přírodní katastrofy

Průřezová témata:

VEG – *Jsme Evropané*

Na základě učiva politické mapy světa posoudit význam evropské integrace.

MK – *Etnický původ*

Důraz na rovnost všech světových kultur a etnik se zdůrazněním společného původu. Snaha o potlačení rasové nenávisti a nesnášenlivosti. Zdůraznit kritiku současného stavu ve společnosti v souvislosti s propagací nacistické rasistické ideologie u některých novodobých skupin.

EV – *Lidské aktivity a problémy životního prostředí*

Vnímání problémů životního prostředí v souvislosti znalostí o zemědělství, průmyslu nebo dopravy. Posouzení vlivu poškození životního prostředí těmito vlivy. Postihnout nebezpečí některých vybraných globálních problémů.

5.2.12 LABORATORNÍ PRÁCE

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět má časovou dotaci v šestém až devátém ročníku 1 hodinu týdně, může být realizován ve dvou hodinách 1 za 14 dní. Výuka nejčastěji probírá v laboratoři. Předmět je součástí učebního plánu tříd bez rozšířené výuky tělesné výchovy.

V tomto předmětu jsou rozvíjeny experimentální činnosti žáka. Je podporována samostatnost, tvořivost, samostatný úsudek. Žák se pokouší vysvětlovat vybrané procesy, měřit různé veličiny, vyhledávat informace, vyhodnocovat výsledky a formulovat závěry. Při práci používá laboratorní soupravy, měřící zařízení, mikroskopy a hledá vztahy a souvislosti pozorovaných jevů, sestavuje aparatury. Dovede pojmenovat pomůcky a postupy a řídí se pravidly bezpečné práce při experimentování v laboratoři. Prakticky prověřuje a upevňuje své znalosti předmětu fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis, matematika a lépe se orientuje v běžném životě.

Předmět: Laboratorní práce	**Ročník: 6. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Pomocí jednoduchých pokusů si osvojí měření délky, hmotnosti, objemu, času, teploty. Samostatně pracuje podle zadaného postupu.	Fyzikální veličiny
Pomocí jednoduchých pokusů ověří oddělování některých látek, ověří povrchové napětí kapalin, připraví a dokáže jednoduchou chemickou sloučeninu.	Chemické veličiny
Sestaví podle postupu jednoduchý preparát, zkoumá průduchy listu, porovnává různé preparáty, zaznamená výsledky pozorování.	Práce s mikroskopem
Pracuje s mapou a vyhledává v ní podle zadání údaje. Za použití mapy vytváří model krajiny.	Zeměpisné úlohy

Předmět: Laboratorní práce	**Ročník: 7. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Pokusně určí těžiště, porovná postup určení s ostatními spolužáky, jednoduchým pokusem a měřením určí další fyzikální veličiny.	Fyzikální pokusy
Podle chemického postupu připraví jednoduché chemické sloučeniny a provede jejich důkaz. Využije vhodnou oddělovací metodu k oddělení jednotlivých složek ze směsi. Orientuje se v laboratorních pomůckách a pracuje podle laboratorních postupů.	Chemické pokusy
Připraví preparát k mikroskopování a zakreslí výsledky svého pozorování, zaměří se na mikroskopování částí rostlin a živočichů. Na základě vyhledání informací a svých znalostí vytvoří model biomu.	Přírodovědné pokusy
Orientuje se v mapě, dokáže zakreslit jednoduchý situační plánek, pracuje s textem a na základě získaných informací vytvoří plán, mapu. Vyhledává informace k jednotlivým částem světa.	Zeměpisné pokusy

Předmět: Laboratorní práce	**Ročník: 8. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Dokáže modelovat a vysvětlit některé geologické děje, dokáže vyhledat informace podle zadání a statisticky je zpracovat.	Zeměpisné pokusy
Připraví a ověří pokusem některé chemické a přírodní indikátory, určuje pH látek. Vhodnou složitější oddělovací metodou oddělí od sebe složky ze směsi. Zkoumá rozpustnost některých látek ve vodě.	Chemické pokusy
Orientuje se mezi alternativními zdroji energie, podle postupu sestaví alternativní zdroj energie a zjistí jeho účinnost. Sestaví jednoduchý elektrický obvod podle návodu.	Fyzikální pokusy
Prohloubí své znalosti o lidském těle, provede některá jednoduchá měření, porovná hodnoty s ostatními spolužáky. Statisticky hodnoty zpracuje.	Přírodovědné pokusy

Předmět: Laboratorní práce	**Ročník: 9. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Modeluje složitější geologické děje, vyhledává informace, podle kterých vytvoří model krajiny. Seznámí se s postupy a aplikacemi, které lze využít k určování polohy.	Zeměpisné pokusy
Porovná kvalitu různých zdrojů vody – analyticky. Připraví některé chemické látky a sloučeniny a provede jejich důkaz. Provede plamenovou zkoušku některých prvků.	Chemické pokusy
Provede antropometrická měření a statisticky je zpracuje. Provede důkaz přijímání vody rostlinami. Vytvoří preparáty pro mikroskopování z různých oblastí Přírodních věd. Tyto preparáty digitálně zaznamená a zpracuje.	Přírodovědné pokusy
Vyrobí jednoduchou elektrickou baterii z domácích surovin. Sestaví jednoduchý elektrický obvod obsahující vybrané polovodičové součástky (LED, termistor, fotorezistor) podle schématu, provede měření některých veličin. Sestaví a provede jednoduché pokusy se zrcadly a čočkami. Rozloží světlo optickým hranolem. Výsledky své práce digitálně zpracuje.	Fyzikální pokusy

5.2.13 HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Výuka probíhá v 6. – 8. ročníku s časovou dotací jedné vyučovací hodiny týdně zpravidla v učebně hudební výchovy. Jejím hlavním cílem je zprostředkovat dětem zajímavou formou cestu k vokálním, instrumentálním, hudebně pohybovým a poslechovým složkám hudby. Žáci se učí hudbu vnímat, ale také sami vytvářet.

Vedeme žáky k poznání, že hudba může příznivě napomáhat k vytváření role jednotlivce ve společnosti, začleněni do kolektivu a zvládání náročných životních situací.

Výuka probíhá převážně formou tvořivých činností (používání a zdokonalování vlastního hlasu, hra na jednoduché hudební nástroje, pohybové vyjádření hudby a tanec, vnímáni různých žánrů hudby a rozbor ukázek zajímavých hudebních děl, debaty o životě a díle hudebních skladatelů a interpretů…).

V souladu s přirozeným fyziologickým, emocionálním a rozumovým rozvojem žáků hudební výchova směřuje zvláště k tomu, aby žáci:

kultivovali svou hudebnost v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu i mluveného projevu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie,

porozuměli hudebně vyjadřovacím prostředkům a společenským funkcím hudby různých druhů, žánrů a uměleckých slohových epoch,

získali rámcový náhled na vývoj hudební kultury české i jiných národů v kulturně historických souvislostech, seznámili se se schopností umění minulosti i dneška emocionálně působit.

<u>Výchovné a vzdělávací strategie a klíčové kompetence:</u>

Kompetence k učení – Žák projevuje zájem o své hudební vzdělání. Sám se aktivně zapojuje dle svých možností do školní hudební produkce. Dokáže využit získané informace a dovednosti v jiných předmětech i v běžném životě. Má pozitivní vztah k hudební výchově, chce se dále hudebně rozvíjet.

Kompetence k řešení problémů – Žák se nenechá odradit počátečními hudebními neúspěchy. Pod vedením pedagoga se dle svých možností zdokonaluje.

Kompetence komunikativní – Dokáže se hudebně vyjádřit (zpěvem, pohybem na hudbu, hrou na jednoduchý hudební nástroj, případně též notovým zápisem). Je schopen se o své hudební zážitky podělit s ostatními. Je schopen vést diskusi. Naslouchá názorům druhých a je schopen vysvětlit své názory.

Kompetence sociální a personální – Je schopen pracovat ve skupině, přijímat svou hudební roli (výška hlasu, hudební nástroj…). Oceňuje hudební vědomosti a dovednosti svých spolužáků. Přispívá k diskuzi, chápe potřebu spolupráce při řešení úkolu, respektuje zkušenosti a názory druhých, čerpá z nich poučení. Vytváří si pozitivní představu o sobě samém. Váží si svých hudebních výsledku.

Kompetence občanské – Respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům české i světové hudby, smysl pro kulturu a tvořivost.

Kompetence pracovní – Využívá své hudební znalosti a dovednosti v zájmu svého vlastního rozvoje dalšího vzdělávání a profesního zaměření.

V předmětu je realizováno průřezové téma: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Objevujeme Evropu a svět).

Předmět: Hudební výchova	**Ročník: 6. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Aktivně se zapojuje do hudebních aktivit. Využívá při nich svůj hlasový potenciál, získává pěvecké návyky. Uplatňuje pravidla hlasové hygieny (hlavně v době mutace). Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky správně. Rozšiřuje si hlasový rozsah. Dokáže zazpívat zahraný nebo zazpívaný tón, dokáže rozlišit vyšší a nižší tóny. Vysvětlí pojmy lidová a umělá (uvede autory této písně).	**Píseň lidová** • vokální a instrumentální podoba, vánoční koledy, umělá píseň
Rozpozná durovou a mollovou tóninu. Orientuje se v tónině C dur, vyjmenuje stupnici C dur, zapíše ji v notách. Ví, jaká jsou pravidla při složení tónického kvintakordu a dominantního kvintakordu.	**Hudební teorie** • stupnice dur a moll aiolská • akordy
Dokáže vysvětlit rozdíl mezi symfonickou a komorní hudbou. Vyjmenuje komorní hudební tělesa (trio, kvarteto, kvinteto …) a určí, kolik nástrojů v nich hraje. Rozpozná smyčcové kvarteto a dechové sexteto.	**Hudba komorní a symfonická**
Rozpozná nejznámější ukázky z děl autorů (např. Smetany, Dvořáka, Mozarta…). Vysvětlí pojem libreto, árie, soprán, alt, tenor, bas. Vypráví o založení ND, uvede letopočty založení a otevření ND, pozná fanfáry ze Smetanovy Libuše. Uvede významné autory světového baletu. Vhodně vyjadřuje poslouchanou hudbu vlastní pohybovou improvizací, reaguje na tempové, dynamické a rytmické změny.	**Hudební divadlo** • opera – předehra, jednání, libreto, partitura, árie, dueto, tercet…, recitativ, sbor • Národní divadlo • jiné druhy hudebního divadla, opereta, muzikál, revue, balet, výrazový tanec, melodram, scénická hudba
Zařadí slohy do časové přímky. Uvede typické znaky pro různá období a nejvýznamnější naše i evropské skladatele.	**Hudební slohy**
Využívá aktivně svůj hlasový potenciál v jednohlase i vícehlase, uplatňuje pravidla hlasové hygieny při zpěvu i mluvním projevu. Dbá na správné nasazení tónu, dechovou a hlasovou techniku. Převádí melodie z nezpěvné do zpěvné polohy.	**Hlasová hygiena**
Orientuje se ve vybraných hudebních formách.	**Hudební formy** • opera, koncert, symfonie, balet, mše, sonáta, árie
Rozpozná některé lidové tance evropských národů, vhodně pohybově vyjadřuje poslouchanou hudbu hrou „na tělo“, vyjádří hudbu jednoduchou pohybovou vazbou.	**Národní tance** • např. mateník, furiant, obkročák, kolečko, polka, mazurka, polonéza

Předmět: Hudební výchova	**Ročník: 7. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Využívá aktivně svůj hlasový potenciál v jednohlase i vícehlase, uplatňuje pravidla hlasové hygieny při zpěvu i mluvním projevu. Dbá na správné nasazení tónu, dechovou a hlasovou techniku. Převádí melodie z nezpěvné do zpěvné polohy.	**Pěvecký a mluvní projev** • hlasová hygiena • transpozice melodie
Obeznámí se se starými hudebními nástroji a nejstaršími hudebními památkami.	**Pravěk a starověk** • Seikilova píseň
Na základě svých zkušeností a znalostí pozná hudbu duchovní a světskou. Zvládne zazpívat vícehlasý kánon společně s jednoduchým tanečním projevem.	**Gotika a renesance** • Gregoriánský chorál, rytířský zpěv (šanson) • vokální polyfonie, kánon
Seznámí se s novými hudebními druhy a formami, slovně je charakterizuje a srovnává: opera, kantáta, oratorium, suita, koncert, fuga.	**Baroko** • rozvoj instrumentální hudby
Pozná jednotlivé úseky kompozice poslouchané skladby podle schématu sonátové formy. Vnímá hudebně výrazové prostředky, sémantické prvky (téma hlavní a vedlejší na základě kontrastu).	**Klasicismus** • mohutný rozvoj instrumentální hudby symfonie a smyčcový kvartet, sonátová forma
Zařazuje poslouchanou skladbu do kontextu s dobou vzniku. Uvede typické znaky tohoto období a představitele evropských národních škol. Seznámí se s romantickou písní, orientuje se v notovém zápise, dokáže vysvětlit dynamické značky. Píseň zazpívá intonačně a rytmicky přesně, doprovodí ji na Orfeovy nástroje.	**Romantismus** • národní ráz hudby • programní hudba
Seznámí se s různorodými směry hudby. Rozpozná nejznámější úryvky skladeb z různých období 20. století.	**Hudební slohy 20. století**
Seznámí se se zvukovou podobou jazzu, slovně charakterizuje stylotvorné hudebně výrazové prostředky a vokální projev. Všímá si synkopického rytmu a dokáže jej vytleskat. Improvizuje rytmické doprovody ke zpívaným písním hrou „na tělo“ a Orfeovy nástroje.	**Vznik jazzu** • nástrojová seskupení, improvizace, • swing, bigband • vztahy jazzu a „vážné“ hudby
Interpretuje vybranou píseň tleskáním na sudou dobu, případně hrou na rytmické nástroje. Porovná hudební projev a image skupin Beatles a Rolling Stones.	**Vznik rockenrollu**

Předmět: Hudební výchova	**Ročník: 8. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Pokusí se zazpívat a doprovodit některou z písní. Orientuje se v notovém záznamu.	**Nejstarší hudební památky v Čechách** • duchovní a světská hudba
Charakterizuje poslouchanou hudbu z hlediska historického vývoje. Konfrontuje poslech chorálu Ktož sú boží bojovníci s jeho citací B. Smetanou (Tábor, Blaník). Porovná soudobý notový záznam s originálem, uvede rozdíly, vysvětlí pojmy chorál a kancionál.	**Hudební renesance v Čechách**
Charakterizuje toto období u nás v souvislosti s bitvou na Bílé hoře. Uvede, v jakých místech se hudba hrála. Vyjmenuje naše nejznámější barokní skladatele a alespoň jednoho světového. Vyslechne si dobovou ukázku, rozpozná hudební nástroje, vysvětlí pojem serenáda. Zazpívá píseň Chtíc, aby spal, a uvede autora.	**České hudební baroko**
Klasicismus zařadí do časové přímky. Uvede trojici slavných světových skladatelů tohoto období (Haydn, Mozart, Beethoven).	**Český hudební klasicismus**
Zařadí romantismus do časové přímky. Uvede typické znaky pro toto období a naše i evropské nejvýznamnější skladatele. Shromáždí poznatky o A. Dvořákovi, B. Smetanovi a jejich díle. Vysvětlí pojmy programní hudba a symfonická báseň. Orientuje se v ukázce partitury, vyhledá v ní jednotlivé nástroje. Uvede autory české hymny. Zazpívá hymnu sólově intonačně i rytmicky správně.	**Český hudební romantismus**
Vnímá melodii, vztahy mezi tóny, harmonickou a formální strukturu skladby. Konfrontuje poslouchanou hudbu s dalšími známými skladbami jiných slohů, stylů a žánrů.	**20. století**
Seznámí se poslechem s písní kramářskou, kabaretní, masovou, lidovkou a dechovkou, s operetou, porovná je a uvede rozdíly. Chápe funkci stylu a žánru vzhledem k životu společnosti a v kontextu s dobou vzniku.	**Česká populární hudba**
Uvádí nejvýznamnější představitele jazzové hudby (Dvorský, Ježek). Naučí se píseň z tvorby Osvobozeného divadla. Orientuje se v notovém zápisu, zpívá intonačně a rytmicky přesně. Dodržuje správné dýchání a hlasovou hygienu.	**Jazz a swing v české hudbě**
Zpívá nejznámější písně různých interpretů a skupin. Vytváří jednoduché rytmické a harmonické doprovody.	**Folk, country, trampská píseň**
Seznámí se s tvorbou Suchého a Šlitra a divadlem Semafor. Vysvětlí pojmy evergreen a hit. Zpívá písně české jazzové scény.	**Divadla malých forem**
Realizuje vybranou píseň tleskáním nebo hrou na rytmické nástroje na sudou dobu. Vypracuje a přednese referát s hudební ukázkou svého oblíbeného interpreta nebo skupiny.	**Rock** • český big beat

5.2.14 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

V šestém a sedmém ročníku má tento předmět časovou dotaci 2 hodiny, v osmém a devátém jednu hodinu týdně, která může být po dohodě realizována v cyklu (1x za 14 dní). Výtvarnou výchovu realizujeme ve specializované odborné učebně. Využíváme také keramickou dílnu nebo přírodní prostředí.

Základním rysem koncepce celého předmětu je propojování smyslových, citových a myšlenkových složek psychiky žáka se schopností hlubokého prožívání a osobitého vyjadřování jevů a vztahů v mnohotvárném vnějším i vnitřním světě. Propojováním obrazného a verbálního vnímání, cítění, myšlení a projevu napomáhá výtvarná výchova vnitřní jednotě osobnosti, jejímu celistvému bytí a humanizaci světa. Výtvarná výchova je jeden ze vzdělávacích oborů zastupující v etapě základního vzdělávání oblast Umění a kultura. Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřením komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Výchovné a vzdělávací strategie a klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- *individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci zažít úspěch,*
- *umožňujeme žákům realizovat své vlastní projekty, umožňujeme žákům být aktivní,*
- *nabízíme žákům příležitost zúčastnit se různých soutěží,*
- *podporujeme samostatnost a tvořivost.*

Kompetence k řešení problémů:

- *podněcujeme žáky k tvořivému myšlení,*
- *podporujeme žáky v hledání vhodných postupů, výběru techniky výtvarného sebevyjádření,*
- *podporujeme iniciativu a samostatnost žáků,*
- *učíme žáky nést odpovědnost za tvůrčí proces a výsledný produkt,*
- *učíme žáky obhajovat své názory a výsledky své práce,*

- *vedeme žáky k pochopení, že v umění neexistuje jedna správná cesta, ale důraz je kladen na tvořivé hledání nových možností, originalitu, intuici, osobitost.*

Kompetence komunikativní:

- *vedeme žáky k uvědomění si, že umění je prostředek komunikace člověka se světem,*
- *podporujeme žáky ve vzájemné spolupráci.*

Kompetence sociální a personální:

- *rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní i druhých,*
- *učíme žáky klást důraz na prožitek a radost z prožití úspěchu,*
- *učíme žáky vážit si práce a výsledku práce své i druhých, neničit majetek jiných.*

Kompetence občanské:

- *stanovujeme společně pravidla chování a učíme žáky tato pravidla dodržovat,*
- *motivujeme žáky k ochraně zdraví a životního prostředí.*

Kompetence pracovní:

- *učíme žáky bezpečně a účinně používat materiály, nástroje a vybavení,*
- *dbáme na dodržování bezpečnostních pravidel,*
- *umožňujeme žákům získávat praktické zkušenosti,*
- *žáky vedeme k pečlivosti a dokončování prací.*

Kompetence digitální:

- *umožňujeme žákům využívat v učebním procesu digitální zařízení a technologie,*
- *pomáháme žákům volit vhodné postupy a prostředky při vlastní tvorbě,*
- *vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům.*

Většina výstupů žáka bere ohledy na jeho schopnosti a možnosti. V rámci ročníků se výstupy opakují s ohledem na vývoj žáka a jeho postupné zdokonalování činností a schopností výstupy naplnit. Ve výuce je realizováno průřezové téma OSV – Kreativita.

Předmět: Výtvarná výchova	**Ročník: 6. (2 hodiny týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků. *Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.*	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI • prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, barva, textura • uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu • reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – mimovizuální podněty při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) • smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – například: umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích. K tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace.	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – například: techniky – kresba, malba, grafika, kombinace materiálů, tvarů, barev, kontrastů, manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, • typy vizuálně obrazných vyjádření – například: hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci. Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ • komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření, utváření a uplatnění komunikačního obsahu, vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora, prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace • proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění

Průřezová témata:

OSV – Kreativita

Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality).

Předmět: Výtvarná výchova	**Ročník: 7. (2 hodiny týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků. Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI • prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, barva, textura • uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu • reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – mimovizuální podněty při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) • smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – například: umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích. K tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace. *Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření.*	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – například: techniky – kresba, malba, grafika, kombinace materiálů, tvarů, barev, kontrastů, manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, • typy vizuálně obrazných vyjádření – například: hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry
Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů. Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci. Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ • osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování – důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání • komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření, utváření a uplatnění komunikačního obsahu, vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora, prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace • proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění – historické, sociální a kulturní souvislosti

Průřezová témata:

OSV – Kreativita

Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality).

Předmět: Výtvarná výchova	**Ročník: 8. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků. *Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.* *Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.*	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI • prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, barva, textura • uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu • reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – mimovizuální podněty při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) • smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – například: umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích. K tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace. *Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření. Porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.*	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – například: techniky – kresba, malba, grafika, kombinace materiálů, tvarů, barev, kontrastů, manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, • typy vizuálně obrazných vyjádření – například: hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry
Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů. *Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci. Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.*	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ • osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování – důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání • komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření, utváření a uplatnění komunikačního obsahu, vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora, prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace • proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění – historické, sociální a kulturní souvislosti

Průřezová témata:

OSV – Kreativita

Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality).

Předmět: Výtvarná výchova	**Ročník: 9. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků. Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie. Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI • prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, barva, textura • uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu • reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – mimovizuální podněty při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) • smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – například: umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích. K tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace. Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření. Porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – například: techniky – kresba, malba, grafika, kombinace materiálů, tvarů, barev, kontrastů, manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, • typy vizuálně obrazných vyjádření – například: hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry
Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů. Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci. Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ • osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování – důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání • komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření, utváření a uplatnění komunikačního obsahu, vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora, prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace • proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění – historické, sociální a kulturní souvislosti

Průřezová témata:

OSV – Kreativita

Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality).

5.2.15 TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět má časovou dotaci 2 hodiny týdně, v tzv. sportovních třídách (skupinách) 5 hodin týdně. Výuka probíhá většinou ve skupinách. Výuka je zaměřena na rozvoj obecných pohybových dovedností žáků a na rozvoj obratnostních, rychlostních, silových a vytrvalostních schopností.

Pro výuku je k dispozici velká, malá tělocvična a sportovní hala, posilovna, dvě venkovní multifunkční hřiště s umělým povrchem, travnaté hřiště, atletický ovál s umělým povrchem a sektory na technické disciplíny. Žáci mají možnost zúčastnit se různých sportovních kurzů dle aktuální nabídky a možností školy.

Výstupy jsou realizovány s ohledem na schopnosti a dispozice žáka. Žáci, kteří se účastní rozšířené výuky tělesné výchovy, mohou mít výstupy přizpůsobené a přiměřeně náročné vzhledem ke svým schopnostem a dovednostem. Důraz u sportovních tříd (skupin) je kladen na všeobecnou sportovní přípravu s převážným zaměřením na atletické disciplíny.

Hodnocení je motivační, vychází ze somatotypu žáka, je postaveno na posuzování osobních výkonů jednotlivce a jejich zlepšování. U žáků zařazených do rozšířené výuky tělesné výchovy na základě jejich předpokladů je hodnocení doplněno o částečné porovnávání jejich výkonů.

Výchovné a vzdělávací strategie a klíčové kompetence:

Výuka tělesné výchovy rozvíjí u žáků především kompetence sociální a personální, v prvé řadě při různých soutěžích a hrách (spolupráce, dodržování pravidel, posilování sebedůvěry).

Do výuky 9. ročníku je integrováno téma Kooperace a kompetice průřezového tématu OSV.

Předmět: Tělesná výchova	**Ročník: 6. (2 hodiny týdně, ST 5 hodin týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.	POŘADOVÁ CVIČENÍ, POHYBOVÉ HRY, SOUTĚŽE DRUŽSTEV
Chápe význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty. *Umí zorganizovat jednoduchou soutěž, změřit a zapsat potřebné výkony.* *Zná základní startovní povely, orientuje se v základních atletických pravidlech.* *Zvládá základy techniky atletických disciplín dle rozsahu disciplín příslušné věkové kategorie atletiky.* *Zvládá kontrolní závody dle rozsahu disciplín příslušné věkové kategorie atletiky.*	ATLETICKÝ BLOK • Technika atletických disciplín • Startovní povely, nízký, polovysoký start • Speciální běžecká cvičení • Rozvoj rychlosti • Rozvoj vytrvalosti • Rozvoj odrazových schopností • Rozvoj odhodových dovedností
Zná základní pravidla uvedených her. *Ovládá základní herní činnosti jednotlivce.* *Reaguje na herní situace použitím různých herních kombinací.* *Zná základní zásady bezpečnosti při pohybových hrách v různém prostředí.*	HERNÍ BLOK SE ZAMĚŘENÍM NA FLORBAL, BASKETBAL, FOTBAL, SOFTBAL, PŘEHAZOVANÁ, VYBÍJENÁ • Základní pravidla • Herní činnosti jednotlivce • Hra
Seznámí se s technikou gymnastických cviků skrčka a roznožku přes kozu, výmyk a podmet na hrazdě, kotoul vpřed, kotoul vzad, stoj na rukou, stoj na hlavě, šplh na tyči (4 m), skok přes švihadlo. *Zvládá základní dopomoc a záchranu při cvičení.*	GYMNASTICKÝ BLOK • Prostná • Cvičení na hrazdě • Šplh • Přeskok • Překážkové dráhy • Švihadlo

Předmět: Tělesná výchova	**Ročník: 7. (2 hodiny týdně, ST 5 hodin týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.	POHYBOVÉ HRY, SOUTĚŽE DRUŽSTEV
Chápe význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty a orientuje se v atletickém názvosloví. *Umí zorganizovat jednoduchou soutěž, změřit a zapsat potřebné výkony.* *Zná základní startovní povely a základní atletická pravidla.* *Zvládá základy techniky atletických disciplín dle rozsahu disciplín příslušné věkové kategorie atletiky.* *Zvládá kontrolní závody dle rozsahu disciplín příslušné věkové kategorie atletiky.*	ATLETICKÝ BLOK • Technika atletických disciplín • Startovní povely, nízký, polovysoký start • Speciální běžecká cvičení • Rozvoj rychlosti • Rozvoj vytrvalosti • Rozvoj odrazových schopností • Rozvoj odhodových dovedností • Koordinační cvičení
Zná základní pravidla uvedených her. Ovládá základní herní činnosti jednotlivce. Reaguje na herní situace s použitím různých herních kombinací. Zná základní zásady bezpečnosti při pohybových hrách v různém prostředí. Rozumí základním rozdílům mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní, individuální; brankové, síťové). Chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play a základní olympijské myšlenky.	HERNÍ BLOK SE ZAMĚŘENÍM NA FLORBAL, BASKETBAL, FOTBAL, VOLEJBAL, SOFTBAL, VYBÍJENÁ, PŘEHAZOVANÁ • Základní pravidla • Herní činnosti jednotlivce • Herní kombinace • Hra
Seznámí se s technikou gymnastických cviků skrčka a roznožku přes kozu; výmyk, podmet, toč jízdmo vpřed na hrazdě, kotoul vpřed, kotoul vzad, stoj na rukou a stoj na hlavě, přemet stranou; šplh na tyči a na laně (4 m), skok přes švihadlo, odrazy z trampolíny a můstku.	GYMNASTICKÝ BLOK – SPORTOVNÍ GYMNASTIKA • Prostná • Cvičení na hrazdě • Šplh • Přeskok • Skoky na trampolíně • Překážkové dráhy • Švihadlo
Fyzicky zvládne přiměřenou zátěž v kondičním tréninku. Zvládá základní dopomoc a záchranu při cvičení. Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení, zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení, aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení.	KONDIČNÍ BLOK • Rozvoj obratnosti • Základy posilování • Úpolová cvičení

Předmět: Tělesná výchova	**Ročník: 8. (2 hodiny týdně, ST 5 hodin týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Uplatňuje vhodné a bezpečné chování v netradičním prostředí (příroda…). *Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.*	POHYBOVÉ HRY, SOUTĚŽE DRUŽSTEV
Chápe význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty a orientuje se v atletickém názvosloví. *Umí zorganizovat soutěž, změřit a zapsat potřebné výkony.* *Zná základní startovní povely a základní atletická pravidla.* *Zvládá základy techniky atletických disciplín dle rozsahu disciplín příslušné věkové kategorie atletiky.* *Zvládá kontrolní závody dle rozsahu disciplín příslušné věkové kategorie atletiky.* *Zvládá atletickou abecedu.*	ATLETICKÝ BLOK • Technika atletických disciplín • Startovní povely, nízký, polovysoký start • Speciální běžecká cvičení • Rozvoj rychlosti • Rozvoj vytrvalosti • Rozvoj odrazových schopností • Rozvoj odhodových dovedností • Koordinační cvičení
Zná základní pravidla uvedených her. Ovládá základní herní činnosti (zpracování, střelba, přihrávka). Reaguje na herní situace s použitím různých herních kombinací. Zná základní zásady bezpečnosti při pohybových hrách v různém prostředí. Rozumí základním rozdílům mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní, individuální; brankové, síťové). Chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play a základní olympijské myšlenky. Dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	HERNÍ BLOK SE ZAMĚŘENÍM NA FLORBAL, BASKETBAL, FOTBAL, VOLEJBAL, SOFTBAL DOPLŇKOVÉ A NETRADIČNÍ SPORTOVNÍ HRY HRY V PŘÍRODĚ • Základní pravidla • Herní činnosti jednotlivce • Herní kombinace – útočné, obranné • Hra
Seznámí se s technikou gymnastických cviků skrčka a roznožku přes kozu; výmyk, podmet, toč jízdmo vpřed na hrazdě, kotoul vpřed, kotoul vzad, stoj na rukou a stoj na hlavě, přemet stranou; šplh na tyči a na laně (4 m), skok přes švihadlo, odrazy z trampolíny a můstku.	GYMNASTICKÝ BLOK – SPORTOVNÍ GYMNASTIKA • Prostná • Cvičení na hrazdě • Šplh • Přeskok • Skoky na trampolíně • Překážkové dráhy • Švihadlo
Fyzicky zvládne přiměřenou zátěž v kondičním tréninku. Aktivně si organizuje svůj pohybový režim, usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program. *Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení, zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení, aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení.*	KONDIČNÍ BLOK • Rozvoj obratnosti • Posilování • Kruhový trénink • Úpoly a úpolová cvičení

Předmět: Tělesná výchova	**Ročník: 9. (2 hodiny týdně, ST 5 hodin týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Zvládá v souladu s individuálním přístupem osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži a rekreačních činnostech. *samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly.*	POHYBOVÉ HRY, SOUTĚŽE DRUŽSTEV, NETRADIČNÍ SPORTOVNÍ HRY
Chápe význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty a orientuje se v atletickém názvosloví. *Umí zorganizovat soutěž, změřit a zapsat potřebné výkony.* *Zná startovní povely a atletická pravidla.* *Zvládá základy techniky atletických disciplín dle rozsahu disciplín příslušné věkové kategorie atletiky.* *Zvládá kontrolní závody dle rozsahu disciplín příslušné věkové kategorie atletiky.* *Zvládá atletickou abecedu a celkovou rozcvičku.* *Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.*	ATLETICKÝ BLOK • Technika atletických disciplín • Startovní povely, nízký, polovysoký start • Speciální běžecká cvičení • Rozvoj rychlosti • Rozvoj vytrvalosti • Rozvoj odrazových schopností • Rozvoj odhodových dovedností • Koordinační cvičení
Ovládá základní herní činnosti vybraných her (zpracování, střelba, přihrávka). Reaguje na herní situace s použitím různých herních kombinací. Zná základní zásady bezpečnosti při pohybových hrách v různém prostředí. Rozumí základním rozdílům mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní, individuální; brankové, síťové). Chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play a základní olympijské myšlenky. Dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva. Zvládá roli hráče, rozhodčího i organizátora. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	HERNÍ BLOK SE ZAMĚŘENÍM NA FLORBAL, BASKETBAL, FOTBAL, VOLEJBAL, SOFTBAL DOPLŇKOVÉ A NETRADIČNÍ SPORTOVNÍ HRY HRY V PŘÍRODĚ • Základní pravidla • Herní činnosti jednotlivce • Herní kombinace – útočné, obranné • Hra • Rozhodování
Seznámí se s technikou gymnastických cviků skrčka a roznožku přes kozu; výmyk, podmet, toč jízdmo vpřed na hrazdě, kotoul vpřed, kotoul vzad, stoj na rukou a stoj na hlavě, přemet stranou; šplh na tyči a na laně (4 m), skok přes švihadlo, odrazy z trampolíny a můstku. Posoudí provedené osvojované pohybové činnosti, označí nedostatky a možné příčiny.	GYMNASTICKÝ BLOK – SPORTOVNÍ GYMNASTIKA • Prostná • Cvičení na hrazdě • Šplh • Přeskok • Skoky na trampolíně • Překážkové dráhy • Švihadlo
Fyzicky zvládne přiměřenou zátěž v kondičním tréninku. Aktivně si organizuje svůj pohybový režim, usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program. Odmítá drogy a podpůrné prostředky v souladu se sportovní etikou. *Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení, zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení, aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení.*	KONDIČNÍ BLOK • Rozvoj obratnosti • Posilování • Kruhový trénink • Úpoly a úpolová cvičení

Průřezová témata:

OSV – *Kooperace a kompetice*

Dohoda na spolupráci a jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva. Zvládání odlišné role hráče, rozhodčího i organizátora.

5.2.16 PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika předmětu

Předmět je realizován na druhém stupni 1 hodinu týdně, vyjma sedmého ročníku. Základem předmětu je naučit žáky vnímat manuální a intelektuální práci, prohloubit vztah k přírodě a ochraně životního prostředí, nalézt pozitivnímu vztah k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce, osvojení si základních pracovních dovedností a návyků, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě.

Výuka probíhá především ve školních prostorech určených pro realizaci vzdělávacích výstupů tohoto předmětu, např. školní atrium, učebna pro chovatelství apod.

Nedílnou součástí předmětu je příprava žáků na svoje budoucí povolání, hledání správného směru další realizace jednotlivce za účinné pomoci institucí školy a státu. Doplňkem výuky je i úprava interiéru a exteriéru školy.

Vybrané okruhy předmětu a jejich výstupy jsou realizovány postupně během celého druhého stupně, např. Pěstitelské práce a chovatelství se realizuje v šestém ročníku, může však být zařazen i v osmém a devátém ročníku. Těžiště okruhu Svět práce je realizováno v 9. ročníku. Součástí předmětu v devátém ročníku je i provoz a údržba domácnosti, kde hlavní důraz je kladen na finance a provoz domácnosti. Do výuky mohou být zařazeny i další okruhy podle specifických podmínek. Jejich učivo a výstupy však nejsou pro naše žáky závazné (proto nejsou uvedeny ani v osnovách).

V rámci předmětu je v 9. ročníku realizováno průřezové téma OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti.

Předmět: Pracovní činnosti	**Ročník: 6. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin. Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu. Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu. Dokáže naplánovat, organizovat, vybrat vhodný materiál, pomůcky nebo nástroje. *Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu s nimi. Dodržuje kázeň a zásady bezpečnosti a hygieny.*	PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ **Základní podmínky pro pěstování** • půda, výživa, okrasné rostliny a ošetřování rostlin **Chovatelství** • podmínky chovu drobného zvířectva, péče o ně, hygiena a bezpečnost chovu

Předmět: Pracovní činnosti	**Ročník: 8. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu. *Ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky.* *Propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení.* *Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava.* *Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením.*	VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ **Digitální technika** • Počítač a periferní zařízení • Digitální fotoaparát • Mobilní telefony • Tablety a notebooky **Digitální technologie** • Bezdrátové technologie • Navigační technologie **Programy pro zpracování grafických informací** • Animace • Videa • Tinkercad • 3D tisk

Předmět: Pracovní činnosti	**Ročník: 9. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí. Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy. Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání. Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce.	SVĚT PRÁCE **Profese** – základní principy volby profesní orientace, činnosti vybraných profesí **Vzdělávání** – možnosti vzdělávání, náplň pracovních a studijních oborů, přijímací řízení **Zaměstnání** – možnosti v regionu a způsoby hledání zaměstnání **Trh práce** – způsobilost při vstupu do zaměstnání
Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví.	PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI Finance a provoz domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory, hotovostní a

Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů. Provádí drobnou domácí údržbu, správně zachází s nástroji a nářadím. Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem.	bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti. Pobyt v zahraničí (dovolená) - pojištění, valuty. Ovládání a užití domácích spotřebičů, jejich údržba. Bezpečnost při domácích pracích a činnostech v domácnosti, nebezpečí úrazu elektrickým proudem.

Průřezová témata:

OSV – *Řešení problémů a rozhodovací dovednosti*

Rozhodování pro volbu povolání, respektive volbu vzdělávací cesty – řešení problémů spojených s volbou střední školy (hodnocení svých studijních výsledků, komunikace s rodiči, vyučujícími a vrstevníky).

6 HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

6.1 PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ A ZPŮSOBY HODNOCENÍ

Hodnocení musí být:

- jednoznačné
- srozumitelné
- věcné
- všestranné
- pedagogicky zdůvodnitelné
- odborně správné
- doložitelné

Hodnocení žáků je běžnou činností, kterou učitel ve škole vykonává průběžně ve výuce po celý školní rok. Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím které získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje. Hodnocení by mělo mít motivační charakter, nesmí být primárně zaměřeno na srovnávání.

Získávání podkladů

Podklady pro hodnocení získávají vyučující zejména soustavným sledováním výkonů žáka, konzultacemi s ostatními vyučujícími a analýzou výsledků činností žáka. Vyučující respektuje též doporučení speciálního pedagogického pracoviště a individuální vzdělávací plán. Do hodnocení výsledků žáka vyučující zapojuje žáka v míře, která odpovídá vyspělosti žáka (sebehodnocení).
Uvedené informace k získávání podkladů platí i analogickým způsobem pro chování žáka.

Informace o průběžném hodnocení

Informace o průběžném hodnocení výsledků vzdělávání oznamuje vyučující žákovi a zapisuje do žákovské knížky. Údaje o hodnocení prospěchu a chování jsou sdělovány pouze zákonným zástupcům žáka, nikoli veřejně.
Chování žáka, které může mít vliv na jeho hodnocení, a způsob jeho hodnocení projednává třídní učitel také s jeho zákonnými zástupci, a v některých případech také s výchovnou komisí, ve které je zpravidla ředitel školy nebo jeho zástupce, výchovný poradce, třídní učitel a metodik prevence nebo školní psycholog.

Podmínky hodnocení

Předpokladem pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka v daném pololetí je splnění všech podmínek hodnocení. Podmínkami se rozumí vypracování zadaných úkolů a kontrolních prací, zkoušení znalostí a dovedností a aktivní účast na vyučování. Žák není hodnocen z daného předmětu, pokud jeho neúčast přesáhne 50 % za hodnotící období. Podmínky hodnocení některých předmětů mohou být specifikovány a prokazatelně sděleny žákům (a také např. prostřednictvím webových stránek školy). Jestliže žák nesplní podmínky hodnocení vzdělávání v řádném termínu, je hodnocen v náhradním termínu stanoveným ředitelem školy. Minimální počet dílčích známek v předmětu s jednohodinovou týdenní dotací jsou čtyři známky, při dvou a vícehodinové týdenní dotaci v předmětu šest známek za klasifikační období.

Způsoby hodnocení

Výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou je možné hodnotit klasifikačním stupněm, slovním hodnocením, nebo kombinací obou způsobů. Základní hodnocení žáků školy je hodnocení klasifikačním stupněm. Průběžnou klasifikaci je možné doplnit tradičními motivačními znaménky vyjadřující upřesnění známky (razítka, +, -, /, *…). U vyšších ročníků jsou používána také váhová kritéria v rozmezí 1–3 (koeficient průměru známky dle důležitosti známky).

Výsledky vzdělávání žáka při použití klasifikace jsou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Slovní hodnocení musí být zpracováno tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jeho vývoji, ohodnocení přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Hodnocení žáka na vysvědčení se řídí platnými právními předpisy. V případě kombinace slovního hodnocení a klasifikace bude celkové hodnocení žáka provedeno tak, že slovně hodnocené předměty budou pro tyto účely převedeny do klasifikačních stupňů dle pravidel pro převod slovního hodnocení na známky.

Pravidla pro udělení pochvaly nebo výchovného opatření:

Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.
Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.
Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- napomenutí třídního učitele – zejména za drobné prohřešky proti školnímu řádu,
- důtku třídního učitele – zejména za opakované drobné prohřešky proti školnímu řádu nebo závažnější přestupky, které jsou v rozporu se školním řádem,
- důtku ředitele školy – zejména za stále se opakující přestupky proti školnímu řádu, za které byla v klasifikačním období již udělena předchozí výchovná opatření nebo závažné přestupky školního řádu.

Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze pro projednání v pedagogické radě.

Opakování ročníku, opravná zkouška a přezkoumání výsledků hodnocení

V řešení výše uvedených náležitostí postupuje škola dle příslušných právních předpisů – zákona č. 561/2004 Sb., v platném znění.

6.2 KRITÉRIA HODNOCENÍ ŽÁKA

Do školního vzdělávacího programu **ŠESTKA** byla zapsána kritéria hodnocení, která vycházejí z jeho charakteristiky a také z vize a strategie školy. Jsou obecně platná a zasahují jak do znalostí, tak i do dovedností tzn. do klíčových kompetencí.

Kritéria hodnocení prospěchu a pravidla pro převod slovního hodnocení na známky:

1 – výborný

- ovládá a používá získané znalosti a dovednosti
- je pilný a snaživý
- dokáže pracovat s informacemi, umí je třídit a interpretovat
- je tvořivý, pohotový, dobře chápe souvislosti,
- je originální
- dokáže plnohodnotně spolupracovat
- vyjadřuje se výstižně, souvisle, adekvátně věku, přesně a správně
- dokáže se samostatně učit

2 – chvalitebný

- celkem se snaží, zpravidla je i pilný, vyžaduje drobnou pomoc
- dokáže pracovat s informacemi, potřebuje drobnou pomoc s jejich tříděním a interpretací
- při spolupráci potřebuje drobnou podporu či pomoc
- vyjadřuje se celkem výstižně a souvisle
- dokáže se celkem samostatně učit, vyžaduje drobnou pomoc

3 – dobrý

- k práci potřebuje často podnět, reaguje na něj výběrově
- vyžaduje pomoc, je méně samostatný a při práci s informacemi potřebuje pomoc
- je tvořivý a pohotový, většinou napodobuje ostatní, při spolupráci však vyžaduje podporu či pomoc
- vyjadřuje se ne vždy přesně, někdy nesouvisle, často dělá chyby
- se samostatným učením má někdy problémy, vyžaduje drobnou pomoc

4 – dostatečný

- ovládá dovednosti a znalosti se závažnými mezerami
- malá píle i snaha, a to i přes podněty i přes pomoc
- získané vědomosti a dovednosti uplatňuje se zásadními chybami
- při práci s informacemi dělá zásadní chyby
- napodobuje ostatní, ovšem často chybně
- nesamostatný, nechápe souvislosti, při spolupráci vyžaduje výraznou podporu či pomoc
- vyjadřuje se nesouvisle se značnými obtížemi
- se samostatným učením má značné problémy, vyžaduje pomoc

5 – nedostatečný

- neovládá znalosti a dovednosti, podněty k práci jsou neúčinné
- nesamostatný, těžkopádný, i přes výraznou podporu či pomoc nedokáže spolupracovat s ostatními
- i přes poskytnutou pomoc nedokáže vybrat, utřídit nebo interpretovat informace
- ani s pomocí se neumí vyjádřit, nebo jen kusým způsobem
- i přes poskytovanou pomoc se nedokáže samostatně učit

Kritéria hodnocení chování a pravidla pro převod slovního hodnocení na známky:

1 – velmi dobré

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

2 – uspokojivé

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

3 – neuspokojivé

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob.

Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

Dílčí kritéria pro průběžné hodnocení si stanoví učitel v závislosti na typu a charakteru zkoušení a prověřování. Záleží na velkém množství individuálních rozdílů z pohledu předmětu a z pohledu žáka, a též na konkrétní činnosti – např. u skupinové práce, prezentace, referátu, písemného testu, kontrolního diktátu apod. Do tvorby kritérií v jednotlivých předmětech mohou zasahovat i sami žáci. Žák by měl být s kritérii hodnocení seznámen dříve, než budou jeho znalosti a dovednosti prověřeny.
Z pohledu hodnocení klíčových kompetencí je důležitá míra uplatnění získané klíčové kompetence na znalosti žáka. Učitel by měl svou činností motivovat žáka, u kterého došlo (např. díky zájmům) k získání kompetence, aby své dovednosti uplatnil i při získávání znalostí.

7 PŘÍLOHA

Volitelné předměty

Volitelné předměty slouží k rozvíjení znalostí a dovedností v oblastech dle zájmů žáků. Jsou realizovány **formou ročních kurzů** a žáci si je vybírají pro daný školní rok. Nabídka volitelných předmětů se může v průběhu platnosti školního vzdělávacího programu měnit.

Anglická konverzace

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět má časovou dotaci v 6. až 9. ročníku 1 hodinu týdně. Výuka probíhá zpravidla v odborných jazykových učebnách. Předmět je vyučován ve skupině žáků, jež si předmět zvolili. Může probíhat v mezitřídních skupinách, včetně skupin napříč ročníky. Předmět se snaží o rozšíření a upevnění učiva anglického jazyka. Důraz je kladen na praktické konverzační využití jazyka. Předmět je charakterizován těmito kompetencemi:

- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu,
- osvojení potřebných řečových dovedností a jazykových prostředku k účinné komunikaci v cizím jazyce,
- umění formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory logicky, výstižně a srozumitelně,
- postupné získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti,
- porozumění přiměřené (jazykové, obsahové, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí,
- pochopení významu znalosti cizích jazyku pro osobní život,
- využívání informačních a komunikačních prostředku pro účinnou komunikaci s okolním světem,
- prohlubování umění účinné spolupráce ve skupině, respektování názoru jiných lidí.

Předmět: Anglická konverzace	**Ročník: 6. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Rozumí zjednodušenému textu sdělenému zvukovou formou. *Adekvátně reaguje, vyjadřuje se jednoduchými větami.* *Odpovídá na jednoduché otázky týkajících se daných témat.* *Jednoduchým způsobem sdělí informace týkající se témat.* *Umí naslouchat promluvám druhých a vhodně na ně reaguje.* *Na základě výchozího textu doplní informace do předem připraveného textu.*	ZÁKLADNÍ SLOVNÍ ZÁSOBA k tématům: Škola Rok, roční období Zvířata Dovolená, volný čas Pohádky Zábava

Předmět: Anglická konverzace	**Ročník: 7. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Rozumí zjednodušenému textu sdělenému zvukovou formou. Adekvátně reaguje, vyjadřuje se jednoduchými větami. Odpovídá na jednoduché otázky týkajících se daných témat. Jednoduchým způsobem sdělí informace týkající se témat. Umí naslouchat promluvám druhých a vhodně na ně reaguje. Na základě výchozího textu napíše několik vět k tématu. Písemně reaguje na krátké sdělení obsahující otázky.	ZÁKLADNÍ SLOVNÍ ZÁSOBA k tématům: Rodina Doprava Anglicky mluvící země Města Osobnosti světa Záchranný systém ČASOPIS

Předmět: Anglická konverzace	**Ročník: 8. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Rozumí textu sděleného zvukovou formou. Interpretuje obsah poslechu. Adekvátně reaguje, v odpovědích vyjadřuje svůj názor. V jednoduché konverzaci poskytuje, přijímá a žádá běžné informace. Využívá kontext a znalosti klíčových slov k odhadu významu neznámých slov. Shrne v přiměřeném rozsahu čtený text a vlastními slovy vyjádří podstatu textu. Vytvoří krátký text k probíraným tematickým okruhům. Písemně reaguje na sdělení obsahující otázky.	ZÁKLADNÍ SLOVNÍ ZÁSOBA k tématům: Poznávání lidí a seznamování se Bydlení a prostředí, ve kterém žijeme Svátky, tradice Anglicky mluvící země Osobnosti světa Sport, zábava a média ZJEDNODUŠENÁ ČETBA (úroveň 1-2)

Předmět: Anglická konverzace	**Ročník: 9. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Rozumí autentickému textu sděleného zvukovou formou. Interpretuje obsah poslechu. Adekvátně reaguje, vyjadřuje a odůvodňuje svůj názor. Navazuje jednoduchou konverzaci. Žádá o informace a sám je poskytuje. Obhajuje svůj názor, zaujímá stanovisko. Pochopí základní myšlenku autentického textu. Interpretuje čtený text a vyjadřuje jeho podstatu a zhodnotí ho. Vytvoří text k probíraným tematickým okruhům. Písemně reaguje na sdělení obsahující otázky.	ZÁKLADNÍ SLOVNÍ ZÁSOBA k tématům: Dovolená, turistika Nakupování, móda Svátky, tradice, významné dny Historie anglicky mluvících zemí Životní prostředí Věda a technika ZJEDNODUŠENÁ ČETBA (úroveň 1-2)

Praktika z informatiky

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět má časovou dotaci v 6. až 9. ročníku 1 hodinu týdně. Výuka probíhá v učebně informatiky. Předmět je vyučován ve skupině žáků, jež si předmět zvolili. Může probíhat v mezitřídních skupinách. Důraz je kladen na praktické využití základních textových, prezentačních, tabulkových a grafických editorů.

Předmět: Praktika z informatiky	**Ročník: 6. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Zná pravidla tvorby elektronické prezentace. Vytváří prezentace a respektuje při tom tato pravidla. *Umí zobrazit a upravit předlohy snímků tak, aby prezentace vytvářela graficky jeden celek.* *Zvládá vkládat do prezentace text a ten následně formátovat.* *Umí vkládat do prezentace 3D modely.* *Dokáže použít animaci objektu. Umí nastavit různé vlastnosti animací.* *Využívá různé přechody mezi snímky.* *Umí vložit a umístit do prezentace obrázky, využívá k tomu obrázky z počítače, připravené ikony nebo online zdroje obrázků.* *Dokáže upravovat obrázky vložené v prezentaci, využívá k tomu standardní nástroje grafických úprav a ořezávání obrázku. Zpracovává obrázky pomocí pokročilých nástrojů, například nástroj pro změnu pozadí obrázků.* *Dokáže vkládat online video a video ze souboru. Zvládá nastavit přehrávání videa tak, aby se přehrála pouze určitá část.* *Umí vložit a upravit SmartArt.* *Umí vložit do prezentace tabulku, umí tabulku vytvořit a naplnit ji hodnotami. Využívá úpravu stylů a barev.* *Dokáže vložit do prezentace grafy a volí vhodné grafy pro prezentaci dat.* *Využívá nástroje pro úpravu popisů, stylů a barev.* *Umí vhodně použít nástroje pro úpravu motivu.* *Využívá nástroje prezentujícího. Umí použít během prezentování vestavěné laserové ukazovátko, zvýrazňovač a pero.* *Dokáže soubor sdílet, exportovat jej do PDF formátu, uložit jej ve formátu starší verze a nastavit heslo pro otevření.* *mí nalézt správnou šablonu, použít ji a upravit.*	Microsoft PowerPoint • Pravidla tvorby elektronické prezentace • Předloha snímků • Práce s textem • 3D modely • Animace • Přechody • Obrázky • Videa • SmartArt • Tabulky • Grafy • Motivy • Možnosti prezentování • Práce se souborem, export • Šablony

Předmět: Praktika z informatiky	**Ročník: 7. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Ovládá formátování písma. *Umí formátovat celý odstavec.* *Zvládá nastavit formát stránky (velikost, vlastní okraje, orientaci). Dokáže nastavit rozložení textu do několika sloupců.* *Umí změnit pozadí stránky, nastavit okraje stránky a vložit do stránky vodoznak.* *Umí vyhledávat v dokumentu.* *Dokáže použít a upravit již existující styly. Umí vytvořit nový styl.* *Zvládá automaticky vytvořit obsah a zaktualizovat ho.* *Umí vložit hypertextový odkaz na konkrétní webovou stránku, místo v dokumentu či odkaz na e-mailovou adresu.* *Dokáže vytvořit uspořádaný (číslovaný) i neuspořádaný (odrážkový) seznam. Umí měnit úrovně odrážek.* *Umí vložit obrázek a využít funkce Wordu pro úpravu obrázků.* *Umí vložit SmartArt, zvolit vhodný typ a upravit jeho vzhled.* *Dokáže vytvořit tabulku zadané velikosti, vkládat nové řádky a sloupce. Umí formátovat celou tabulku pomocí existujících stylů či měnit formát jednotlivých buněk.* *Umí vložit a upravit textové pole.* *Rozumí pojmům záhlaví a zápatí. Umí se přepnout do zobrazení záhlaví a zápatí a vložit text, číslo strany či jiná automatická pole. Dokáže zobrazit jiné záhlaví na první straně.* *Zvládá vytisknout dokument s různými nastaveními.* *Umí uložit soubor do různých formátů a zabezpečit dokument heslem.* *Umí nalézt správnou šablonu, použít ji a upravit.*	Microsoft Word • Formát písma • Formát odstavce • Vzhled stránky, sloupce • Návrh stránky • Najít • Styly • Obsah • Odkazy • Seznamy • Obrázky • SmartArt • Tabulky • Textová pole • Záhlaví a zápatí • Tisk • Práce se souborem • Šablony

Předmět: Praktika z informatiky	**Ročník: 8. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Doplňuje data do tabulky. Umí využívat základní formátování jako šířka sloupce a řádku, sloučení a zarovnání buněk. Zvládá graficky formátovat buňky v tabulce. Formátuje buňky na základě podmínky. Umí vyfiltrovat a seřadit data v tabulce podle různých kritérií. Zvládá nadefinovat vzhled stránky pro tisk dokumentu. Dokáže správně určit oblast tisku. Umí používat funkci číselné řady. Dokáže vytvořit základní vzorec pro výpočet. Chápe rozdíl mezi relativní a absolutní adresou buňky. Umí vložit jednoduché funkce a využít je v praktických úlohách. Vybírá vhodný typ grafu, dle zadaných dat. Umí graf vytvořit, přidat různé prvky grafu a upravit jeho vzhled. Dokáže v Excelu pracovat se sešitem jako celkem. Ví, jak soubor exportovat do PDF formátu, jak jej uložit ve formátu starší verze či jak u sešitu nastavit heslo pro otevření. Umí nalézt správnou šablonu, použít ji a upravit.	Microsoft Excel • Tabulka • Formát • Podmíněné formátování • Filtrování a řazení dat • Tisk • Číselné řady • Vzorce • Relativní adresování, absolutní adresování • Funkce • Grafy • Práce s dokumentem • Šablony

Předmět: Praktika z informatiky	**Ročník: 9. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Chápe rozdíl mezi bitmapovou a vektorovou grafikou. *Ovládá nástroje programu Malování.* *Umí v programu Malování vytvořit vlastní obrázek a dále ho upravit.* *Dokáže do programu Malování importovat obrázek a upravit jej pomocí nástrojů programu.* *Rozeznává různé grafické formáty.* *Zvládá obrázek uložit v různé kvalitě.* *Ovládá základní nástroje programu Gimp.* *Umí v programu Gimp vytvořit vlastní obrázek a dále ho upravit.* *Dokáže do programu Gimp importovat obrázek a upravit jej pomocí základních nástrojů programu.* *Rozeznává různé typy souboru při ukládání. Zvládá soubor uložit jako obrázek i jako soubor programu Gimp.*	2D grafika Program Malování • Nástroje • Tvorba a úprava obrázku • Práce s importovanými obrázky • Práce se souborem Program Gimp • Nástroje • Tvorba a úprava obrázku • Práce s importovanými obrázky • Práce se souborem
Chápe rozdíl mezi 2D a 3D grafikou. *Ovládá nástroje webové aplikace Tinkercad.* *Umí v aplikaci Tinkercad vytvořit 3D model a dále ho upravit.* *Zvládne do aplikace Tinkercad importovat 3D model a upravit jej.* *Umí uložit 3D model vytvořený v aplikaci Tinkercad tak, aby jej bylo možné vytisknout na 3D tiskárně.* *Dokáže zapnout a vypnout 3D tiskárnu.* *Rozeznává různé typy filamentů. Umí filament zavést do 3D tiskárny.* *Zvládne vytisknout jednoduchý objekt na 3D tiskárně.*	3D grafika Tinkercad • Nástroje • Tvorba a úprava modelu • Práce s importovanými modely • Práce se souborem 3D tisk • Základní obsluha 3D tiskárny • Filament • Tisk modelu

Sportovní hry

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět má časovou dotaci v 6. až 9. ročníku 1 hodinu týdně. Výuka probíhá v tělocvičnách, ve sportovním areálu školy či jiných vhodných prostorách. Výuka je zaměřena na rozvoj obecných pohybových dovedností žáků a na rozvoj obratnostních, rychlostních, silových a vytrvalostních schopností v rámci tradičních a netradičních sportovních her. Vzhledem k charakteru předmětu byly výstupy žáka ponechány v jedné tabulce pro všechny ročníky.

Předmět: Sportovní hry	**Ročník: 6. – 9. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Zná základní pravidla her. Ovládá základní herní činnosti jednotlivce. Reaguje na herní situace s použitím různých herních kombinací. Zná základní zásady bezpečnosti při pohybových hrách v různém prostředí. Rozumí základním rozdílům mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní, individuální; brankové, síťové). Chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play a základní olympijské myšlenky.	HERNÍ BLOK SE ZAMĚŘENÍM NA TRADIČNÍ A NETRADIČNÍ SPORTOVNÍ HRY • Základní pravidla • Herní činnosti jednotlivce • Herní kombinace • Hra

Domácnost

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět má časovou dotaci v 6. až 9. ročníku 1 hodinu týdně. Výuka probíhá dle možností v odborné učebně. Postihuje široké spektrum pracovních činností, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Vzdělávací obsah předmětu vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech – např. příprava pokrmů, údržba domácnosti apod. Vzhledem k charakteru předmětu byly výstupy žáka ponechány v jedné tabulce pro všechny ročníky.

Předmět: Domácnost	**Ročník: 6. – 9. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni. *Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče.* *Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy.* *Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti.*	PŘÍPRAVA POKRMŮ Kuchyně • Základní vybavení • Bezpečnost a hygiena Potraviny • Skupiny potravin • Sestavování jídelníčku • Výběr, nákup, skladování Úprava pokrmů • Základní postupy při přípravě • Za studena • Základní tepelné • Nápoje Úprava stolu a stolování • Chování u stolu • Jednoduché prostírání
Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem. *Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví.* *Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů.* *Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby. Provádí drobnou domácí údržbu.*	PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI Spotřebiče • Bezpečnost při používání • Elektrické spotřebiče • Ruční práce Finance • Rozpočet, úspory, příjmy, výdaje Údržba domácnosti • Úklid domácnosti • Prostředky a jejich dopad na životní prostředí • Třídění odpadu • Základní nářadí

8 DODATKY

Dodatek č. 1.

Tímto dodatkem se upravuje školní vzdělávací program pro základní vzdělávání ZŠ a MŠ Mladá Boleslav, Jilemnického 1152, příspěvková organizace – 3. vydání s platností od 1. 9. 2026.

1. V kapitole č. 7. Příloha se doplňují volitelné předměty o Kondiční cvičení, Mediální tvorba a Zookoutek.

Kondiční cvičení

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět má časovou dotaci 1 hodinu týdně. Výuka probíhá v tělocvičně či jiných vhodných prostorách. Výuka je zaměřena na rozvoj vlastní kondice pomocí různých druhů a typů cvičení (pilates, jóga, posilování, kruhový trénink, aerobic, cvičení na hudbu). Seznámí se také se základy relaxace a regenerace. Hodiny budou vedeny zábavnou formou s použitím hudebního doprovodu a budou doplněny také o teoretické znalosti v oblasti anatomie a výživy sportovce. Cílem předmětu je vytvořit u žáků pozitivní vztah k individuálně prováděným pohybovým aktivitám. Vzhledem k charakteru předmětu byly výstupy žáka ponechány v jedné tabulce pro všechny ročníky.

Předmět: Kondiční cvičení	**Ročník: 6. – 9. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Rozvíjí vlastní kondici, posiluje střed těla. Využívá různá kompenzační cvičení a pomůcky, zdravotní tělesnou výchovu. Seznámí se s různými druhy posilování a formování vlastního těla. Orientuje se v teoretických znalostech z oblasti posilování, anatomie, výživy sportovce. Ovládá základy psychohygieny.	KONDIČNÍ CVIČENÍ • Posilování • Kruhový trénink • Pilates • Strečink • Jóga • Aerobik • Cvičení na hudbu • Zdravotní tělesná výchova • Anatomie člověka • Výživa sportovce • Psychohygiena • Relaxace

Mediální tvorba

Charakteristika předmětu

Volitelný předmět mediální tvorba je určen žákům 8. a 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. Předmět rozvíjí mediální gramotnost žáků a jejich schopnost orientovat se v současném mediálním prostředí. Zaměřuje se především na praktickou práci s informacemi, jejich vyhledávání, posuzování a ověřování.

V rámci předmětu se žáci seznamují s různými druhy médií, jejich funkcemi a způsoby, jakými ovlivňují jednotlivce i společnost. Učí se rozpoznávat rozdíl mezi informací, názorem, reklamou a manipulativním sdělením. Vedeme žáky k ověřování informací z více zdrojů, k rozpoznávání dezinformací, clickbaitu a dalších forem zavádějícího obsahu.

Důležitou součástí předmětu je také vlastní tvorba mediálních sdělení. Žáci pracují s textem, obrazem, fotografií, zvukem a audiovizuálním obsahem. Vytvářejí jednoduché mediální výstupy, například krátké zprávy, články, plakáty, prezentace, podcasty nebo videa. Při jejich tvorbě se učí přemýšlet nad cílovým publikem, účelem sdělení a vhodným způsobem jeho zpracování.

Předmět podporuje samostatnost, kritické myšlení, tvořivost a schopnost argumentovat. Žáci se učí diskutovat o mediálních sděleních, formulovat vlastní názor a respektovat názory druhých. Součástí výuky je také bezpečné a odpovědné chování v online prostředí, ochrana osobních údajů, autorská práva a zásady etického používání digitálních technologií a sociálních sítí.

Výuka je založena především na praktických činnostech, práci s aktuálními mediálními sděleními, diskusi, analýze konkrétních příkladů a vlastní tvorbě žáků.

Předmět: Mediální tvorba	**Ročník: 8. – 9. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Orientuje se v základních druzích médií, popíše jejich význam a funkce a uvede příklady jejich využití.	MÉDIA A JEJICH ROLE VE SPOLEČNOSTI
Vyhledává informace v různých zdrojích a porovnává jejich obsah a důvěryhodnost.	INFORMACE A JEJICH ZDROJE
Ověří vybranou informaci pomocí více zdrojů a dokáže vysvětlit, proč považuje zdroj za důvěryhodný či nedůvěryhodný.	OVĚŘOVÁNÍ INFORMACÍ, PRÁCE SE ZDROJI
Rozpozná rozdíl mezi faktem, názorem, reklamou a manipulativním sdělením.	FAKT, NÁZOR, REKLAMA, MANIPULACE
Rozpozná základní znaky dezinformace, hoaxu, clickbaitu a zavádějícího titulku.	DEZINFORMACE A MANIPULACE
Posoudí vybrané mediální sdělení z hlediska jeho obsahu, způsobu zpracování a možného vlivu na příjemce.	MEDIÁLNÍ SDĚLENÍ A JEHO VLIV

Uvědomuje si vliv sociálních sítí a algoritmů na výběr a zobrazování obsahu.	SOCIÁLNÍ SÍTĚ A DIGITÁLNÍ PROSTŘEDÍ
Dodržuje základní pravidla bezpečného pohybu v online prostředí a chrání své osobní údaje.	BEZPEČNOST NA INTERNETU
Respektuje autorská práva a při vlastní práci uvádí použité zdroje.	AUTORSKÉ PRÁVO A ETIKA
Vytvoří jednoduché mediální sdělení – textové, obrazové, zvukové nebo audiovizuální – a přizpůsobí je zamýšlenému publiku.	TVORBA MEDIÁLNÍHO SDĚLENÍ
Prezentuje vlastní práci, přijímá zpětnou vazbu a dokáže svou práci upravit.	PREZENTACE A REFLEXE

Zookoutek

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět má časovou dotaci 1 hodinu týdně. Výuka probíhá v odborné učebně či jiných vhodných prostorách. Zabývá se chováním zvířat a podmínkami jejich chovu. Vysvětluje základní pojmy týkající se chování a na konkrétních příkladech je objasňuje. Uvádí příklady chování instinktivního a získaného. Představuje chování živočichů a péči o ně jako komplexní činnost. Zmíněny jsou i vlivy domestikace a vztah člověka ke zvířatům. Cílem předmětu je vytvořit u žáků pozitivní vztah ke zvířatům a ohleduplnost k ostatním živým tvorům.

Předmět: Zookoutek	**Ročník: 6. – 7. (1 hodina týdně)**

Výstupy žáka	**Obsah učiva**
Žáci se seznámí s biologií a etologií zvířat dostupných ve školním zookoutku. Rozvíjí svůj smysl pro zodpovědnost a schopnost plánovat péči o živé organismy.	Králík domácí – biologie a etologie Morče domácí – biologie a etologie Podmínky chovu + výživa Bezpečnost – manipulace se zvířaty a přeprava zvířat Péče o zvířata – čištění ubikací, krmení, péče o zdraví zvířat – stříhání drápů Onemocnění zvířat v domácích chovech

2. U volitelného předmětu domácnost se mění časová dotace. Vyučovací předmět má nově časovou dotaci 2 hodiny týdně.